

WESTERN ROMAN
LASO
Cijena 20 d broj 504



LUTALICE IZ TEKSASA



Marshall Grover:

LUTALICE IZ TEKSASA





LASO 504

Marshall Grover, **LUTALICE IZ TEKSASA**

Naslov originala: **TEXANS NEVER QUIT**

Recenzija: Boris Kolar, filmski radnik

Copyright: Marshall Grover, posredstvom: GPA, München

Prijevod: Tomislav Odlešić

Grafički urednik: Ivica Bartolić

Urednik: Marcell Čukli



SAVJET REDAKCIJE: Josip Adaković, dr. Vladimir Anić, dr. Adolf Dragičević (predsjedavajući), Nenad Brixy, Ljudevit Bauer, inž. Vesna Gazdag, Igor Golik, Marija Jurela, Borivoj Jurković, Želimir Košćević, Nada Šoljan, Ismet Voljevica, Ana Župan-Bender – **GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK:** Borivoj Jurković

LASO – Izlazi svaki tjedan – Izdavač: RO Novinsko-izdavačka djelatnost SOUR – "Vjesnik" n.s.o., 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4 – Adresa uredništva: "Laso", Redakcija "Romani i stripovi", 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4, telefon: (041) 515-555 i 519-555 – Tisak: RO Štamparska djelatnost "Vjesnik" n. sol. o. – OUR Novinska rotacija n. sub. o. i OUR TM n. sub. o., 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4.

Copyright (sva prava za Jugoslaviju) "Vjesnikova" Press agencija Zagreb. Cijena pretplate za godinu dana iznosi 1060 d ili 954 d s popustom od 10 posto, a za 6 mjeseci 530 d ili 477 d s popustom. Samo unaprijed placena pretplata osigurava popust od 10 posto. Pretplata se uplaćuje općom uplatnicom u korist računa 30101-833-1216 SOUR "Vjesnik", interna banka, s oznakom za "Laso". Cijena za inozemstvo: DM 1,80, ASCH 10,00, SFRS 2,00, HFL 2,00. – Cijena inozemne pretplate za šest mjeseci: DM 36,00 SKR 63,00, ASCH 250,00, FF 74,00 SFRS 36,00 HFL 37,00, US\$ 15,00 – Uplata za devizni račun 30101-37-7210-256 – Privredna banka Zagreb (za "Laso").

Ekonomska propaganda "Vjesnik" Agencija za Marketing, Zagreb, Trg bratstva i jedinstva 6. Zadnja kolor-stranica 9000 d c/b stranica 7000 d.

Oslobodeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/7-1973. od 26. XI 1973.

LASO 504 izlazi 10. 06. 1983.

I

Zimska kiša šibala je uzduž i poprijeko grad Lobo Gulch u Sjevernoj Arizoni kad je glasnik Jonathana Courta izjahao na široku glavnu ulicu. Malo mještana je po takvu nevremenu prolazilo drvenim nogostupima. Ljudi su se zadržavali u kućama i sjedili kraj ognjišta. Zatvarali su pukotine u zidovima i žonglerskim kretanjima prenosili lonce i zdjele da uhvate vodu koja je u mlazovima curila sa stropova.

Ali Doc Brasch je bio vani, a to je bilo dobro, jer je on bio jedan od ljudi koje je Luke Weems morao dovesti. Opaživši Brascha na izlazu iz saluna, kauboj usmjeri konja u tom pravcu i zaustavi se pred vratima.

— Dobar dan, Luke! — reče doktor, namrštivši se, kad je kauboj sišao s konja i uspeo se u predvorje. — Loše vrijeme za jahanje!

— Upravo tako — zadihano odvrati kauboj. — Doc, najbolje bi bilo da upregnute svoja kola. Trebaju vas na Slomljenom kotaču. Čini se da će gazda umrijeti svaki čas.

— Tvrdoglavi stari glupan! — poviče Brasch. — Već ga šest mjeseci upozoravam da malo popusti. To njegovo srce... — Ovaj put se uplašio — odvrati Weems. — Ne treba samo vas. Treba i advokata Thurgooda i Paklenu Vatru Dunkleyja.

— Zar mu je tako loše? — upita Brasch.

Paklena Vatra bio je nadimak pastora Harolda Dunkleyja zato što je u svojim propovijedima uvijek prijetio smrtnim ognjem.

— Odjaši Paklenoj Vatri i kaži mu da dođe k meni — reče Brasch. — Ja ću naći Gusa Thurgooda. Možemo se svi odvesti mojim kolima.

Za nekoliko minuta doktorova kočija se kotrljala iz grada s Braschem, advokatom i pastorom, skutrenima zajedno na sjedalu. Brasch je bio krupan a Gus Thurgood i pastor su bili sitni. Usprkos tome nije bilo viška prostora. Zbijeni jedan uz drugog, sagnuli su glave pod kišom koja je šibala i razmišljali o razdražljivom vlasniku Slomljenog kotača, najupornijem rančeru u

okolici, najosornijem čovjeku kojeg su ikada poznavali, ali i kojeg su svi poštovali.

Po lijepu vremenu put od grada do Pamučne doline mogao se prevaliti za nešto više od sata. Toga dana je četvorici putnika, koji su se s mukom probijali kroz kišu što je prvi put pljusnula nakon mnogo mjeseci, trebalo gotovo dva sata da stignu do nje. Weems ih je vodio pokraj raštrkanog stada od pet tisuća grla prema ružnim zgradama na sjeveru doline. Na Slomljenom kotaču, pomisli tankoćutni Gus Thurgood, nema ljepote. Pred očima mu je bila duga, često popravljana zgrada, sklepana od dasaka, u kojoj je spavalo deset vrijednih jahača, zatim koliba za kuhanje, daščara za konjsku opremu, visoki ambar, kovačnica, mnogo korala i glavna kuća ranča, pravo graditeljsko ruglo na dva kata od nepečene gline i borovih greda, podignuto da prkosi prirodnim nepogodama, više nalik na neprobojnu tvrđavu nego na kuću za stanovanje.

Hank McAdams, predradnik Slomljenog kotača, čekao ih je u kamenom popločenu predvorju. Suzdržano je kimnuo i mahnio im rukom da pođu za njim unutra. Taj četrdesetogodišnjak čeličnih mišića i povijenih ramena bio je jedan od malobrojnih koji su uživali povjerenje vlasnika ranča.

— Kako mu je? — upita Brasch dok je ulazio u kuću.

— Drži se — škrtio odgovori predradnik.

— Je li zabrinut? — upita Thurgood, brzajući za njima.

— Dakako — uzdahne Paklena Vatra Dunkley.

— Pitao je za vas — reče McAdams.

Uspne se uz prvih pet stepenica velikog stubišta, a zatim zastane i osvrne se na pokisle goste — Brascha, krupnog, nestrpljivog, poslovna izgleda, sa crnom torbom pod rukom i uvijek rumena lica, Thurgooda, mršavog i prestrašenog, koji je drhtao i nervozno žmirkao kroz naočale i Dunkleyja, također mršavog i prestrašenog, koji nimalo nije bio nalik na sjajnog propovjednika širokih gesta što je svake nedjelje u crkvi u Lobo Gulchu usadio strah od pakla u vjernike. Važni ljudi, sva trojica, ali u vrlo neugodnu položaju. A kako da i ne budu? Upravo je trebalo da se suoče s uspaljivim Jonathanom Courtom, koji je svima ulijevao strah. Kad je bio zdrav, bio je sila s kojom se uvijek moralo računati. Na smrtnoj postelji bit će podjednako opasan, ne popuštajući ni za dlaku, uvijek nepokolebljiv. Ta pomisao utješi šutljivog Hanka McAdamsa.

— Ne pokušavajte mu se usprotiviti! — otvoreno ih upozori. — Gazda je možda na samrti, ali i dalje je onaj stari.

— Ovdje smo da pomognemo — odvrati Brasch — kako god znamo.

— Dobro — kimne McAdams. — Hajdemo!

Uspinjali su se za njim uz stepenice, a zatim krenuli hodnikom do sobe na drugom kraju kuće. Vrata su se upravo otvarala. Izlazila je Velika Rosie, žmirkajući kroz suze koje su

joj navirale iz tamnih, crveno obrubljenih očiju. Rosita Alvarez, Courtova kuharica, radila je poput McAdamsa odavno na Slomljenom kotaču. Ona je, kao i on, bila odana starom rančeru.

— Je li se, Rosita, tvoj gospodar pomirio s neizbježnim? — upita je Dunkley.

Ona slegne krupnim ramenima, bespomoćno mahne rukama i promrmlja:

— Quien sabe!

McAdams pride vratima, širom ih otvori i osvrne se po sobi.

— Stigli su, Johnny — reče.

— Dobro, dobro — začuje se glasan i osoran odgovor. — Zar da s njima o poslu razgovaram vani, na hodniku? Uvedi ih, prokletstvo!

— Kakav jezik! — uzdahne Dunkley. — I to u ovom času...

— Uđite! — reče McAdams.

Ušli su jedan po jedan u sobu. Izmučeno tijelo Jonathan Coutra, u noćnoj košulji ležalo je poduprto jastucima u velikom krevetu. Cigara mu je stršala iz čvrsto stisnutih usana i gorjela crvenim žarom, kao da je u skladu s njegovom temperaturom. Izbrazdano lice bilo mu je blijedo, a Thurgoodu se činilo da mu oči neprirodno sjaju. Još prije nekoliko godina bio je snažan i otporan, a sada, na pragu sedamdesete, izgubio je snagu. Tvrdoća mu se nazorala još samo u izrazu lica. Tijelo mu je bilo slabo, no duh mu je ostao snažan.

Brasch žurno pride krevetu, istragne cigaru iz Courtovih

usta i ugasi je u pepeljari. Rančerovo lice se nabora u neveseo smiješak.

— Mislio sam da ćeš to učiniti, Doc.

— Nema više cigara! — vikao je Brasch. — Nema više žestokih pića! Rekao sam ti to prije šest mjeseci.

— Pregledaj me, ti, stari trbušasti mesaru! — odvrati Court.

— Pregledaj me i reci mi istinu! — dok je Brasch prelazio na posao, rančer baci pogled na ostale goste i promrmlja: — Dobar dan, Paklena Vatro, dobar dan, Thurgoodo! Kiša se spustila na cijeli kraj

— mrmljao je dalje — ali momci iz ravnice svejedno su u nevolji. Ova kiša im neće pomoći. Neće dugo trajati. Osim toga prerano je da bi trava na pašnjacima počela ponovo rasti.

— Nema potrebe da se zbog toga brineš, Johnny — oglasi se McAdams. — Paša u dolini je dobra kao i uvijek.

— To je istina — potvrdi Brasch. Završio je mjerenje bolesnikova pulsa i počeo ispiti-vati njegova ispijena prsa i mršave udove. — Johnny Court se nikad nije odviše brinuo za sebe, ali zacijelo zna paziti na svoju zemlju. Ti si, Johnny, jedini rančer u ovom kraju koji se dosjetio da dinamitom izbuši nova vrela dok je trajala suša. I uspjelo ti je. Zbog toga će stoka sa Slomljenog kotača ove godine doseći najvišu cijenu u našem kraju.

— Oni momci iz ravnice — mrmljao je Court — nikada nisu bili dovoljno pametni i dovoljno čvrsti. Prepirali su se

* Quien sabe! — Tko zna! — španjolski (op. ur.)

s ovčarima o tome mogu li se u ovom kraju uzgajati ovce. Prepirali su se umjesto da ih otjeraju, kao što sam ja učinio. Nijedna ovca nikada nije pasla u mojoj dolini. Ali ti momci iz ravnice! Ha! Glupani!

— Nemoj se uzbuđivati! — poviče Brasch. — Budi miran!

— Glupani! — ponovi Court silovito. — Njihova paša sad ne vrijedi ni pišljiva boba. Mnogo godina će trebati da ponovo izraste.

Prošlo je petnaest minuta dok liječnik nije završio pažljivi pregled. Zatim je odložio instrumente, značajno kimnuo prema Thurgoodu i pastoru i rekao:

— Gospodin Court mora biti miran, vrlo miran!

— Tako sam i mislio — progunda McAdams.

— Tko je pitao što ti misliš? — namrgodi se Court.

— Samo naprijed, Johnny! — nasmiješi se McAdams. — Viči ako se od toga osjećaš bolje!

— Dakle... počne Brasch.

— Govori! — zaurla Court. — Reci mi što sam htio da čujem!

— Kako to misliš? — odvrati Brasch.

— Znaš ti dobro kako mišlim! Koliko ću još dugo živjeti?

Brasch se uspravi i uzdahne.

— Zahtijevaš da ti to kažem? U lice?

— Prokletstvo, da bome da zahtijevam! Imam pravo da znam. Važno je. Uistinu važno!

— Ne znam jesi li dovoljno jak da...

— Dovoljno sam jak! Hajde! Kaži mi! Moram znati, do vraga!

— Jime — namršti se Dunkley — najbolje je da mu kažeš. Malo ljudi ima priliku da se pripremi, da se pomiri s neizbježnom smrću.

— Koliko? — upita Court.

— Dva tjedna, u najboljem slučaju.

Nakon tih riječi nastane mučna tišina. Vremenom izbrazdano lice Hanka McAdamsa nije odavalo nikakve osjećaje. Dunkley vješto na svom licu izazove turoban izraz, jer to je naučio dugotrajnom vježbom. Thurogood je pognuo glavu i zamišljeno promatrao vrške svojih blatnih čizama. Bolesnik je samo zdvojno kimnuo. Ničim nije odavao da se boji.

— Dakle — prekine tišinu — moglo bi biti i gore, još mnogo gore. Imam dovoljno vremena za ono što moram učiniti.

— Pripremiti se — priklupi Dunkley. — Pokajati se.

— Poslije! — zareži Court. — Nešto drugo dolazi prije toga — čvrsto se zagleda u advokata. — Stoga sam i poslao po vas, Thurgood.

— Želite li napisati oporuku? — upita Thurgood.

— Smjesta. Ovdje i sada. Mora biti potpuno u skladu sa zakonom i punovažna, sa svjedocima. Shvaćate li, Thurgood? Kad umrem, ne bih želio da neki slatkorječivi nitkov počne tvrditi da sam već napol skrenuo umom kad sam...

— O tome se ne moraš brinuti — upadne Brasch. — Tvoje tijelo je istrošeno, stari moj, ali mozak ti je oštar kao i uvijek. Prisegnut ću na to u svim sudovima u zemlji ako budem morao.

— I' ja — progunda McAdams. — Tko god ga pokuša nazvati ludim, morat će se sa mnom uhvatiti ukoštac!

— Gospodine Courte — žmirne Thurgood — sumnjam da se zbog toga morate brinuti.

— Onda dobro — uzdahne Court i nasloni se na jastuke.

— Dakle, momci, slušajte dobro! Ne želim vam dva puta govoriti.

— Samo naprijed! — prozbori Brasch. — Slušamo.

— Sve — reče Court umorno — kuća, dolina, cijelo imanje... ostaje jednoj osobi.

— Gospodici Sharrock? — javi se Thurgood.

Court malo nakrene glavu, slabašno se nasmiješi advokatu i progovori kroz zube:

— Do vraga i Lulu Sharrock! Njoj ništa nisam dužan. Ona može skočiti u potok Lobo što se njene tiče. Imam za vas iznenađenje. Nešto od čega ćete se naježiti, u što gotovo nećete vjerovati. Mislit ćete da sam pomahnitao. No Hank zna da nije tako. Je li, Hank?

— Dakako, Johnny, znam — potvrdi McAdams.

— Poznajete me već mnogo godina — nastavi Court — ali ne i cijeli život. Vjerojatno ste mislili da sam se rodio i odrastao ovdje u Arizoni. Ne, nisam.

— Možda u New Yorku? — upita Brasch.

— U San Franciscu? — nagađao je Thurgood. — Moglo bi biti. Čovjek iz grada dođe na Zapad, smjesti se u novoj okolini i nauči razmišljati i govoriti kao domaći čovjek. Ponekad se to događa.

— Tako se sa mnom dogodilo — reče Court. — No ja sam došao iz mnogo veće daljine nego što su New York ili Frisco — tiho se nasmije. — Nisam rođen u Americi. Kako vam se to sviđa?

— Niste rođeni u Americi. razrogači oči Dunkley. — Ama to je nevjerojatno!

— Došao si iz Irske? — nagađao je Brasch. Zatim doda, smiješajući se: — To bi moglo objasniti tvoju zapaljivu narav.

— Ja sam Britanac — odgovori Court. — Rođen sam u Surreyju.

Svi su zabezeknuto stajali u tišini. Thurgood zatrese glavom, začuđen, pa progovori:

— Zakleo bih se da ste se rodili negdje zapadno od Misourija.

— Živate li dovoljno dugo na jednom mjestu — slegne Court ramenima — postanete kao i ljudi oko vas. Tako se i sa mnom zbilo. Prijavio sam se na kliper za Frisco kad mi je bilo trinaest godina. Bio sam još dječak. Kad smo pristali u Friscu, otišao sam s broda i zaputio se u Arizonu — umorno mahne rukom. — Nema potrebe govoriti o onom što je slijedilo. Već znate sve što je važno. Kupio sam ovu zemlju u dolini pošteno i po zakonu, i to davno, prije više od dvadeset godina...

— U ovom kraju nikada nije bilo mudrijeg rančera — reče Brasch. — Bit će da si imao dobre učitelje.

— Najbolje. Kalifornijske goniče stoke. O stoci sam učio na mučan način. A sada nema više ničega da učim. Gotov

sam — zagleda se u oči svog predradnika i slabašno se nasmiješi. — Ali Slomljeni kotač nije gotov. On kreće dalje.

— Možeš u to biti siguran — promrmlja McAdamas.

— Dobar predradnik — uzdahne Court — može održati Slomljeni kotač, koliko god glup možda bio novi vlasnik.

— Još čekamo da čujemo o tome — žmirne Brasch. — Znamo da nemaš roda, pa...

— Tu griješite — zareži Court. — Imam rodaka. Samo jednog. On je posljednji izdanak obiteljske loze, jer se ja nisam ženio.

— A je li se — zapita Thurgood, nakašljavši se — i on doselio u Ameriku?

— Nije — odvrati starac, zastresavši glavom. — On se još nije zaputio iz stare domovine. Ali krenut će na put! Počeo sam se dopisivati s njim... kad me prvi put iznevjerilo srce. On zna što će se dogoditi. Zna da je moj nasljednik. Doći će. A Hank će mu pomoći, pretpostavljam.

— Dakako — naglas je razmišljao Brasch. — Hank je najbolji predradnik u ovom kraju — prijateljski se nasmiješi McAdamsu. — Valjda zato što je Teksašanin.

— Mi Teksašani — otegne McAdams — prilično smo pouzdani.

— Tko je taj rođak, Jonathan? — upita Dunkley.

— Moj nećak — odgovori Court. Zatim podigne šiljastu bradu i ponosno doda: — On je vitez, ako dopustite.

— Vitez? — žmirne Thurgood.

— Sir Frederick Horsleigh-Fancourt — Rančer je s užitkom prevaljivao te riječi preko jezika. — Dobra prilika, je li tako, momci? Horsleigh-Fancourt. To je moje pravo ime. Skratio sam ga ubrzo pošto sam napustio brod u Friscu. Mislio sam da je to odviše otmjeno za mladog skitača.

— Sir Jonathan Horsleigh-Fancourt... — uzdahne zapanjeni Brasch.

— Vrlo... otmjeno — progunda Thurgood.

— Ne znam hoće li me se on sam dojmiti koliko i ime — nastavio je Court. — Svejedno, možda će ga Arizona malo izoštriti, kao što je izoštrila mene — podigne smežuranu ruku i mahne kažiprstom prema njima. — Računam na vas, momci, da se pobrinete da on dobro prođe. Shvaćate li? Rekao sam Hanku da ga ne mazi samo da bude pošten prema njemu.

— Odnosit ćemo se prema njemu s dužnim poštovanjem — obeća Dunkley. — A... koliko mu je godina?

— Trideset sedam. Neženja je — progunda Court. — Ako ima pameti, neće se ni ženiti — zatim mahne Thurgoodu. — Na posao! Počnite pisati oporuku! Doc je možda pogriješio. Možda nemam toliko vremena koliko on misli.

I tako je bilo učinjeno. Za sat i pol oporuka Jonathana Richarda Horsleighb-Fancourta bila je propisno napisana na dva velika lista papira. Gosti su bili svjedoci, a Gus Thurgood je bio imenovan za izvršitelja oporuke.

Kad se trojka ponovo uspinjala u doktorova kola, kiša je već prestala. Dok su se vraćali, Doc Brasch je razmišljao, nastojeći procijeniti posljedice Courtove smrti za ljude koji su ga poznavali. Za braću Rixon, na primjer, Granta, Bracka i Tobyja s ranča Box R, trojicu mržnjom opsjednutih pustopašnika koji se lako laćaju revolvra i ne mare za red i zakon. Oni su imali dovoljno razloga da mrze i preziru Jonathana Courta. Prije deset godina Court je sudjelovao u dvoboju s Webbom Rixonom, ocem trojice nasilnika. Stari Rixon je tražio kavgu, prisilio Courta na dvoboj i platio to životom. Braća su se zaklela da će osvetiti oca, a sada im je to bilo na izmaku. Court će umrijeti prirodnom smrću. No hoće li to njih zadovoljiti?

Advokat Thurgood je mislio o Lulu Sharrock, vlasnici saluna i kockarnice »Sretni dobitak«, najboljeg lokala za raznodu u Lobo Gulchu. Uvijek su se, prisjećao se, širile glasine u vezi s Jonathanom Courtom i napadno lijepom Lulu. Neki su vjerovali da je »Sretni dobitak« sagrađen njegovim novcem. Court, koji je bio mnogo stariji od Lulu, nekada je bio zaljubljen u tu gramzljivu crvenokosu krasoticu, ali je naposljetku upoznao njezinu pravu narav i naredio joj da se drži podalje od Slomljenog kotača.

* * *

Procjena Doca Brascha pokazala se točnom. Dva tjedna nakon sastavljanja oporuke Jonathan Court je umro u snu. Po-

greb je bio obavljen sljedećeg dana i mnogo ljudi je došlo da mu oda posljednju počast. Starac je svom vjernom predradniku ostavio kratke ali jasne upute i ovaj ih je prenio pogrebniku.

Posmrtni ostaci najmoćnijeg rančera u okolici bili su dakle propisno pokopani, a njegovu nasljedniku je poslana poruka. Gus Thurgood je pomno ispisao adresu na debeloj omotnici: »Sir Frederick Horsleigh-Fancourt, imanje Horsleigh, Chilford, Surrey, Engleska«. Nakon nekog vremena Thurgood je primio odgovor, u kojem mu je javljeno da je novi gospodar Slomljenog kotača na putu.

Vitez i njegov sluga stigli su u gradić Gopher Creek u jugozapadnom Koloradu tri i pol mjeseca nakon toga. Mnogim mještanima su se razrogačile oči od čuđenja dok su ih zbunjeno promatrali. Stanovnici Gopher Creeka nikada prije nisu vidjeli tako neobična odijela za putovanje kakva su nosili Frederick i njegov sluga.

Vitez je bio visok i vitak, uspravna držanja, svježe puti, čovjek u kojem se nazirala zapovjednička narav. Njegovo lice jasnih crta, s obijesnim plavim očima, bilo je lijepo a tamnosmeđa kosa njegovana. Brk mu je bio pomno podrezan. Nosio je štap i monokl, kroz koji je sumnjičavo motrio prašnu ulicu ispred poštanske postaje. Nosio je suknenu tuniku boje pijeska, jahaće hlače i čizme koje su se presijavale. Očito im je njegov vjerni sluga posvetio veliku pažnju. Čizme

su mu sezale gotovo do koljena. Na njegovoj lijepoj glavi bio je šešir kakav nikad prije nije viđen u prašnom i bučnom Gopher Creeku. Mještani su bili zaprepašteni.

Herbert Barrows, sluga Sir Frèdericka, bio je sitne građe, zbunjen, malen čovjek pedesetih godina. Nosio je napadno crno odijelo s frakom, sivi prsluk, bijelu košulju s visokim uškrobljenim ovratnikom i crnu kravatu. Crni pusteni šešir pristajao je njegovoj proćelavoj glavi. U rukama je čvrsto držao sklopljeni kišobran, kao da mu je to bilo jedino sredstvo obrane od zastrašujuće gomile mještana koji su se okupili da promatraju i razmjenjuju opaske.

Kočijašev pratilac je napokon poskidao s kola kovčega dvojice Engleza, a zatim srdačno kimnuo vitez u podsjetio ga:

— Ovo je za vas kraj linije, gospodo. Kočijom možete dovdje putovati na zapad.

Neki čovjek se progura kroz gomilu i namrgodi se na pridošlice. Sir Frederick, opazivši na njegovim prsima zvijezdu, uputi mu prijateljski osmijeh i reče:

— Ah, vi ste čovjek kojega moramo naći: seoski policajac.

— Ahm! — nakašlje se Barrows. — Ako vas smijem podsjetiti, sir...

— Dakako — Sir Frederick se odmah ispravi — zaboravio sam što nam je bilo rečeno u svim onim drugim malim gradovima. Ne smijemo ih nazivati policajcima, je li, Barrowse? Šerif. Da, tako se to zove.

— Ja sam šerif O'Dare — zareži predstavnik zakona. — Ako se nisam prevario, vi ste, momci, Britanci.

— A vi ste Irac, dakako — razvedri se vitez.

— Samo malo, samo malo! — O'Dare pokaže palcem na hrpu kovčega. — Zakrčili ste prolaz. Vaša je krivnja i što se stvorila ova prokleta gomila. Mogao bih vas baciti u zatvor zbog ometanja javnog reda.

— Ali... — negodovao je Barrows.

— Zapravo, šerife O'Dare — nasmiješi se vitez — u vašem seocu vrijednom poštovanja zadržat ćemo se samo kratko vrijeme. Moram unajmiti vođiče, znate, i kupiti nekakvo vozilo. Dakle, gospodine, kad biste nam mogli savjetovati...

— Da vam kažem što da činite? — upita O'Dare zamišljeno. — Otidite u grad, u »Plavu papuču«...

— Kako, molim? — žmirne Sir Frederick.

— To je salun — objasni O'Dare. — Tamo se okuplja većina goniča stoke kad dođu u naš grad. Kamo ste zapravo namjerili?

— Naš cilj je — nasmiješi se Sir Frederick — grad Lobo Gulch u sjeveroistočnoj Arizoni — nevoljko se nasmije, a zatim nastavi: — Morate mi oprostiti, šerife O'Dare. Ta imena... neka imena vaših pograničnih naselja silno su mi smiješna.

— Kako to? — vikne O'Dare.

— No... naposljetku... — vitez nehajno odmahne rukom i Lobo Gulch ... takva imena se rijetko čuju.

— Čut ćete vi takva imena često — odvratí O'Dare — ako se namjeravate zadržati u ovim krajevima — zatim pokaže prema središtu gradića. — Salun „Plava papuča“ je u drugoj ulici. Pođite da unajmite vodiče i kupite kola, no učinite to žurno. S momcima poput vas u gradiću zacijelo imati nevolja.

— Nipošto! — obrecne se Barrows.

— Hajdemo, Barrowse! — reče vitez mrzovoljno. — Ne ometajmo šerifa u njegovu poslu!

Nakon nekoliko minuta Sir Frederick je dostojanstveno ušetao u najprljaviji lokal u Gopher Creeku, sastajalište mjesnih grubijana i goničastoke koji velika stada tjeraju na sjever i jug. Njegov dolazak izazove zaprepašteni muk. Barrows je široko otvorio usta a okorjeli pijanci stajali su nepomično poput kipova. Neki su još držali čaše na pol puta do usta.

A zatim je počelo — metež, vika, podrugljivi izljevi smijeha i uvrede. Za tren oka pridolice su se našli okruženi gomilom u brade zaraslih grubijana koji nimalo nisu skrivali svoj prezir. Englezi izmijene začudene poglede, kao i dva visoka čovjeka koja su sjedila za stolom u kutu.

— Krupno momče — izusti Larry Valentine — vidiš li što ja vidim?

— Vidim, kržljavko — otegne Stretch Emerson — ali ne

mogu vjerovati svojim očima. Nijedan priseban odrastao čovjek ne bi mogao ovako izgledati!

II

Gomila koja je promatrala Engleze nije, na žalost, ništa znala o visokim strancima za stolom u kutu. Gopher Creek je bio osamljeno naselje u kojem se ništa nije znalo o inače dobro poznatima Valentineu i Emersonu. Njihova slava ovaj put ih nije prestigla. Činilo se da su izašli iz istog kalupa kao i gomila koja se gurala oko zaprepaštenog viteza i njegova zabrinutog sluge.

Larry Valentine, srednjih godina, bio je niži od dvojice lutajućih Teksašana, ali svejedno vrlo visok, tamne kose, istaknutih vilica, lijepa lica opaljena suncem i izbrazdana vremenom. Bilo je to lice bezbrižna nomada, inteligentno, ali ratoborno. Odjeća mu je nosila biljeg dugih putovanja. Kolt s drškom od orahovine provirivao mu je iz korica uz desno bedro.

Njegov mršavi, na izgled pospani drug bio je gotovo dva metra visok, plavokos, krupnih plavih očiju i upalih obraza. Dva jednaka kolta u koricama visila su mu o mršavim bokovima. Dok je sjedio, koščato tijelo mu je poprimalo oblik nepomičnog skakavca. Kad bi ustao, doimao bi se još višim nego što je uistinu bio.

Sad se podigao zato što je i Larry Valentine ustajao. Larry, čovjek dobra srca, upravo je opazio kako je jedan od Engleza odletio na pod jer ga je srušio bradati grubijan, dvostruko viši od njega. Nesretni Barrows se otklizao sve do

* Lobo Gulch — Vućji klanac; lobo — vrsta vuka koji živi na američkom zapadu (op. ur.)

šanka. Njegov gospodar se zapjenio od bijesa, jer mu je postalo jasno da bi u »Plavoj papuči« diplomacija bila više nego uzaludna.

— Čini se da su momci naumili izmlatiti kicoše — razmišljao je naglas Larry.

— Tako je — potvrđi Stretch i zategne pojas. — Prilično neravno-pravna igra, ako mene pitaš. Dva prestrašena kicoša protiv gomile.

— Nikad nisam trpio neravno-pravnu igru — zareži Larry.

Ramenima odgurne dvojicu krupnih ljudi koji su mu stajali na putu i krene da pomogne Englezima. Stretch je išao za njim. Sir Frederick je pomagao Barrowsu da se podigne, govoreći mu:

— Diži se, Barrowse, staro momče! Jedino mogu pretpostaviti da je to bila šala.

— Pomalo gruba šala, sir — dah-
tao je sluga — ako mogu tako reći.

Vitez se okrene i baci pogled mimo visokih Tekšašana prema goničima stoke.

— Dakle — povikao je — to će biti dosta!

Grubijani načas zastanu, zinući u nevjerici. Jedan od njih laktom gurne orijaša koji je udario slugu i promrmlja:

— Čuješ li ga, Buffalo? Prilično je hrabar, je li?

Krupni čovjek napne mišice i prasne u smijeh.

— O čemu je riječ, kicošu? — izazovno upita Engleza. — Mi smo pregrubi za vas, ha?

Sir Frederick se zacrveni i stisne šake. Orijaš namigne svom društvu i zakorači naprijed.

— Nije moj običaj — dahtao je Sir Frederick — da se upuštam u nepristojne prepirke po gostionici. Međutim dužnost mi je da štitim svog dobrog slugu i prijate-

lja, gospodina Barrowsa, ovdje prisutnog. Vi ćete se sada ljubazno povući! Inače — podigne šake — kaznit ću vas.

— Čujete li vi njega? — zaurla Buffalo. — Čini se da ozbiljno misli!

Gorostas se sagne, privuče pesnice i navali. Sir Frederick se pripremi da dočeka napad, prkosno uzdignute brade i raširenih nogu. Lijeva ruka mu je bila ispružena, a desna skvrčena i spremna za udarac. Buffalo pojuri, ali nije uspio doprijeti do cilja. Ispriječio mu se na putu niži Tekšašanin. Ispružio je nogu i sapleo ga. Buffalo se zabio u šank takvom silinom da se svaki komad stakla u salunu zatresao.

— Ostani tamo! — upozori ga Larry. — Dosta si se zabavljao. Prestani dok si u jednom komadu!

— Ama... — soptao je Barrows, žmirkajući prema svom gospodaru.

Sir Frederick napokon uoči Tekšašane.

— Pojaćanje! — reče radosno.

Vlasnik saluna, čovječuljak zalizane kose i zaplašenih očiju, klizne uz šank i promrmlja upozorenje Larryju:

— Želiš li i dalje biti zdrav, Tekšašanine, najbolje je da što prije nestaneš odavde i povedeš ove kicoše sobom. Upravo si sapleo Buffalo Krugera, a on nije ljubazan prema...

Nije dospio nabrojiti sve što Buffalo ne voli: bradati div je ponovo kretao u akciju. Jednim zamahom ruke uz zveket je srušio gomilu boca i čaša na pod, opsovao nešto Larryju i krenuo prema njemu. Istovremeno su trojica iz njegova društva počela uzvikivati riječi ohrabrenja i približili su se šanku.

Stretch ih je zadovoljno promatrao, a zatim zabo lakat pod rebra Sir Fredericku i procijedio:

— Pomakni se u stranu, mršavko! Ostavi ove nasilnike meni i Larryju!

Buffalo Kruger je stigao do Larryja, ali je to ubrzo požalio. Zamahnuo je dva puta, no oba puta je promašio. Larry se izmakao, a onda pogodio orijaša u čekinjastu vilicu, od čega se ovaj prilijepio uz zid, usput pokupivši stol, dvije stolice i tri gosta.

— Vidi vraga! — dahtao je Sir Frederick. — Otpuhnuo ga je kao perce!

Zatim se neko vrijeme suzdržao od opaski, jer se jedan od Krugerovih krupnih prijatelja ustremio na njega takvom silinom da je Sir Frederick naprosto poljubio šank. Larry se okrene, pojuri naprijed da dočeka drugog napadača, a Stretch se zarije u gomilu. Nakon toga su se događaji odvijali prirodnim tokom. Zaprepašteni Sir Frederick se našao u obručju zadihanih tijela, okrvavljenih glava i uzvitlanih udova. Stolice su letjele zrakom. Neke nisu pogadale cilj. Pokrajnji prozor se rasprsnuo u pljusak letećih krhotina. Vlasnik saluna izvadi pušku i zaurla promuklu naredbu, uzalud pokušavajući uspostaviti red. Ubrzo ga je ušutkao gonič stoke kojeg je preko šanka zavitlao užurbani Larry Valentine.

Kad je Sir Frederick uspio na trenutak nazreti Stretcha, opazio je da ovaj u svakoj ruci drži jedan ovratnik i udara njihove vlasnike glavom o glavu. Larry se u međuvremenu oslobodio dvojice napadača i ponovo se posvetio ratobornom Buffalu. Gorostas je omamljeno teturao naprijed-natrag, podi-

žući ruke u uzaludnom pokušaju da odbije udarce kojima ga je zasiao Teksašanin. A onda se pred Sir Frederickom stvori golema prilika, uzvikujući kletve. Barrows poviče iza preokrenutog stola, da ga upozori:

— Ispred vas, sir!

— Vidim ga! — odvrati vitez.

Ispričavajući se u mislima markizu od Queensberryja, on zabije stisnutu desnicu u kaubojev trbuh. Ovaj problijedi i počne se previjati.

— Dobro učiš, mršavko! — pohvali ga Stretch. — Hajde! Dotuci ga!

— Ama zaista...! — viknuo je Sir Frederick.

Njegova žrtva izusti kletvu i zamahne čizmom, koja završi na vitezoj potkoljenici. Val bola projuri mu uz nogu. On se prisjeti Larryjeva snažnog udarca u bradu, spusti desnicu ispod koljena, uspravi se i zavitla je svom snagom. Udarac pogodi protivnika ravno u bradu i sruši ga na pod. U tom trenutku se i Buffalo Kruger sruši posljednji put. Neki drugi nasilnik, želeći da se ogleda s lakšom žrtvom, ugleda skutrenog slugu i zaleti se prema njemu. Stretch mu prepriječi put, onesvijesti ga snažnim udarcem po licu, podigne ga i zavitla prema vratima, koja se upravo u tom trenu otvore. Naišao je šerif O'Dare, tako da ga je pogodio živi projektil i ponio kroz vrata na ulicu.

S bijesnim povikom šerif se isko-beljao ispod onesviještenog goniča stoke i uletio natrag u salun.

— Dosta! — proderao se. — Prestanite!

Izvukao je revolver i ispraznio ga u strop. Larry i Stretch ispuste svoje trenutne žrtve, koje se odmah svale na pod. Sir Frederick obriše znoj sa čela i pozove slugu:

– Jesi li dobro, Barrowse?
– Sasvim dobro, sir – odgovori Barrows, ustajući.

– Opet vi! – zareži O'Dare.

– Polako, šerife – nasmiješi se Larry, brišući znoj i prljavštinu s lica rukavom košulje. – Kicoši nisu tražili kavgu.

– A ni ja ni Larry – ustvrdi Stretch. – Mi nikad ne počinjemo tučnjavu.

– Nikad? – zagrmi O'Dare.

– Do vraga, nikad – odvrati Larry. – Ali da čitav čopor goniča stoke navali na dva nedužna kicoša, morate priznati, šerife, to nije pošteno.

– Mi ... hm... mi smo im malo pomogli – doda Stretch mirno.

O'Dare žmirne a zatim se hitro osvrne oko sebe. Salun je nalikovao na bojno polje. Onesviješteni goniči stoke, krhotine stakla i dijelovi namještaja sve je to ležalo uokolo od zida do zida. »Plava papuča« nikada nije izgledala tako neuredno. Dan Griffin, njen vlasnik, s mukom se podigne i nasloni na šank, gledajući oko sebe i mrmljajući psovke.

– Uhapsi ih, Mike! – prostenje, upirući prstom u Teksašane. – Vidi što su učinili! Sve su to oni počeli...

– Ma nemoj! – usprotivi se Larry, namrštivši se.

Ne obazirući se na šerifovo strogo upozorenje, on pride šanku, nagne se preko njega i uhvati vlasnika saluna za košulju na prsima.

– Ostavi ga, stranče! – naredi O'Dare.

– Kad progovori istinu – obeća Larry.

Povuče preplašenog gostioničara preko šanka i oštro mu se zagleda u lice. Šti si to rekao – da smo mi počeli tučnjavu?

– Gostioničar laže! – uvjeravao je Sir Frederick O'Darea. – Ona lopuža – pokaže na onesviještenog Buffala Krugera – udarila je mog slugu, čovjeka slabijeg i starijeg od sebe. Protestirao sam, dakako, i...

– Što kažeš na to? – upitao je Larry, namrgodeno gledajući Griffina u lice.

– Pusti ga! – ponovi O'Dare ljutito.

– Krugerovo društvo je počelo, Mike – prostenje Griffin. – Ma... malo sam se uzbudio, pogriješio sam.

– Tako je već bolje – reče Larry. – Mnogo bolje.

Pusti vlasnika saluna i upitno se zagleda u šerifa. O'Dare namjesti revolver i promrmlja;

– Dobro. Muka mi je od toga, no čini se da vi, ništarije, imate pravo – kiptio je od bijesa, pogledavajući prema Sir Fredericku i Barrowsu – i ovi ovdje stranci.

Nakon toga Teksašani izađu iz saluna zajedno s vitezom i njegovim slugom. Larry zastane i jednom rukom savije cigaretu, a zatim se upitno zagleda u Engleze.

– Kako ste vi uopće upali u rupetinu kao što je »Plava papuča«?

Englezi se pogledaju. Sir Frederick se nakašlje da pročisti grlo, pokajnički se nasmiješi i počne objašnjavati:

– Trudimo se svim silama, uvjeravam vas, da naučimo vaš jezik. No žao mi je što još moram reći da nam je teško razumjeti što vi na američkom Zapadu govorite.

– Toliko narječja, sir Frederick! – uzdahne Barrows. – Bojim se da ih nikad nećemo sve razumjeti.

– Suzdrži se, Barrowse! – ukori ga vitez. Posjetilac bi se suopćio sa sličnim neprilikama i u Engleskoj.

Larry pogleda Stretcha. Stretch pogleda Larryja i reče:

– Zbilja otmjeno brblja, je li?

– Vrlo otmjeno – potvrdi Larry Namršti se na viteza, a zatim upita: – Što ste, do vraga, tamo radili?

– Jasnije, sir Frederick – napomene Barrows.

– Mnogo jasnije – potvrdi Sir Frederick. Zatim mu nova misao padne na pamet: – Ama čini mi se da se nismo upoznali!

– Ja sam Valentine – odgovori Larry. – Larry Valentine – zatim pokaže palcem prema višem Teksašaninu – a ovo je moj drug Stretch Emerson.

Englezi se zagledaju u Stretcha. Sir Frederick izvadi monokl, pričvrsti ga na oko i počne proučavati Teksašaninovu visoku pojavu. Zatim reče:

– Ja sam Sir Frederick Horsleigh-Fancourt, a ovo je moj sluga Herbert Barrows. Više nego sluga, dakako. Barrows mi je prijeko potreban. On mi je bio sluga, kuhar, konjušar, mnogo godina...

Uto se otvore vrata saluna i pojavi se namrgođeni šerif O'Dare.

– Gubite se! – zareži. – Nestanite iz Gopher Creeka ili ćete u zatvor! Jasno?

– Ja i Stretch – prozbori Larry – ionako nismo namjeravali ostati ovdje. Samo smo u prolasku.

– Kamo ste vi, momci, namjerali? – upita Stretch.

– U Arizonu – odgovori Barrows. – Mjesto se zove Hobo Gulch, čini mi se.

– Lobo Gulch – ispravi ga Sir Frederick.

– To je daleko – reče Larry. – Ja i Stretch smo bili tamo.

– Dakako – potvrdi Stretch. – Sjećam se. Lobo Gulch je blizu Pa-

mučne doline. Prošli smo onuda jesenas.

– Prođite i kroz Gopher Creek!

– zaurla O'Dare. – Smjesta!

Larry i Stretch još nisu sreli šerifa koji bi im utjerao strah u kosti, a zlovoljni šerif O'Dare zacijelo nije spadao među takve. Međutim već su se umorili od njegova glasa, hrapavog, promuklog, dosadnog. Stoga povedu Engleze prema poštanskoj postaji.

– Je li to vaše? – upita Larry, pokazujući na hrpu sanduka i kovčega. – Sve to?

– Sve to, kažete? – začuđeno izusti Sir Frederick. – Ama ograničili smo se na najnužnije stvari.

– Putujete laki kao perce – nasmije se Stretch, gurkajući Larryja. – Njegova visost putuje laka kao perce.

– Za taj teret vam je potreban čitav čopor mazgi – upozori Larry viteza.

– Namjeravam kupiti prikladno vozilo, a ne mazge. Trebat će nam i vodiči – reče sir Frederick, zamišljeno se zagledavši u Tekšašane. Činilo se da su prijateljski raspoloženi, kudikamo više od grubih goniča stoke iz „Plave papuče“, a i sposobni, sudeći po tome kako su se oslobodili Krugera i njegova društva. – Ne biste li možda vi, gospodo, bili voljni poći u takvu ekspediciju? Kažete da znate put do Pamučne doline...

– Jugozapadno odavde – potvrdi Larry. – Mislim da bismo vas mogli odvesti tamo.

– Bili bismo bespomoćni bez vodiča – izjavi Sir Frederick – moram to priznati. Ali napokon, znate kako se kaže, stranac u stranoj zemlji... Smatrao bih vašu pomoć velikom uslugom i, dakako, platio bih vam.

Teksašani se pogledaju. Stretch se namršti, promotrivši gomilu Englezovih kovčega, i upita:

— Što misliš o tome, kržljavko?

— Pa sad — namršti se Larry — nemamo baš neko posebno odredište — zamišljeno je promatrao viteza. — A zašto vi zapravo želite ići u Pamučnu dolinu? Kako to da dva momka poput vas zalutaju na Zapad?

— O tome možemo razgovarati — predloži Sir Frederick — dok mi budete pomagali da izaberem kola i zapregu. Bi li sto pedeset dolara bilo dovoljno?

— Za kola? — upita Stretch.

— Ama ne! Mislio sam na vašu plaću. Jeste li možda profesionalni vodiči?

— Nismo — Larry odmahne glavom.

— Ah! Kauboji ste, znači.

— Gonimo stoku kad nam to odgovara — Larry pogleda svog druga koji se krišom smješкао, prisjeti se načas opasnih pustolovina u kojima su njih dvojica sudjevali, a zatim skromno izjavi: — Bavimo se svim i svačim.

— Dakle — upita Sir Frederick — jesmo li se sporazumjeli? Dovedete nas do Pamučne doline za sto pedeset dolara.

— Nećemo vam biti samo vodiči — obeća Larry. — Naučit ćemo vas ono što morate znati ako želite putovati ovim krajem i ostati živi.

Krenuše zatim do najbliže konjušnice, u kojoj su Teksašani ostavili svoje konje. Vlasnik je prodavao četiri snažna dorata, a uputio ih je i novodošlom stanovniku Gopher Creeka koji više nije trebao svoja kola. Larry i Stretch su pažljivo pregledali konje i rekli Englezu da prihvati traženu cijenu. Ubrzo zatim vlasnik kola prihvati

Larryjevu ponudu i posao je bio sklopljen. Ubrzo su bili izvan Gopher Creeka i izlazili su na put koji će ih za nekoliko dana dovesti do granice Kolorada i Utaha. A kad dođu u Utah, objašnjavao je Larry vitez, krenut će prema Lennoxovim slapovima, pa zatim na jug.

— Tako ćemo — obećao je — do Sjeverne Caroline stići do kraja proljeća, a putovanje vam, gospodo, neće biti odviše naporno.

Odgovarajući na Larryjevo pitanje o razlogu svog putovanja, sir Frederick je prestao biti suzdržljiv i počeo je na široko objašnjavati. Teksašani su pažljivo slušali, povremeno se zamišljeno pogledavajući. Vitez je, zaključili su, janje među vukovima, dobar čovjek, ali u potpunoj stranoj okolini. U svojoj domovini pripadao je plemstvu, bio je vrlo ugledan, iako nije bio bogat. Vijest o nasljedstvu potakla ga je da proda svoj posjed i ostatke obiteljske baštine, kako bi smogao dovoljno novca za put u Novi svijet i za preobražaj ranča Slomljeni kotač u dom dostojan novog vlasnika.

— Moram mnogo šta naučiti — mislio je naglas Sir Frederick — ali nadam se uspjehu. Naposljetku, predradnik mog pokojnog ujaka...

— Misliš li na čovjeka koji pomaže u vođenju poslova na Slomljenom kotaču? — upita Larry.

— To je taj. Zove se Henk McAdams a rodом je iz...

— Iz Teksasa, Sir Frederick — dopuni ga Barrows. — To je velika pokrajina podalje odavde, na jugoistoku.

— Dakako — nasmiješi se Sir Frederick. — Iz Teksasa. Hank je Teksašanin.

– Hej, kržljavko – upita Stretch – kako je to momak nazvao našu domovinu? Pokrajinom?

– Tako nekako – progunda Larry.

– Jeste li i vi iz Teksasa? – upita Sir Frederick.

Lutalice se ponosno usprave i kimnu. Larry odgovori:

– Teksas nije samo velik. Veći je od velikoga. Jasno? Nema bolje države na svijetu. Ako je Teksašanin predradnik na Slomljenom kotaču, ne moraš se brinuti, Frede. On će te vrlo brzo naučiti sve što ti treba.

– Teksašani su – izjavi Barrows – koliko vidim, sir, izvrsni stočari.

– Teksašani su – progunda Larry – izumili stoku!

III

U stijen su se ulogorili na istočnoj strani neke borove šume. Pod Stretchovim nadzorom Barrows je s mnogo muke uspio odvezati konje i privezati ih tako da mogu pasti. Larry je za tren oka zapalio vatru i donio dovoljno drva da im bude toplo u noći. Zatim, dok ga je Sir Frederick razdoznalo promatrao, skinuo je bisage sa sedla i iz njih izvadio pribor za kuhanje i hranu: grah, kukuruzno brašno, sušenu govedinu i krumpir.

– Bit će gotovo za pol sata – reče vitez. – Maloprije smo prošli kraj potoka, nema ni stotinu metara. Sjećaš li se? Možeš oprati suđe ako hoćeš i napuniti nam čuture.

– Dakako – odvrati Sir Frederick, ustajući i gledajući kako Teksašanin pune posude gura na vatru. – Hm... imam li pravo ako

mislim... da vi to namjeravate jesti?

– Zacijelo ne mislim sjesti i gledati jelo kad se skuha – odgovori Larry.

– Ama što li je to?

– Uobičajena hrana. Sušena govedina, crni grah, kukuruzna kaša. U čemu je neprilika, Frede? Zar ne možeš prepoznati dobro jelo kad ga vidiš?

– Pitam se... – počne Sir Frederick, oklijevajući.

– Imamo dovoljno hrane – upadne Larry. – Ako hoćete, Stretch i ja ćemo skuhati i za vas.

– Gospodine Valentine, Barrows i ja bismo cijenili...

– Sa zadovoljstvom – promrm-lja Larry i posegne u zavežljaj da doda još hrane. – I ne morate me zvati »gospodine«.

– Bez ceremonija – zamišljeno reče Sir Frederick. – Moram to zapamtiti. Da. Dobro, Larry. A tvoga druga ću zvati... hm... Stretch.

– Dakako – potvrdi Larry. – Tako ga i drugi zovu.

Vitez pokupi čuture i žurno i žurno se udalji prema potoku. Stretch se dogega do vatre i čučne kraj svog druga. Šutke su promatrali večeru kako tiho ključa, dok se nije pojavio sluga. On skine šešir i odbaci kišobran, pa izvadi kotlić za vodu i porculanski čajnik.

– Dobar večer, gospodine Larry... gospodine Stretch! – promrm-lja. – Mogu li vas pitati je li se gospodar dogovorio s vama o korištenju pribora za kuhanje.

– Ako to znači ono što ja mislim da znači – odgovori Larry, namignuvši Stretchu – vatre ima dovoljno za sve nas. Samo naprijed, Herbe! Posluži se!

Barrows klekne i polako stavi kotlić na vatru. Zatim, dok su ga oni zapanjeno promatrali, izvadi paketić čaja i pažljivo saspe tri žličice u kotlić. Stretch pogleda pocrnjeli kotlić na vatri i reče:

– Imamo dovoljno kave za sve nas, Herbe.

– Sir Frederick rijetko kad pije kavu – izjavi Barrows. Zatim doda pomalo ukočeno: – Kao i sva engleska gospoda, on pije čaj.

– Zar i ti? – namršti se Larry.

– Dakako, gospodine Larry.

– Čaj – zamisli se Stretch. – Čuo sam za čaj. Nikad ga nisam okusio.

– To zadovoljstvo – nasmiješi se Barrows – ne smije se izostaviti. Da dodam još čaja u čajnik, gospodo?

– Zašto ne? – slegne ramenima Larry. – Što možemo izgubiti?

Uto se vrati Sir Frederick, uspuhan, ali s pobjedničkim sjajem u očima. Činilo se da mu fizički rad nije jaka strana. Nije napunio samo čuture već i bačve za vodu, ponoseći se time.

– A sad – poviče – večera... i čaj! Hej, Barrowse, staro momče, ti su uistinu dragocjen!

– Voda u kotliću – tiho prozbori Barrows – gotovo je uzavrela, sir.

Teksašani stave svoju skromnu večeru na limene tanjure a zatim dva pruže Englezima. Barrows je držao tanjur i zbunjeno žmirkao prema svom gospodaru.

Stretch upita:

– Što se, do vraga, ovom dogodilo?

– Ponizno molim za oprost, sir – promuca Barrows.

– Dobro, Barrowse – odvrati Sir Frederick.

– Oni... oni to naprosto ne shvaćaju, sir.

– Dabome da ne shvaćaju, Barrowse. Ne možeš to od njih ni očekivati. Druga okolina, druga pravila.

Teksašani se smrknuto pogledaju. Barrows pažljivo spusti tanjur na tlo i objasni:

– U Engleskoj, gospodo, nije pristojno da sluge objeđuju sa svojim gospodarima.

Larry je dugo razmišljao o toj novosti, žvačući govedinu i grah. Zatim reče:

– Da nešto odmah razjasnimo! Ne putujemo kao neka gospoda. Osim toga, što se mene i Stretcha tiče, svi su ljudi jednaki. A što bi ti učinio, Herbe? Odnio bi svoju večeru podalje od nas i jeo je sam? A, ne momče! Uzmi vilicu i navalj!

Nastupi neugodna tišina. Zatim vitez tiho progovori:

– Učini kako kaže, Barrowse!

– Ali, sir... – negodovao je Barrows, no ipak je popustio.

Od tog trenutka večera je tekla u ugodnu raspoloženju. Oba Engleza iskrivila su lica kad su okusila skromno jelo Teksašana, a onda su ga slasno pojeli. Larry je zadovoljno mrmljao.

Zatim nastupi veliki Barrowsov trenutak, obred pripreme čaja. Iz kola je donio porculanske šalice i tanjuriće, srebrne žličice i zdjelicu šećera. Svaku napunjenu šalicu stavio je pred viteza da je pomiriše prije nego što je preda dalje. Teksašani su sjedili prekriženih nogu, kao kockari u ponoćnoj igri pokera, držeći šalice pod nosom i sumnjičavo promatrajući smeđu tekućinu.

– Nimalo ne miriše kao kava – izjavi Stretch.

– Ne – potvrdi Larry. – Ni približno.

— Hajde, hajde — smijuckao se Sir Frederick — ne bojte se, Teksašani. Bila je potrebna velika hrabrost da se uhvatite ukoštac s lopovskim čoporom u onoj čadavoj gostionici, a sad se bojite šalice čaja!

— To je bilo nešto drugo — progunda Larry. — Znali smo sa čime imamo posla.

— Do vraga — odluči se Stretch — da kušamo!

Progutaju nekoliko gutljaja, hitro se pogledaju, iskriviše lica, a zatim odlože šalice.

— Hvala vam! — promrmlja Larry.

— Zar vam se ne sviđa? — zapita Sir Frederick, namrštivši se.

— Da dodate još malo šećera, gospodine Larry — predloži Barrows.

— Nije dovoljan šećer da bi ova tekućina bila ukusna — odvrati Larry.

* * *

Dani koji su zatim uslijedili bili su puni čuđenja za dvojicu Engleza. Otkako su počeli svoj dugi put preko kontinenta na zapad, nisu se mogli načuditi njegovim prostranstvima, valovitim ravnicama Kanzasa, ljepoti divljine Misourija, krševitom sjaju Kolorada. Zatim su stigli u najveću divljinu, kraj koji gotovo nije dotakla civilizacija, a onda su spazili tragove dugorogih stada na širokim ravnicama i otiske kopita konja, mazgi i kolskih kotača na utrtnim stazama.

Herbert Barrows neprestano je vozio klopavava kola, potežući uzdama dorate vješto i dostojanstveno, kao da upravlja kočijom svog gospodara na zelenom puteljku u Surreyju. Sklopljeni kišobran uvijek mu je bio pri ruci a

crni šešir nije skidao s proćelave glave. Sir Frederick se, međutim, prilagođavao novoj okolini. Odbacio je štap i sad je nosio revolver u koricama. Njegovi vodiči su ga sumnjičavo gledali. Svoje oružje webley kalibra .38 nosio je u sjajnim koricama koje je pričvrstio za remen hlaća.

— Morat ćeš učiniti dvoje — Larry je neprestano upozoravao viteza. — Baci taj svoj smiješni šešir i stavi pucaljku u prave korice. Do vraga, zar želiš da ti se ljudi smiju odavde do Lobo Gulcha?

— Ali — negodovao je vitez — to su prave korice! A što se mog šešira tiče, pod vrelim suncem Kolorada ne bih se usudio nositi išta drugo osim ovog tropskog šljema.

— Kako nišaniš? — upita ga Larry.

— Osrednje — nasmiješi se Sir Frederick. — Da pokažem?

— Hajde! — progunda Larry.

Vitez se odmakne nekoliko koraka, podigne metar dugu osušenu granu i nasloni je na stijenu.

— Hoćeš li da u to gađam?

— Možeš — odvrati Larry. — Želim vidjeti koliko ti vremena treba da izvadiš revolver iz korica i pogodiš cilj. Spreman? Dobro. Kad viknem »povuci«, kreni! Jasno?

— Jasno — nasmiješi se Sir Frederick.

Larry se pomakne u stranu, čučne i počne savijati cigaretu, kritički mjerkajući granu. Zatim poviče:

— Povuci!

Do koljena u vodi, gol do pojasa, držeći nasapunanu košulju u rukama, Stretch je s nevjericom promatrao ono što je zatim uslijedilo. Vitez pokuša što brže izvići revolver, otkopčavajući korice i povlačeći oružje. Zatim se na zaprepašte-

nje promatrača okrene postrance prema meti, ispuži desnu ruku i ravnomjerno rasporedi težinu na obje noge. Prilično dugo je tako stajao, nišaneći. Zatim se webley oglasi, a metak se zabije u pijesak, metar daleko od grane.

Stretch odmahne glavom i nastavi prati košulju. Larry duboko uzdahne, ustane, povuče šibicom preko nokta na palcu i zapali cigaretu.

– Loše? – upita Sir Frederick.

– Prilično loše – progunda Larry. Zatim pride vitez i pokaže prema meti. – Kad god budeš htio, samo vikni „povuci“ i gledaj što ja radim. A kad povučem, zaboravi na mene i gledaj metu. Može?

– Dakako – odgovori vitez i udalji se nekoliko koraka od Teksašanina, napeto ga promatrajući. Zatim duboko udahne i poviče – Povuci!

– U djeliću sekunde oči mu se s velikog kolta, koji kao da je sam skočio Teksašaninu u ruku, presele na granu, koja je postajala sve kraća. Grana je na početku bila četrdesetak centimetara viša od stijene, a onda su je Larryjeva četiri munjevita hica sasjekla na četiri komada. Sir Fredericku se činilo da uopće nije nišanio. Ruka u kojoj je držao revolver neprestano je bila u ravnini nisko ovješene korice, a tijelo mu se nije ukočilo. Izgledao je nehajno, kao čovjek koji razmišlja da li da se počese ili da to ne učini. Sir Frederick je bio zaprepašten.

– Nevjerojätno! – dahtao je. – Nemoguće! Uopće nisi nišanio!

– Kako nisam? – gundao je Larry. – Da vraga, ne možeš pogoditi cilj ako ne nanišaniš!

– Ali kada? Kada si nišanio?

– Dvije sekunde prije nego što sam povukao.

Taj događaj ostavio je na Engleza snažan dojam. Otad je korice s webleyjem držao otkopčane, povučene natrag, a držak revolvera virio je iz njih. Kad su stigli u Lennoxove Slapove u Utahu, on posluša savjet svojih vodiča i hitro se oslobodi svog tropskog šljema. Zamijenio ga je snježnobijelim stetsonom široka oboda s kožnatom vrpcom.

U tom gradiću su se opskrbili i ostalim nužnim stvarima. U tri goleme vreće, koje su smjestili iza sjedala u kolima, natrpali su velike zalihe hrane. Neprestano žedni, Teksašani su nabavili i četiri boce viskija. Krenuli su zatim prema jugu i Larry je predviđao da će stići na odredište otprilike za dva tjedna.

– Što ćemo onda? – želio je znati Stretch. – Hoćemo li svoje štićenike prepustiti sudbini ili ćemo neko vrijeme ostati s njima? Da ti nešto kažem, krzljarka. mi se da su se oni uvalili u grdnu kašu. Vrlo su prijazni kad ih bolje upознаš, ali iz njih još teče majčino mlijeko, prijatelju. To je telad koja je tek ugledala svjetlo dana u divljem krdu, a nikoga nema da ih savjetuje.

– Nikoga – progunda Larry – osim mene i tebe.

– Dakako. Ali ne možemo ih vječno tetošiti.

– Ne možemo vječno – potvrdi Larry. – No najbolje bi bilo da останemo s njima dok se ne snađu.

– Larry... Stretch! – pozove ih Sir Frederick, sjedeći kraj šutljivog Barrowsa. – Pitao sam vas već stotinu puta otkako smo izašli iz grada i još mi niste odgovorili. Moj novi šešir, momci! Kako vam se sviđa?

Teksašani se pogledaju, a zatim se okrenu prema kolima. Sir Frederick je nakrivio novi šešir na svojoj lijepoj glavi. Bio je visok, bez ijednog nabora i udubljenja, isto kao i Barrowsov dobro očetkani šešir. Sir Fredericku se činilo da je savršeno lijep, a lutalicama je bio oličenje izvještačenosti.

– Ne brini se za njega, Frede – progunda Larry. – Čim se ulogorimo, ja i Stretch ćemo ti ga srediti.

– Srediti? – začudi se Sir Frederick. – Ali, prokletstvo, ne treba ga sređivati! To je najbolji šešir koji sam vidio otkako sam napustio New York i ušao u ovu divljinu.

– Ako ti ga mi ne sredimo – odvrati Larry – sredit će ti ga netko drugi, izbušit će mecima rupe na njemu, po svoj prilici.

– Sasvim sigurno – nasmiје se Stretch.

Te večeri besprijekorni novi šešir bio je preobražen u kopiju otrcanih šešira kakve su nosili Teksašani. Na zaprepaštenje vlasnika Stretch sjedne na njega, zatim su ga on i Larry nabacivali jedan drugom, natezali ga, pritiskali, mijenjali mu oblik. Barrows je to gledao užasnuto, a onda ga Stretch uvjeri da će to ponoviti s njegovim šeširom. Sir Frederick je bio zbunjjen kad mu je Larry dobio zgužvani stetson i rekao:

– Stavi ga na glavu, Frede, i ne brini se! To je sad šešir za pravog čovjeka.

Oklijevajući, Sir Frederick stavi šešir na glavu. Barrows zatrepće očima i promrmlja:

– Ama...

– Upropašten! – zastenje vitez.

– Nipošto – nasmiје se Larry.

– Samo je pravilno podešen. Pitaj Herba!

– Herbe – upita Sir Frederick – odnosno Barrowse, kako... kako izgledam?

– Teško bih se složio s gospodinom Larryjem, sir izusti sluga. – Ali da budem iskren...

– Budi iskren! – molio je vitez.

– Budi iskren, Barrowse, dakako!

– Opažam napredak – reče Barrows. – Da, moglo bi se čak reći da sad pomalo nalikujete na gospodina Larryja i gospodina Stretcha.

– Onda se neću buniti – odluči vitez. – Kad si u Rimu, trebaš i sve što s tim ide. Ako želim da me moji... hm... sugrađani u Lobo Gulchu poštuju, moram izgledati kao netko od njih, je li, Larry?

– Sad već pametnije zboriš – pohvali ga Larry.

Odmah nakon svitanja sljedećeg dana krenuli su na put. Dva tjedna nakon toga, dok je vrućina kasnog proljeća grijala zrak, približavali su se sjevernim obalama rijeke Lobo, a gradić Lobo Gulch bio je udaljen još samo sat jahanja. Sir Frederick je bio ushićen, pun iščekivanja. Barrows je bio preplašen, kao i obično. Teksašani su se, kao i dotad, ponašali nehajno.

IV

Kad su prolazili kroz pogranični grad Edwardsburg, vitez je poslao brzojav predradniku Slomljenog kotača, u kojem mu je javljao o svom skorom dolasku. Larry je predvidio datum dolaska i, dakako, njegova procjena dužine putovanja pokazala se točnom. Bilo je stoga shvatljivo što su došljaci očekivali lijep doček kad se njihova velika kola dovaljaju u glavnu ulicu Lobo Gulcha.

Uistinu je to i bio lijep doček. Dočekali su ih šerif Chris Waggoner i njegov pomoćnik, gradonačelnik Jed Skurthorpe, advokat Thurgood, Doc Brasch i još dva člana Gradskog vijeća Lobo Gulcha. Oko njih se okupila gomila građana, koji su željeli vidjeti novog vlasnika Slomljenog kotača. Englezi su, međutim, bili iznenađeni što nije bio prisutan nijedan jahač sa Slomljenog kotača. Hank McAdams nije došao u grad, a svi jahači s ranča bili su na dužnosti.

— Imaju neprilika — reče sijedi, pogrbljeni šerif Sir Fredericku dok su se rukovali. — Hank mi je rekao da ga ispričam, gospodine Hawley.

— Zovem se Horslegh-Fancourt — ispravi ga Sir Frederick. — Vjerujem, međutim, da ću prezime morati skratiti, možda samo u Fred Court. Neprilike, kažete? Na mom imanju?

— Na ranču — progunda Larry.

— Neprilike na ranču?

Sir Frederick se upitno zagleda u čovjeka zakona, a građani Lobo Gulcha upitno su promatrali njega.

Kola su se zaustavila pred šerifovim uredom. Vodeći ljudi grada brzo su se pojavili, a onda su radoznali građani potpuno ispunili taj dio ulice. Barrows je i dalje sjedio na kolima, uspravan, nastojeći da se ne osvrće na prodorne poglede domaćica i smijuckanje djece. Nijedno dijete iz Lobo Gulcha nije dotad vidjelo tipičnog britanskog slugu. Dakako, ni njihovi roditelji. Sir Frederick se već pridružio gradskim ocima na verandi sudnice. Teksašani su sjedili na konjima, nogu prebačenih preko jabeke sedla, a tanke cigarete su im virile iz usta. Uzvrćali su poglede mještanima, ali su i pažljivo slušali što je govorio šerif Waggoner.

Larryju se Waggoner činio neobično star za svoj posao. Mršavo lice bilo mu je izbrazdano borama a sive oči vodnjikave. Dok je govorio s vitezom, treptao je kao da nije mogao jasno vidjeti sugovornika. Tijelo mu je bilo ispijeno i držao se pogureno. Drugi čovjek zakona bio je petnaestak godina mlađi od Waggonera, dugoljasta lica i zabrinuta izgleda, krupan i trbušast. Čuvari reda i zakona u Lobo Gulchu nisu na Teksašane ostavili nimalo povoljan dojam.

— Ako je to red i zakon... — zausti tiho Stretch.

— Da — progunda Larry — ovaj grad bi zacijelo mogao biti utočište kojekakvih ništarija.

— Konjokradice!

Teksašani se nakon tog iznenadnog vitezova povika približe verandi. Sir Frederick se okrene prema njima i ponovi što mu je Waggoner ispričao.

— Konjokradice napadaju moje ljude! Dvojicu su već ubili!

— Konjokradice? — namršti se Larry. — Ubili su jahače sa Slomljenog kotača?

— Ljude s ranča — uzdahne Waggoner. — Tuba Braceyja i Sama Waltersa. Dva dobra momka. Maskirani lupeži su ih ustrijelili dok su jahali.

Teksašani se značajno pogledaju a zatim izvuku čizme iz stremena i sjašu. Thurgood, Doc Brasch i debeli gradonačelnik Skurthorpe pomno su ih motrili dok su prilazili verandi. Larry nemarno mahne prema šerifu u znak pozdrava i reče:

— Zanima nas to. Nastavite!

— Ne mogu vam mnogo reći — slegne ramenima Waggoner.

— Ali, do vraga — namršti se Sir Frederick — valjda ste ste povelili istragu o tome!

– Jesam – potvrdi Waggoner.
– Okupio sam potjeru i temeljito pretražio okolna brda. Ubojicama ni traga. Koliko su kauboji mogli opaziti, bilo je desetak tih lupeža, možda i više. Bili su maskirani, a stado su napali sa zapadne strane doline, dojahavši s Loboških brda. Tub i Sam su istjerivali telad iz grmlja kad su ih ubojice zaskočili. Tub je ostao na mjestu mrtav, pogodili su ga pet puta. Sama su pogodili dvaput, ali je ostao živ dovoljno dugo da ispriča Hanku što se dogodilo. Slomljeni kotač je toga dana izgubio stotinu grla.

– Rekli ste da su ih napali dva puta – reče vitez nestrpljivo.

– Drugi put prije dva tjedna – nastavi šerif. – Došli su s brda, baš kao i prvi put. Bila je ponoć. Hank je postavio stražu, osam momaka, i on sam je bio među njima. Izbila je pucnjava i uspjeli su sačuvati stado, ali su još dva ~~kauboja~~ teško ranjena, gospodine Courte. Liječe se kod Doca Brascha, koji kaže da oni možda više nikada neće uzjahati konje.

Teksašane iznenadi vitezova reakcija. Kad se pribrao nakon početnog zaprepaštenja, Sir Frederick progovori mirno, žustro, pun samopouzdanja:

– Nešto ćemo morati učiniti. Ne mogu dopustiti da propalice napadaju moje ljude. Moram poduzeti stroge mjere. Stroge! – mahne rukom prema namrštenim Teksašanima. – Na sreću, doveo sam pomoć, gospodu Valentinea i Emersona.

Waggoner kimne u znak pozdrava, a Teksašani mu uzvrate. Larry gurne viteza laktom i progunda:

– Frede, treba da se smjesta uputimo u dolinu.

– Za sat ili dva – odvrati Sir Frederick. – Najprije moram posjetiti doktora Brascha. Dva moja čovjeka ranjena su u borbi za moje stado. Ne mogu dopustiti da misle da sam ih zaboravio, znaš. I na grob svoga ujaka Jonathana moram otići, odati mu počast.

– Vaša visosti – reče debeljuškati gradonačelnik – mislim da će Morley i Lardner to cijeniti.

– Molim, vas... – vitez se okrene i smiješkom zahvali gradskim ocima – odbacimo formalnosti, gospodo. Moje pune ime je Sir Frederick Horsleigh-Fancourt. A osim toga namjeravam promijeniti ime u Fred Court. Jednostavnije je.

– Gospodine Courte – reče Doc Brasch – možete odmah krenuti sa mnom ako želite. I ja mislim da će Morley i Lardner biti ponosni ako se sretnu s vama.

Došljaci zatim krenuše za liječnikom prema njegovoj kući u Werne-rovoj ulici. Ranjeni Thad Morley i Arch Lardner ležali su u stražnjem dijelu kuće, predviđenom za bolesnike. Lardner je izgubio lijevu nogu. Jedino mu se amputacijom mogao spasiti život. Vitez se predstavi, zahvali kaubojima na vjernosti Slomljenom kotaču i obeća im da će se pobrinuti za njih bez obzira na to u kakvom stanju budu kad ih liječnik otpusti. Zatim ostavi Teksašane u razgovoru s ranjenicima i požuri na groblje.

Kad se vratio, svi se pozdrave s liječnikom i izađu na ulicu.

– Teška situacija – izjavi Englez. – Ostalo mi je samo pet ljudi. Maskirani banditi divljaju. A ljudi zakona prestari su da bi se s njima uhvatili ukoštac.

– Ako misliš na Waggonera i njegova pomoćnika – smrknuto će Larry – imaš potpuno pravo.

Oni nam neće mnogo pomoći kad prigusti.

— Čini se da ćemo ja i ti ostati u ovim krajevima neko vrijeme, ha, kržljavko? — upita Stretch.

— Čini se — potvrdi Larry. — Ali to znači da Fred unatoč tome ima samo sedam ljudi da paze na stado od gotovo pet tisuća grla. Frede, morat ćeš unajmiti dodatnu pomoć.

— Dakako — potvrdi Sir Frederick. — Morat ćemo to razmotriti s McAdamsom. U međuvremenu moram naći brijča. Moram se urediti, znate, da ostavim dobar dojam na svoje ljude. Ne smijem doći na svoj posjed nalik na... hm...

— Čini mi se da to ovdje zovu probisvijet, sir — reče Barrows, žmirkajući.

— Izvrstan izrez, probisvijet — naglas je razmišljao Sir Frederick. — Slikovit. Dakle, k brijču!

Ubrzo su pronašli najpopularniju brijčanicu u Lobo Gulchu, u glavnoj ulici, daščaru pred kojom je stajao izbljedadjeni šareni stup. Na njemu je pisalo: J. Conroy — najbolje brijanje u Lobo Gulchu. Sir Frederick uđe prvi. Za njim uđu Larry i Stretch i na kraju sluga s kišobranom u ruci.

Unutrašnjost lokala nalikovala je, osim jedne važne pojedinosti, na sve druge brijčnice u kojima su Teksašani dotad bili. Mramorna polica bila je natrpana britvama, škarama, četkama, kutijama pudera i bočicama kolonjske vode, a na zidu su visile plitice za brijanje s urezanim imenima redovitih mušterija. U prostoriji je bila samo jedna stolica, na kojoj je u tom trenutku sjedio neki sanjiv čovjek, lica prekrivena pjenom. Tri mjesna odrpanca sjedila su na klupi na drugom kraju brijčnice.

Jedan od njih je prebirao po gitari. Drugi je rezbario komad drva, a treći je sjedio češući proćelavu glavu. Teksašani su dotad vidjeli mnogo takvih brijčnica, ali sad su prvi put ugledali ženu brijča.

Pokazalo se da se pod imenom J. Conroy zapravo skrivala Jessie Conroy, poznata među mještanima kao Mama, poširoka, ženska osoba neodređene dobi, ljubiteljica gradskih tračeva i golemih cigara. I sad je bila obavijena oblakom dima dok je britvom prelazila preko nategnutog remena. Došljacima je nehajno kimnula.

— Dobar dan, gospodo! — progovori. — Sjednite! Nećete dugo čekati.

Uskoro se među njima začne razgovor. Mama je, kao i svi brijči, bila vrlo razdoznala i htjela je čuti sve o vitezovim planovima za budućnost Slomljenog kotača. Također je spremno iznijela svoju teoriju o napadima maskiranih razbojnika.

— Neki tvrde da ubojice ne dolaze iz ovog kraja — govorila je dok se bavila vitezovom kosom. — Ja u to ne vjerujem. Čini mi se da oni moraju biti odavde i da imaju nešto protiv Slomljenog kotača. To bi mogao biti svatko, jer je Jonathan Court imao mnogo neprijatelja. Banditi su se pojavili iz Loboških brda, je li tako? To pokazuje da poznaju ovaj kraj. Nijedan čovjek zakona i nijedna potjera ne mogu im ući u trag u brdima.

— Sumnjate li? — upita Larry.

— U što? — odvrati Mama.

— U ljude koji bi mogli biti banditi.

Mama se trenutak zamisli, a zatim odgovori:

— Nikoga se ne bojim, nikoga u cijelom ovom pustom kraju, koliko

god bio opasan. Otvoreno ću reći što mislim. Reći ću vam u koga sumnjam. U trojicu Rixona: Oranta, Brecka i Tobyja. Lako potežu revolver. Traže kavgu. Brbljavci. Pokupovali su sve rančeve u ravnici nakon rata s ovčarima, ali to im nije pomoglo. Kad su ovčari otišli, pokazalo se da su njihove ovce uništile sve dobre pašnjake u ravnici.

— Vi mislite da je Rixonovo društvo bacilo oko na travu u dolini? — upita Larry. — Mislite li da su Rixonovi isplanirali napade?

— Larry — negodovalao je Sir Frederick — to su opasne riječi, vrlo opasne.

— Isplati se — progunda Larry — kad si u nepoznatom kraju, raspitati se o prilikama kod domaćih ljudi.

— Nastavite, Mama! — javi se Stretch.

— Braća Rixon nisu mogla podnijeti vašeg ujaka, — reče ona otvoreno vitezu. — Valjda zato što je stari Johnny Court sredio njihova oca.

— Kako? — iznenadi se Sir Frederick.

— Bio je to pravedan dvoboj. Stari Webb Rixon izazvao je vašeg ujaka i prvi potegnuo. Ali Johnny Court je bio vičan oružju, mudar i brz. Da. Pobijedio ga je u dvoboju, a kad je to završilo, stari Webb je bio još jedino dobar za drveni kovčeg i raku na groblju. Da, gospodo moja.

— Mama — javi se Larry — već smo se sreli s ljudima od zakona. Jesu li oni...

— Zakon? — podrugljivo će Mama. — Zar su stari Chris Waggoner i Sretni Abe ljudi zakona? Chris je toliko star da jedva vidi. Star je i umoran. Trebalo je da ga

otpuste još prije pet godina. Nevolja je u tome što se nitko drugi neće prihvatiti tog posla. Čak ni njegov pomoćnik Abe, ali on ionako ne bi vrijedio.

— Vidjeli smo tog pomoćnika — kimne Stretch. — Bijeda.

— Da — potvrdi Mama. — Najbiedniji bijednik s ove strane Stjenjaka. Abe Fulton se brine o svemu i svačemu, ali ništa ne poduzima. Stoga ta Rixonova banda hara po Lobo Gulchu.

— Ja i Larry — uzdahne Stretch — već smo se susreli s takvima. Zar nije tako, kržljavko?

— Aha — potvrdi Larry. — Nadobudni revolveraši u gradovima u kojima je zakon onemoćao misle da im nitko ne može stati nakraj.

— Još nešto! — pripomene Mama. — Koliko je bilo maskiranih jahača? Hank McAdams kaže desetak. A koliko plaćenih revolveraša imaju Rixonovi? Upravo toliko. Sad vi sami o tome razmislite, Frede!

— Možda je to slučajnost — reče vitez.

— Neka bude kako vi kažete — slegne Mama ramenima. — To je vaša zemlja, vaše stado, o vašoj koži je riječ.

— Gospodine Larry, gospodine Stretch — promuca Barrows — rekli ste da ćete ostati kod Sira Fredericka još malo, zar niste?

— Još malo — odvrati Larry, pogleda Stretcha i značajno namigne. — Koliko bude trebalo, Herbe.

— Sad mi je lakše — odahne sluga — mnogo lakše.

Došljaci zatim izidu iz brijačnice i zapute se iz grada. Sir Fredericku se nakon brijanja i šišanja vratilo dobro raspoloženje a Barrows je opet bio miran. Koliko su Englezi

mogli prosuditi, Teksašani su također bili spokojni. Nisu znali kakve se misli roje u glavi Larryja Valentinea niti su znali da na izgled nehajni Stretch Emerson nestrpljivo čeka nastavak događaja.

– Gotovo ih mogu namirisati – promrmlja Larry kad su izašli iz grada.

– Da – veselo potvrdi Stretch.
– Bit će nevolje. Ako se ne varam, ti i ja idemo ravno u osinje gnijezdo. Misliš li da Mama Conroy ima pravo kad kaže da su momci s Rixonova ranča napali Slomljeni kotač i sredili četvoricu Courtovih ljudi?

– Vjerojatno – slegne Larry ramenima – vrlo vjerojatno. Bit ću siguran kad se prvi put sret-nemo s Rixonovima.

Sir Frederick je za to vrijeme razgovarao s Barrowsom, pogledavajući na zapad, ne bi li spazio ulaz u dolinu. No jednim je uhom slušao prigušeni razgovor Tekšašana.

– Larry... Stretch – pozove ih prijekorno – naprosto ne mogu odobriti takvo ogovaranje, zlobno naklapanje brijačice koja puši cigare. Kako joj možete vjerovati? Što ona može znati o...

– Što ona ne može znati?! – odvratila Larry. – Svaki put kad ja i Stretch stignemo u neki nepoznati grad slušamo samo barmene i brijače. Nikad ne pogriješimo, Frede. To je bolje nego da kupujemo novine. U salonu ljudi slobodno pričaju zato što im alkohol razveže jezik. Slično vrijedi i za brijačnicu. Brijači su brbljavi, ali i mušterije. Želiš li čuti novosti, popij pivo ili otidi na šišanje!

– Aha – upadne Barrows – mister Larry ima pravo.

– Možda – popusti vitez – ali do vraga, sve je to nevjerojatno! Maskirani razbojnici, svade, nasilja...

– Možda – popusti vitez – ali do vraga, sve je to nevjerojatno! Maskirani razbojnici, svade, nasilja...

– Možda zvuči nevjerojatno – otegne Stretch – ali događa se, stari moj.

– Mrzim prolijevanje krvi – izjavi Sir Frederick. – Usprkos tome – gordo se uspravi – namjeravam očuvati svoje nasljedstvo. Postat ću rančer, gospodo, i nastojat ću održavati dobre veze sa susjedima. Neću se obazirati na zlobne glasine. Nikoga se ne bojim.

– Ako to znači ono što ja mislim – smijuljio se Larry – Stretch i ja smo uz tebe, Frede. Idemo dokraja.

Uskoro su stigli do ulaza u dolinu i stupili na valoviti zeleni savršeno a dalje, prema zapadu, prostiralo se smeđe more beskrajnog stada. Gledajući u tom pravcu, Teksašani opaze Loboška brda, koja je od doline odvajao pojas grmlja. Zdesna, na istočnoj strani doline, strmi granitni zidovi uzdizali su se prema jasno plavom nebu.

– Pamučna dolina, sir – promrmlja Barrows.

– Lijepo – izjavi Stretch.

– Dobra paša – doda Larry. – Nisam takvu vidio mnogo godina.

Sir Frederick je dugo šutio. Barrows je tjerao dorate prema dalekom stupu dima ispod kojeg se nazirala kuća. Teksašani su jahali a dim cigareta im se uzdizao preko ramena. Vitez napokon podigne pogled s prostranstva i prozbori:

– Moje... sve ovo.

– Istina, stari moj – kimne Stretch. – Ugodan osjećaj, je li?

– Povijesni trenutak u vašem životu, Sir Frederick, ako tako mogu reći – izjavi Barrows.

Dok su se približavali stadi, Larry izbroji četiri čuvara na konjima. S McAdamsom ih je bilo pet.

– Ako ne računamo viteza i njegova slugu i ako pribrojimo nas dvojicu, to je ukupno sedam ljudi – glasno je razmišljao Larry. – Sedam ljudi da čuva golemo stado u sušnom području, i to od desetak noćnih razbojnika koji bi lako mogli ponovo napasti? Sedmorica nisu dovoljna – zaključio. – Sir Frederick i njegov predradnik morat će što prije unajmiti još ljudi.

Dvadeset minuta nakon toga kola se zaustave pred spletom koralala. Englezi su razdoznalo promatrali dugačku zgradu Slomljenog kotača. Teksašani sjašu, zijevajući i protežući se. Velika Rosie izade iz kuće i vrisne od uzbuđenja. Mršavi, vitki Hank McAdams izade iz zgrade za kauboje i požuri prema gostima, ruku ispruženih prema vitezu.

Stigao je novi vlasnik Slomljenoga kotača.

V

– Nisam vam mogao izjahati u susret – reče Hank. – Nisam se usudio. Na Slomljenom kotaču ostala su četiri čovjeka, ako ne računamo mene, i sva četvorica su gotovo neprestano u sedlima. Tko zna kada će maskirani ubojice ponovo napasti.

Sjedili su u nekadašnjoj radnoj sobi Jonathana Courta, pretrpanoj, neurednoj, s pisaćim stolom izbrazdanim nožem, sa željeznim sefom i škriputavim stolicama. Novi vlas-

nik sjedne za pisaći stol. McAdams je šetao gore-dolje po sobi. Larry, Stretch i Barrows su posjedali oko pisaćeg stola, pomno slušajući svaku predradnikovu riječ.

– Najgore je – nastavio je McAdams – što smo sasvim sigurni tko je iza svega toga.

– A dokaz? – upita tiho Sir Frederick. – Siguran dokaz, gospodine McAdamse?

Predradnik odmahne glavom, nasloni se na zid i nastavi:

– Waggoner neprestano naklapa o tome – promrmlja. – Dokaz... ha! Oni prebace vreće preko glave. Pojave se iz brda i ponovo nestanu u njima.

– Mama Conroy tvrdi – Larry mu tiho upadne u riječ – da se u ovom kraju teško otkrivaju tragovi. Je li tako?

– Upravo tako – kimne McAdams. – Bila bi potrebna cijela vojska da se pretraže brda. Tragove mogu sakriti u potoku i na još stotinu načina. Znam to, jer sam se svojski trudio da ih uhvatim kad su nas prvi put napali.

– Razdvojili su se – razmišljao je Larry – odjahali u različitim pravcima, posvuda ostavili tragove. Je li tako bilo?

– Tako je bilo – McAdams se pažljivo zagleda u Larryja. – Vi ste i prije imali posla s konjokradicama, Valentine.

– Stotinu puta – nasmije se Stretch.

– Imate sreću, gospodine Courte – McAdams se okrene prema svom novom gospodaru. – Pala vam je sjekira u med kad ste naišli na ovu dvojicu Tekšašana. Možda je to sreća i za Slomljeni kotač, ako namjeravaju ostati.

– Namjeravamo ostati – potvrdi Larry.

– Izvrsno! – predradnik se prvi put u toku razgovora nasmiješi. – S još dvojicom Teksašana pokazat ćemo mi onim kojotima s Rixonova ranča kad se opet pojave!

– Gospodine McAdamse... – poče Sir Frederick.

– Zovite me Hank – reče McAdams. – Tako me i vaš ujak zvao.

– Hank – nastavi vitez, namrštivši se – to neće valjati, znate.

– Kako to mislite?

– To okrivljavanje ljudi s Rixonova ranča. Vi tvrdite da su na čelu razbojnika braća Rixon. To je kleveta. Zar nikad niste čuli za klevetu? Vaša izjava je klevetnička. Bez dokaza ne možemo...

– Slušajte – odgovori McAdams, stežući šaku – već dvadeset godina Rixonov klan pokušava se ugurati u Pamučnu dolinu. Oduvijek su mrzili Jonathana Courta, osobito otkako je u dvoboju ubio Webba Rixona. Sad počinju mrziti vas.

– Ama pazite... – bunio se Sir Frederick.

– Osim toga – nastavi McAdams – Pamučna dolina je jedini dobar pašnjak u ovim krajevima. U ravnici se goveda neće moći napasati barem još tri godine, a možda i duže. Rixonovi su preuzeli sve druge rančeve. Sad imaju dvije tisuće petsto grla stoke koja skapava jer nema svježe paše i vode. Paša i voda su joj prijeko potrebni. Za dva mjeseca bit će vrijeme da se stada tjeraju na jug, prema novom željezničkom čvorištu, a ako Rixonova stoka dotad ne dobije hranu i vodu, neće se moći ni pomaknuti. Je li vam sad jasno zašto nas žele istjerati odavde? Htjeli su otjerati Johnnyja Courta, ali se on nije dao. I vas hoće otje-

rati. Pokušat će sve da vas se otresu.

McAdams polako ustane i baci pogled prema Teksašanima. Oni slegnu ramenima. Ustane i Sir Frederick, a uto se otvore vrata i velika Meksikanka nahrupi u sobu, živo mašući rukama i govoreći nešto na svom jeziku. Vitez ju je zbunjeno promatrao.

– Ama što ona hoće?

Larry samo mahne rukom. On i Stretch pomno su slušali Veliku Rosie, zamišljeno se pogledavajući i gladeći drške revolvera. Vitezove obrve se podignu od čuđenja. Barrows prošapće:

– Čini se, sir Frederick, da naši prijatelji razumiju taj jezik.

– Španjolski – reče vitez nestrpljivo. – Da. Možda ću morati uzeti učitelja, ako su moji sluge...

– Evo ti prilike, Frede – prekine ga Larry. Krupna žena više nije govorila. McAdams je izvukao kolt i pažljivo provjeravao bubanj.

– Meksikanka kaže da je upravo ugledala Rixonove... približavaju se.

– Ovo će biti pregovori – nagadao je McAdams, gurajući revolver u korice i pogledavši viteza. – Mislio sam da će svratiti da vas vide, da vas procijene.

– Vrlo dobro – slegne ramenima Sir Frederick, pružajući ruku za šešikom. – Neću ih razočarati.

– Da sam na vašem mjestu – progunda predradnik – ne bih ih pozvao u kuću. Johnny Court to ne bi volio. Nikako. To mu se nimalo ne bi svidalo.

– Budući da nisu prijateljski raspoloženi prema Slomljenom kotaču – namršti se Sir Frederick – poslušat ću vaš savjet, Hank. Govorit ću s njima vani. Zatim baci

pogled na Larryja i Stretcha. – Bi-
ste li nam se pridružili, gospodo?

– Pokušajte nas spriječiti u
tome! – izazovno odvrati Larry,
nabivši na glavu stetson.

Zatim krene za vitezom u dvori-
šte, a Stretch, McAdams i Barrows
su ih slijedili. Kad je izašao, Bar-
rows se obzirno povukao prema
kuhinji, a njegov gospodar i Teksa-
šani stajali su u polukrugu, gleda-
jući prema jahačima koji su se pri-
bližavali.

Bila su dvojica, krupni momci
na mršavim konjima. Jedan od
njih, stariji, nosio je debeli pa-
mućni kaput, crne jahaće hlače,
ukrašene čizme i smeđi stetson, a
na desnom bedru visio mu je kolt
sa sedefom optočenim drškom.

– Grant Rixon – tiho reče
McAdams. – Veliki šef glavom.
Drugi je njegov brat Breck. Čini se
da Toby ovaj put nije s njima. On
je najmlađi, ali nije manje zao od
ove dvojice. Lupeži su to, sva tro-
jica.

Larry zaključio da je Breck mladi
od Granta. Kao stariji brat, i on je
bio krupne građe, širokih ramena
i prsa i crvenih obraza. Ispod
kratko podrezane plave kose sijeva-
le su mu hladne sive oči. Nosio
je kožnate kaubojske hlače. I nje-
gov revolver je imao držak od se-
dafa.

Kad su se približili na petnae-
stak metara, McAdams poviče:

– To je dovoljno blizu.

Došljaci ipak pridu ljudima sa
Slomljenog kotača na nekoliko ko-
raka, a zatim zaustave konje. Sta-
riji brat je smrknuto promatrao
nehajnog Engleza. Zatim je izvadio
crnu cigaru, odgrizao joj vršak, isp-
ljunuo ga, stavio cigaru u usta i
progovorio:

– To je dakle novi vlasnik Slom-
ljenog kotača.

Ta izjava je zvučala vrlo uvred-
ljivo i McAdams se zacrvenio,
mrmljajući upozorenje kroz stis-
nute zube:

– Pazi što govoriš, Rixone!

– Ne čujem te, predradnice –
reče Rixon, i dalje promatrajući
Engleza.

– Nismo jahali dovde da razgo-
varamo sa slugama, McAdamse –
doda drugi brat. – Došli smo da
pregovaramo s gazdom, jedino s
njim.

– Ja sam Frederick Court –
žustro izjavi vitez. – Možete slo-
bodno govoriti, gospodo.

– U tajnosti – zareži Grant Ri-
xon, nehajno pogledavajući Teksa-
šane.

– Ovdje – odvrati čvrsto vitez
– s mojim prijateljima. Nemam
pred njima nikakvih tajni kad je
riječ o poslovima na ranču.

– Čuj ti njega! – reče Breck
Rixon. – Čuj kako otmjeno pripo-
vijeda, Grante!

– Zaveži! – prodere se Grant
na brata, ali oči mu ni na tren nisu
sišle s vitezova lica. – Dobro,
Courte, da ti otvoreno kažem! Imaš
paše, i to mnogo. Govedima s na-
šeg ranča paša je prijeko po-
trebna, a mi možemo platiti pravo
na ispašu. Vrlo jednostavno. Ti
treba samo da nam kažeš na koji
dio doline možemo istjerati stoku i
treba da odrediš cijenu.

– Baš si drzak! – reče Hank
McAdams.

– Strpljenja, Hank! – prekori
ga Sir Frederick. – Ne smijete iz-
gubiti živce!

– U velikoj smo žurbi, Courte –
reče Breck Rixon. – Ne možemo
čekati cijeli dan. Hajde kaži svoju
cijenu!

– Zapanjen sam – reče mirolju-
bivo Sir Frederick – vašom sa-

mouvjerenošću. Vaša molba je gotovo kao zapovijed, gospodo.

— Shvati to kako želiš — reče stariji brat.

— Shvaćam to — namršteno odvratí vitez — kao otvorenu drskost. Osim toga zemlja Slomljenog kotača nije za iznajmljivanje. Moji susjedi se nikada neće služiti nijednim dijelom ranča. To je, gospodo, moja posljednja riječ.

Sad je bio red na Grantu Rixonu da se zacrveni. Crvenilo bijesa preplavi njegovo ionako rumeno lice, od brade do oboda šešira. Zatim počne pripaljivati cigaru. Dok je to činio, Larry opazi da mu se ruke tresu.

— To je sve, Rixone — reče predradnik. — Rekao si svoje, a gospodin Court svoje.

Rixon se nije osvrtao na McAdamsa i ostalu dvojicu Teksašana, već je promatrao viteza kroz lelujavu maglicu koja se izvijala iz njegove cigare.

— Courte — dahtao je — ti si obična budala!

— Molim? — zapita Sir Frederick, skupivši obrve.

— Čuo si — zareži Rixon — rekao sam da si budala. Što misliš, koliko ćete izdržati? Što će biti ako kažem svojim ljudima da dotjeraju stado u dolinu? Obratit ćeš se zakonu, a zakon su premoreni stari šerif i njegov pomoćnik, plašljiv kao prerijski štakor. Oni ti ne mogu pomoći, a ni ovi ovdje.

Prezrivo mahne prema trojici Teksašana. McAdams problijedi od bijesa. Larry zavuče palčeve za pojas i počne tiho zviždati kroz zube. Stretch zijevne. Sir Frederick se ispravi, strogo pogleda Rixona i izjavi:

— Neću dopustiti da prodrete na moj posjed. Oduprijet ću se svakom pokušaju da...

— Oduprijeti se? — nasmije se Rixon. — Čime? Prošli smo kraj četvorice tvojih kauboja kad smo jahali ovamo. Kraj četvorice! Pribrojimo li McAdamsa i ovu dvojicu skitnica, koliko ih ima? Sedmorica. Sedmorica protiv petnaestorice.

— Kvaliteta — reče Sir Frederick — može pobijediti kvantitetu. To je jedno od osnovnih načela ratovanja, gospodine Rixone — zatim doda sumorno: — Riječ je izašla na vidjelo, gola i ružna. Ratovanje!

— Ti si je izrekao — kimne Rixon.

— A ti si je izazvao! — prasne McAdams.

— Mrzim nasilje — uzdahne Sir Frederick — ali moram vas upozoriti da ćemo se oduprijeti sili ako bude potrebno.

— Kad ne možete odbiti čopor noćnih razbojnika — nasmije se Breck Rixon — kako biste mogli pobijediti nas? Nas petnaestoricu...

— Dvanaest plaćenih revolveraša i vas trojicu Rixona — odvratí McAdams.

— Polako, Hank! — mirio ga je vitez.

— Brojevi se poklapaju — tvrdio je McAdams. — Rixonovi imaju dvanaest revolveraša i upravo sam toliko maskiranih ubojica nabrojio. Točno dvanaest, gospodine Courte.

— Ne bojim se takvih naklapanja — slegne ramenima Grant Rixon. — Ti si kao Waggoner, McAdamse. Ti si samo stari ispaćeni samofnjak.

— Kad god se želiš sa mnom ogledati... — počne McAdams.

— Hank! — poviče Sir Frederick. — To bi bilo dovoljno! — zatim se okrene Rixonovima. — Najbolje je da sad odete, gospodo. Iskreno

vam savjetujem da nam više ne smetate. Priznajem da na Slomljenom kotaču sada nema dovoljno ljudi, ali uskoro će ih biti. Zaposlit ću...

— Misliš da možeš unajmiti još ljudi? — nasmije se Breck Rixon.

— Zaboravi to! Nemoj se ni nadati! U ovom kraju ima mnogo kauboja bez posla, ali nijedan neće raditi za tebe.

— Čuli smo neke glasine — reče stariji brat. — Čini se da su vas maskirani razbojnici upozorili što bi se moglo dogoditi onima koji budu dovoljno glupi da se zaposle na Slomljenom kotaču. Vrlo tužno, ha, Courte? Teška situacija, je li?

— Zar je došlo do toga? — upita Sir Frederick. — Plašite nezaposlene kauboje da se ne bi pridružili Slomljenom kotaču?

— Ne mi — nasmije se Grant Rixon. — Maskirani razbojnici, sjećáš li se?

— Svodi se na isto! — bijesno odvrati McAdams.

— Dokaži to! — izazovno će Breck Rixon.

— Zloupotrijebili ste dobrodošlicu — soptao je Sir Frederick. — Najbolje će biti da...

— Kakvu dobrodošlicu?! — bjesnio je McAdams.

— Tiho, Hank! — namršti se Sir Frederick. — Gospodo Rixoní, odlazite!

Braća okrenu konje, a onda zastanu. Stariji brat se preko ramena osvrne na dvojicu Tekšašana. Oni mu mirno uzvrate pogled.

— Vas dvojica — zareži — na pogrešnoj ste strani. Slomljenom kotaču gori pod nogama. Vi pripadate Rixonovu ranču. Spakujte se i krenite sa mnom i Breckom! Dajem četrdeset pet dolara mjesečno.

— Ne nama — odvrati Larry.

— Zar tako?

— Upravo tako.

Braća se pogledaju. Breck Rixon pljune u prašinu, bijesno odmjeri Tekšašane i procijedi:

— Posljednja prilika. Više vam nećemo nuditi.

— Izvrsno! — odgovori Larry. — To će nam uštedjeti trud da vas dva puta odbijamo.

— Bit će vam žao — upozori ih Grant Rixon.

— Neće — Larry odmahne glavom. — Žalit ćete vi, Rixone. Vama će biti žao.

— Drznik! — zareža mladi Rixon. — Previše si drzak a da bi dobro prošao.

Ruka mu nesvjesno pođe prema revolveru i zaustavi se na dršku. Hanku McAdamsu se otme uzdah. Larryjev revolver i obje Stretchove pucaljke u tren oka sijevnuše cijevima prema Rixonovima. Potezali su instinktivno, brzinom munje. Breck Rixon polako povuče ruku s revolvera. Stariji brat nehajno slegne ramenima i reče:

— Dobro. Brzi su, ali to ništa ne znači — zatim se obrati Englezu:

— Svejedno ste brojčano slabiji, Courte. Zapamti to!

— Nikada niste uspjeli uplašiti Jonathana Courta — izjavi vitez. — To vrijedi i za mene. Zapamtite to!

Larryju nije promaklo kako su se braća stresla kad je Sir Frederick spomenuo ime svog ujaka. Dakako, pomisli on, mržnja još postoji, prigušena, ali se može raspaliti. Sad bi ta mržnja bila uperena protiv jedinog život Courta, ljubaznog Engleza koji vjeruje u razumno dokazivanje.

Braća podbodu konje i odjašu. Larry i Stretch stave revolvare u korice. Sir Frederick ih smrknuto

pogleda, otvori usta da ih prekori, a onda se predomisli. Okrene se i pođe prema kući. McAdams zbači šešir s glave na tlo i poče gaziti po njemu.

– Smiri se! – tiho mu se obrati Larry.

Zatim sjednu na ogradu i zapale cigarete. Stretch se zamišljeno zagleda prema udaljenom stadu i reče:

– Mnogo kaubojja bez posla u ovom kraju, ha? A boje se raditi za Slomljeni kotač.

– Što kažeš na to, Hank? – upita Larry.

– Počelo je odmah nakon prvog napada – odgovori predradnik. – Bila su još dva ranča na drugoj strani ravnice. Grant Rixon ih je kupio po svojoj cijeni. Tako je desetak kaubojja ostalo bez posla. Rixon ih nije htio unajmiti zato što nisu revolveraši. To su poštene i vrijedni kauboji. Pokušao sam ih nagovoriti da dođu na Slomljeni kotač. Trebali smo četvoricu novih umjesto Lardnera, Morleyja, Braceyja i Waltersa.

– I onda?

– Dvojica su bila voljna da rade za nas – uzdahne McAdams. – Onda su ih iste noći dohvatili Rixonovi plaćenici. Svi su bili maksirani, ali bili su to Rixonovi ljudi.

– Gdje se to dogodilo? – nastavi Larry pitanjima.

– U gradu. U ulici iza saluna. Gotovo su ih prebili, Nicka Yerbyja i Shepa Millanea. Obojica su se liječila tjedan dana kod Doca Brascha. Ostali su se uplašili i ne može im se zamjeriti.

– Jesi li razgovarao s Yerbyjem i Millaneom? Mislim, kad su ih istukli.

– Jesam, ali nije pomoglo. Bili su sasvim sigurni da je Toby Rixon

bio među banditima koji su ih napali, ali tvrdili su da nema koristi govoriti o tome Waggoneru – McAdams ponovo uzdahne. – Čuo si što je Grant Rixon rekao. Waggoner je star i premoren. Nikakve koristi od njega.

– A taj momak... Toby?

– On je najmlađi Rixon. I najveći. Ima dvadeset pet godina. Nasilnik je i najbrži revolveraš u okolini. Yerby, Millane i ostali nezaposleni kauboji, oni su samo oprezni. Radije bi jahali na nekom ranču nego radili u konjušnicama upravo to sada rade. Međutim ne usuđuju se zato što su ih uplašili Rixonovi banditi.

Larry i Stretch se pogledaju. Stretch se nasmiješi, značajno kimne i izjavi:

– Krzljavko, već pogađam što imaš na umu.

– Mogli bismo ih pridobiti – reče Larry zamišljeno. – Yerbyja, Millanea i možda još dvojicu. Oni bi se rado pridružili Slomljenom kotaču, ali...

– Neće pristati – progunda McAdams – sve dok Toby Rixon bude najmoćniji čovjek u Lobo Gulchu.

– Dakle – namršti se Larry – jedino im moramo pokazati da nemaju pravo. Misle da nitko ne može pobijediti velikog Tobyja. Eh, pa natjerat ću ih da promijene mišljenje.

– Zar misliš...? – McAdamsove obrve se izviju od čuđenja.

– Svaki čovjek se može pobijediti – uvjeravao ga je Larry – koliko god bio snažan, spretan i brz na revolveru, a to vrijedi dvostruko za tog Tobyja – spusti se s ograde i baci nedopušenu cigaretu. – Stretch, vraćamo se u sedla!

– Možda novom gazdi neće biti drago kad čuje što namjeravate učiniti – zabrinuto napomene McAdams.

– Neće mu štetiti ono što ne zna – odgovori Stretch.

– Samo mu kaži da smo otišli u grad... hm... da pokušamo unajmiti nove ljude – reče Larry. – Ne mogu kazati koliko dugo će to trajati. Ovisi o tome je li taj momak Toby u gradu ili nije.

– Redovito odlazi u grad, koliko čujem – odgovori McAdams. – Voli se družiti s djevojkama iz saluna. Možda nećete morati dugo čekati.

Teksašani ipak nisu uspjeli sresti Tobyja Rixona u Lobo Gulchu. Stoga su do zalaska sunca razgledavali grad i nastojali pronaći ljude koji bi zamijenili poginule Braclyja i Waltersa i ranjene Morleyja i Lardnera. Našli su jednog, imenom Brunham, kako posluhuje za barom u Kirstenovu kasinu. Drugi kauboj, mrzovoljni Link Halvorsen, postao je pomoćnik u gradskoj kovačnici. Nick Yerby i Shep Millane radili su u najvećoj gradskoj konjušnici, Pattersonovu koralu. Sva četvorica bivših kauboja sa žaljenjem su odbila ponudu Teksašana. Mršavi i šepavi Shep Millane, koji je još nosio ožiljke od udaraca što ih je dobio, jednostavno je to objasnio:

– Možete nas zvati kukavicama ako želite, ali znamo kako smo prošli. Nije to bila obična tučnjava. Što možemo učiniti protiv nasilnika kao što su Toby Rixon i svi oni maskirani ubojice? Ne možete pobijediti, momci, naišli ste na tvrd orah.

– Svaki čovjek se može pobijediti – uvjeravao je Larry Millanea i Yerbyja.

– Zar i Toby Rixon? – podsmješljivo upita Yerby.

– Osobito Toby Rixon – reče Stretch.

– Pokažite nam – izazovno će Millane – i možda ćemo razmisliti o tome da se udružimo s ljudima na Slomljenom kotaču.

– Radi toga smo i došli – objasni Larry.

– Radi čega? – upita Millane.

– Da vam pokažemo – odvrati Larry.

Prenoćili su u Lobo Gulchu. Najmlađi i najjači Rixon dojahao je sljedećeg jutra.

VI

Teksašani su ostavili konje u Pattersonovoj konjušnici i odsjeli u hotelu „Longhorn“, najjeftinijem konačištu u Lobo Gulchu. Hrana u hotelskoj blagovaonici bila je obična, ali oni nisu bili izbirljivi i pojeli su tri puta više od ostalih gostiju. Bilo je već devet sati i trideset minuta kad su izašli iz hotela.

Gotovo odmah su se susreli sa šerifovim trbušastim pomoćnikom Fultonom, uvijek zabrinuta lica, kojeg je Mama Conroy nazivala Sretnim Abeom. Toga jutra pomoćnik je bio zabrinutiji nego kad su ga Teksašani prvi put vidjeli. Znoj mu se slijevao niz lice, a kad je govorio, uzbuđeno je mahao rukama.

– Ne možete ništa učiniti... da hm... poboljšate prilike u ovom gradu – reče im. – Šerif Waggoner i ja držimo sve konce u svojim rukama.

– Jesi li čuo? – reče Larry Stretchu, motajući prvu cigaretu toga dana. – Šerif i ovaj ovdje njegov pomoćnik imaju sve konce u svojim rukama.

– Čuo sam – odvrati Stretch, odmjeravajući mrzovoljno zabrinutog predstavnika zakona.

– Stoga vi, momci, možete smjestiti odjahati – nagovarao ih je Sretni Abe.

– Dakle ti i ja moramo podbrusiti pete – šapne Stretch Larryju.

– Tako on misli – odgovori Larry.

– Toby Rixon je... u gradu – promuća šerifov pomoćnik.

– Oprostite – izusti Larry – što nismo podigli šešire.

– Netko će zacijelo reći Tobyju da pokušavate unajmiti ljude za Slomljeni kotač – reče Sretni Abe – a to mu se neće svidjeti. Nipošto.

– To je žalosno, vrlo žalosno.

Larry kresne šibicom i upali cigaretu.

– Zbilja smo ožalošćeni zbog toga – uzdahne Stretch.

– Ne shvaćate – jadikovao je šerifov pomoćnik. – Toby će krenuti u potragu za vama. Ne podnosi strance s revolverima, osim ako se ne pridruže njegovim ljudima.

– Toby se još nije sreo s nama – odvrati Stretch – a već nas ne voli. To je loše, ha, kržljavko?

– Loše – progunda Larry.

– Zar želite dobiti batina kao Nick Yerby i Shep Millane? – zapita Sretni Abe.

Larry se uspravi, primakne se zamjeniku i puhne mu dim u lice. Fulton se žestoko zakašlja.

– Prilično si siguran da su Toby i njegovi lupeži isprašili Yerbyja i Millanea – zareža Larry. – Svi pričaju da su to učinili maskirani jahači.

– Nisam rekao... – počeo zamjenik.

– Već si se previše razlajao – prekine ga Larry.

– Govorim vam za vaše dobro – dahtao je zamjenik. – Otidite iz grada dok još možete. Ako se zakvačite s Tobyjem, ne mogu vas štiti.

– Ti – odvrati Larry – ne bi mogao zaštititi ni tele od muhe. Hajde! Gubi se s ulice!

– Bit će bolje da se vi izgubite s ulice! – Nećemo. Mi ćemo se prošetati. Ako nas strašni Toby ne može naći, mi ćemo naći njega.

* * *

Yerby i Millane podigoše glave sa svog posla u konjušnici i spaziše trojicu ljudi kako stoje na ulazu.

– Dobar dan, Yerby... Millane – naceri se Toby Rixon. – Mi, hm, samo smo svratili da se raspitamo za vaše zdravlje.

Nekadašnji su kauboji mirno stajali, nevoljko promatrajući dočljake. Najmlađi brat Rixon bio je krupan čovjek, visok dva metra, mišićav, širokih ramena. Bio je plav kao i njegova braća, s jednakim hladnim, sivim očima i bahatim držanjem. Bio je raskošno odjeven: nosio je tamne hlače, koje je ugurao u bogato izvezene čizme, svijetlu kariranu košulju, bogato ukrašen kožni kaput i crni sombrero sa svilenom vrpcom. Desna mu se ruka odmarala na biserom otpočenom koltu što mu je visio s boka.

Njegovi drugovi, nemirnih očiju, neobrijani, gruba izgleda, potpuno su pristajali tipu ljudi kakvi su obično radili na Rixonovu ranču. Netremice su promatrali šutljive konjušare, a razgovor su prepustili Tobyju. Yerby obliže usnice, pogleda ih i promrmlja:

– Zar nikad niste zadovoljni? Zašto nas ne ostavite na miru?

– Znatizeljan sam – odvrati Toby Rixon. – Želim znati što se događa. Čujem nekakve glasine, momci. Čujem da vam neke skitnice nude posao.

– Nismo pristali – slegne ramenima Millane.

– Čuo sam i to – klimne Rixon. – Mudro, Millane. Uistinu mudro. Nama Rixonima ne bi bilo svejedno kad bi se neki od vas zaposlio na Slomljenom kotaču. Da. Smatrali bismo to otvorenim neprijateljstvom, a ne isplati se biti naš neprijatelj.

– Kao da to ne znamo – odvrati Yerby.

Rixon se tiho zacereka.

– Čujem da su još u gradu. E, pa, čini se da ću ih morati naučiti pameti. – Zatim klimne prema svom društvu. – Da ih nademo, momci?

Trojka izađe iz konjušnice. Yerby iskosa pogleda Millanea i promrmlja:

– Navalit će na Teksašane, Shep. Sasvim sigurno.

– Aha – klimne Millane. – Misliš li da se stranci mogu uhvatiti ukoštac s Rixonom i njegovim nasilnicima?

– Ne vjerujem – uzdahne Yerby.

– Hajde da pogledamo – reče Millane. – Jedino tako možemo saznati.

Na ulicama je bilo vrlo malo mjesta. Teksašani spaziše trojicu revolveraša. Odmah im je bilo jasno tko su oni i krenuše prema njima. Rixon tiho progovori svojim ljudima i oni smjesta zauzeše mjesta s njegovih obiju strana, nekoliko metara iza njega. Zatim se Rixon oglasi:

– Vas dvojica skitnica! – pozove ih. – Jeste li vi ona dvojica

što žele unajmiti ljude za Slomljeni kotač?

– Teksašani su se približavali i nisu stali dok se nisu primakli na nekih petnaestak metara od Rixona. Larry tada odbaci cigaretu, mirno odmjeri krupnog izazivača i klimne.

– Jesmo. Zato smo došli ovamo. Zašto pitaš? Ti i tvoji momci tražite posao?

Revolveraš s Rixonove lijeve strane se tiho nasmije. Rixon ga ušutka nestrpljivim pokretom ruke.

– Ne možete unajmiti ljude u Lobo Gulchu – upozori Larryja.

– Ne možemo? – ljubazno upita Larry, a obrve mu se izviše od prividna čuđenja. – Tko to kaže?

– Ja to kažem! – odreže Rixon.

– Aha... a tko si ti? – naceri se Stretch. Zatim doda nehajno: – Ma uopće nas nije briga.

Krupni se čovjek zacrveni iza ušiju. Burnham je s nevjericom promatrao Teksašane iz predvorja kockarnice. Yerby i Millane, koji su stajali pred koralom, zaprepašteno se pogledaše.

– Ja sam Rixon! – zaurla div. – Toby Rixon!

– Baby Rixon – obrati se Stretch zamišljeno Larryju. – Čudno ime, ha, kržijavko? Ali odgovara mu.

– Da – odvrati Larry. – Sasvim mu pristaje.

– Rekao sam Toby Rixon! – prodera se Rixon.

– Čuli smo te, Baby – odvrati Larry.

– Toby – zareža revolveraš s Rixonove desne strane – oni ne izazivaju. Oni mole da ih sredimo!

Polagano, oprezno, Rixon otkopča svoj kožni kaput, zavuče pa-

lac pod remen, a prsti mu se raširiše preko revolvera.

– Ne postoji čovjek u ovom kraju – izjavi Toby isprsišivši se – koji bi se usudio pridružiti Slomljenom kotaču. Zato samo gubite vrijeme. Ako želite izvući živu glavu iz Lobo Gulcha, najbolje je da se smjesta kupite. Ako ne cijenate svoje zdravlje, samo i dalje gnjavite. Tko ste vi, zapravo?

– Zovem se Valentine – odgovori Larry. Zatim pokaže palcem na višeg Teksašanina. – Ovo je moj partner Stretch Emerson.

Čovjek s Rixonove lijeve strane iznenada se prene, iskosa pogleda Rixona i poče mrmljati:

– Toby! Lakše malo! Ova dvojica...

– Zaveži! – prodere se Rixon.

– Ali oni su...

– Ne tiče me se tko su oni! Nikad nisam čuo za njih. – Ja jesam i oni su...!

– Začepi, Faro! – zareži Rixon i zatim se prijeteci obrati Larryju:

– Valentine, Rixonovi upozoravaju samo jedanput. Tebe smo već upozorili.

– Svida nam se Lobo Gulch – slegne ramenima Larry. – Mislim da ćemo ostati i da ćemo unajmiti nekoliko ljudi čim se pozabavimo vama.

– Ja ću se vas odmah riješiti – prostenja Rixon. – Faro... Dirk!

Larry potegne prvi i usredotoči se na diva, a ostalu dvojicu prepusti Stretchu. Rixon je tek posezao za svojim koltom kad je metak iz Larryjeva revolvera pogodio njegove korice. Pojas se otkopča pod silinom hica i ostade visiti na uzici kojom je bio privezan. Rixon zacvili, podigne svoju oduzetu ruku i zagleda se u nju. Revolver mu isklizne iz izvrnutih korica i padne u prašinu.

Stretch brzinom munje potegne svoja dva pištolja, nadmašivši Faroa i Dirka za nekoliko sekundi. Kad se oglasio njegov desni revolver, Faro zaurla od bola i ispusti svoje oružje, grčevito držeći svoju okrvavljenu desnu ruku. Istodobno se Dirk spusti na koljeno, opali i promaši. Stretch opali iz lijevog revolvera i bilo je kasno za Dirkov drugi hitac. Šešir mu odletje s glave, a on se, omamljen, nagnu naprijed, dok mu je krv nadirala iz rane iznad lijevog uha. Kad mu je revolver pao na tlo, Larry opali još jednom i odbaci ga nekoliko koraka dalje.

Dvojica promatrača ispred koralu istodobno uzdahnuše od čuđenja. Yerbyju se gotovo podsješkoše noge. Pred kovačnicom Link Halvorsen počeo psovati kroz zube. Burnham je na vratima kockarnice uzbuđeno mahao rukama, pokušavajući dozvati Yerbyja i Milanea.

Toby Rixon se pretvori u divovski kip. Oči su mu se micale, ali udovi su mu se sledili. Pogledao je lijevo-desno, prema gotovo onesviještenom Dirku i skvrčenom Farou, koji je sipao psovke. Onda mu se pogled zaustavi na njegovu revolveru, a Larry mu zamišljeno reče:

– Stretch, ne bismo željeli da Baby opet dođe u iskušenje, zar ne?

– Nipošto – nasmiješi se Stretch. – Bila bi to velika pogreška. Ne bismo to željeli.

– Sklonimo stoga... hm... – njihove pucaljke – predloži Larry.

Nanišani prema Rixonovu revolveru i opali dvaput. Prvi ga hitac podigne u zrak i zavrti, a drugi ga pogodi pravo u sredinu i odbaci daleko prema ljudima koji su sta-

jali pred koralom. Stretch zatim opali tripud prema Faroovu odbačenom oružju. Sva tri hica pogođe cilj, tako da je revolver počeo objesno skakutati i sve se više udaljavati od Faroa, koji je neprestano stenjao.

— Kako ti se to sviđa, Baby? — izazivao je Larry pobješnjelog Rixona. — Još misliš da si najbrži revolveraš u ovom kraju? — Vрати revolver u korice, skine ih i ot-kopča redenik. Smota pojas oko korica s revolverom i baci ga pred noge Stretchu. — Ne, Baby. Naprosto nisi dovoljno brz s revolverom. No kladio bih se da ubijaš šakama, ha, Baby?

Rixon iznenada oživi, saginjući se željno naprijed, stiskajući šake, osorno se smijući:

— Mora da si pobudalio! — naceri se, pošavši spuštenih ruku prema Larryju. — Misliš da me zbija možeš nadjačati, skitnico? Dobro, proklinjat ćeš dan kad si se samnom uhvatio ukoštac!

Larry se sagne i kad mu je Rixon bio gotovo nadohvat ruke, okrene se i svom se dužinom srušio na tlo. Rixon se ne uspije zaustaviti, zapnu čizmom za Teksašaninovo tijelo, izgubi ravnotežu i izvali se koliko je dug i širok. Kad se podigao, psujući i pljujući prašinu, Larry je već stajao nad njim i strpljivo čekao.

Rixon potom divljački zamahne prema Larryjevoj glavi, koji podigne lijevu ruku da odbije udarac, a zatim raspali desnicom po njegovoj glavi. Rixon se sruši, ali se brzo digno i obgrli Teksašanina oko trbuha. Stropoštaše se na tlo. Rixon se zacereka od ushićenja jer se Larry našao pod njim, napinjući se iz sve snage da mu slomi rebra. Larry ga lijevom rukom zgrabi za

kosu, povuče mu glavu unatrag, a zatim ga bridom pesnice udari posred lica. Rixonov stisak smjesta popusti. Larry se otkotrlja i ustane, vukući Rixona za sobom, a zatim smjesti dva snažna udarca u njegov nezaštićeni trbuh. Rixon zaste-nje i otetura unatrag. Larry se ponovo približi i pogodi ga desnim aperkatom u bradu, tako da je opet ležao u prašini koliko je dug i širok.

— Uvijek ti treba toliko vremena, kržljavko! — prigovarao je Stretch, smijući se. — Zašto ga ne dokrajčiš revolverom i završiš posao?

— To bi bilo previše jednostavno — dahtao je Larry — za njega!

Rixon je nekoliko trenutaka ležao stenjući, a onda se okrenuo i s naporom ustao. Ovaj put je šakama štitio lice kad je krenuo u napad. Prvi njegov udarac očeše Larryjev desni bok i zavrti ga. Drugim ga je htio pogoditi u pleksus, ali promaši. Larry, hvatajući zrak nakon tog silovitog naleta, odskoči u stranu i zgrabi podignutu Rixonovu nogu, podižući je uvis. Rixon se sruši na ramena kunući. Larry mu se približi, čekajući da ustane.

Rixon se pridigne i zamahne prema Larryjevim preponama. On odskoči unatrag a zatim se hitro vrati i zamahne. Rixonova je glava odskakala poput lopte od četiri brza, zvonka udarca. Desno mu je oko bilo napola zatvoreno, a krv mu je curila iz usta kad je posljednji put pokušao ustati. Larry ga je pažljivo promatrao, a onda se izmakao ispred dva silovita udarca koji bi završili borbu da su ga pogodili. Zatim ga Larry ljevicom pogodi ravno u bradu. Rixon se pre-savije, a Larry ga zaspe udarcima po glavi i trbuhu.

Stanovnici Lobo Gulcha više se nisu skrivali. Novost se brzo širila i ulica se ubrzo napunila ljudima, koji nisu mogli ni pomisliti da netko može nadjačati Rixona. Bilo je to ipak moguće, upravo se to zbivalo pred njihovim očima. Larry je udarcima natjerao Tobyja Rixona, isprebijanog, okrvavljenog i punog modrica, da krene preko ulice prema pojilištu za konje pred koc karnicom. Rixon je još samo čekao Larryjev posljednji udarac. I dobio ga je, pravo u lice, od čega se zanio unatrag i pljusnuo u korito.

Tek se tada pojavio šerifov zamjenik Fulton, a slijedio ga je i žmirkavi šerif Waggoner. Larry nije želio odgovarati na njihova pitanja i negodovanje, već je samo odmahnuo rukom prema promatračima i progundao:

– Pitajte njih! Ja nemam vremena.

Okrenuo se od pojilišta u kojemu je Rixon još ležao bez svijesti i krenuo prema svom partneru. Revolveraš Faro u međuvremenu je prestao stenjati, i sada je netremice buljio u svoju krvavu ruku. Doc Brasch izađe iz pokrajnje ulice, noseći svoju crnu torbu i promatrajući prizor profesionalnom znatizeljom. Yerby i Millane se žurno uputiše prema Teksašanima. Burnham je također krenuo s vrata kockarnice, a Halvorsen je trčao iz kovačnice, odvezujući svoju kožnu pregaču.

– Ja i ti smo zapravo – naglas je razmišljao Stretch – željeli ovim ljudima pokazati da se i Rixon može pobijediti, zar ne, kržljivko?

– Upravo tako.

– Uspjeli smo – zaključio Stretch.

– Jesmo – potvrdi Larry te obriše prašinu i krv s lica, obijesno se zacerekavši. – Uspjeli smo.

– Valentine, Emersone... – poviče Nick Yerby i povuče Larryja za ruku. – Slušajte! Možda smo Shep i ja bili pomalo brzopleti...

– I ja isto tako – izjavio Hodge Burnham. – Još se malo bojim noćnih jahača s vrećama preko glave, ubojica koji pucaju, a ne daju čovjeku priliku da se brani. Ali, svega mi, ipak ste nam nešto pokazali.

– Pokazali ste nam da Rixonovi baš nisu svemoćni kao što misle – nastavi Millane. – Valentine, još me sve boli od batina što sam ih dobio, ali ako me onaj Englez, želi zaposliti, spreman sam raditi za nj.

– Ja također – izjavi Link Halvorsen. – Pogriješio sam da sam dopustio da me Rixonovi uplaše. Priznajem, Valentine. Čovjek ne smije pognuti glavu, ne smije to učiniti ako želi da ga i dalje zovu čovjekom. Pokazao si nam, momče!

– I te kako si nam pokazao – potvrdi Yerby.

– Što onda čekate? – upita ih Larry. – Spakujte se i u sedla. Ja i Stretch se smjesta vraćamo na Slomljeni kotač. Imamo tamo posla.

* * *

Lulu Sharrock je odmah krenula iza Tobyja Rixona i njegovih ranjenih pratilaca. Njezina se kola zaustaviše ispred kuće na njihovu ranču petnaestak minuta nakon njihova povratka. Faro i Dirk su bili u dugoj baraci u kojoj spavaju kauboји, povezujući svoje rane i pričajući svoju verziju sukoba s Teksašanima, dok su ih ostali revolveraši pažljivo slušali. Isprebijani Toby je sjedio u kuhinji, dok ga je

najstariji brat bijesno ispitivao, a Breck je tek povremeno postavio koje pitanje. Na ranču je zavladao napeto raspoloženje. Lulu to odmah osjeti dok je privezivala svoje vrance. Zatim raširi suncobran i side s kola.

Ta crvenokosa četrdesetogodišnjakinja bila je zaista na glasu: i po svojoj ljepoti, ali i po bezobzirnosti. Služila se muškarcima, ucjenama... ukratko, bila je žena koja nikad nije naučila što je dostojanstvo. Nosila je skupe haljine iz inozemstva i brižljivo stavljala šminku da spriječi ili prikrije pojavu bora koje su bile predznak starosti. Svojim krupnim zelenim očima i punim crvenim usnama u svakog je muškarca smjesta izazivala želju.

Bilo je stoga prirodno što je njezin neočekivani posjet uzbudio sve na Rixonovu ranču. Dvanaestorica Rixonovih grubijana izjuriše iz svoje bārake i zinuše u nju. Breck Rixon izade na kućna vrata i zagleda se u nju napola upitno a napola procjenjujući njezin izgled. Uobičajenim samopouzdanjem Lulu prihvati njihove poglede, hladno klimne srednjem Rixonu i zapita:

– Zar me nećeš pozvati unutra? Misliš li da sam se dovezla ovamo samo da stojim pred vašim pohlepnim pogledima?

– Tko je to, Breck? – upita najstariji brat iz kuće.

– Lulu Sharrock – odgovori Breck.

Grant izade. Dugo ju je promatrao, a zatim je uzme za ruku i uvede u kuću.

Sjela je na kožom prekriveni divan u zagušljivoj, neurednoj sobi za goste i prebacila nogu preko noge, pažljivo namjestivši nabore

svoje raskošne crne suknje. Grant Rixon opkorači stolicu i zapali cigaretu.

– Grante, dogodila se nezgoda.

– Na što misliš?

– Mislim na ono što se jutros dogodilo. Ne moram ti nacrtati sliku, zar ne? Tvoj braco ti je već kazao, nije li tako?

– Toby mi je rekao – klimne Rixon. – To ništa ne mijenja. Slomljeni kotač mi se nemože oduprijeti.

– Nemoj biti siguran u to, Grante. – Zatim pokaže prema smrknutom Tobyju. – Netko je danas nešto dokazao. Netko je dokazao da se Rixon može pobijediti revolverom ili golim rukama. Sve sam vidjela kroz prozor svoje sobe.

– Što želiš reći, Lulu? – zareža Grant Rixon.

– Želim reći – slegne ona ramenima – da bi bilo najbolje da se smiriš neko vrijeme.

– Zašto? – upita Rixon.

– Oni uplašeni trgovci i sitni činovnici – odgovori Lulu hladno – mogli bi se uzholiti ako si pronađu vodu. Zar ne shvaćaš, Grante? Jedino im to treba. Voda! Što bi se dogodilo kad bi nešto ponudili onoj dvojici stranaca da ih možda zaposle umjesto Waggonera i Abea Fultona? Samo bi to trebalo, Grante. Dva brza revolveraša mogla bi cijeli okrug pokrenuti protiv tebe. Mogli bi te istjerati iz ravnice, a što onda? Što bi onda bilo od tvojih mudrih planova?

– Što ti, do vraga, znaš o mojim planovima? – zareža Rixon.

– Znam dovoljno – odvrati ona. – Potrebna ti je trava u dolini – kao što ti je potreban zrak za disanje. Bez nje ćeš propasti za tri mjeseca, postati uništeni rančer s 2500

krepanih goveda. Želiš tu dolinu. Oduvijek si je želio, kao što ju je želio tvoj otac.

— To je istina — promrmlja Breck Rixon.

— Nastavi, Lulu! — reče Grant.

Ona se nasloni na jastuke na divanu i napola zatvori oči.

— Ja je isto želim — tiho promrmlja. — Mislila sam da ću biti kraljica doline — najbogatija žena u sjevernoj Arizoni. Lako bih to postigla da sam navela starog Johnnyja Courta da se oženi mnome.

— U tome, dakako, nisi uspjela

— podsjeti ju Rixon.

Na njegovo čuđenje, ona ne odvratila ništa na tu uvredu. Umjesto toga, mirno ga je promatrala svojim prodornim očima, a onda reče:

— Tako je. Nisam uspjela sa starcem. Ali ja se ne predajem Grante. Spremna sam ponovo pokušati. Stari Johnny Court nije htio da mu budem žena. Možda će novi vlasnik drukčije misliti...

— Zar misliš?...

— Zašto ne? On je žutokljunac, koliko čujem. Jedan od onih oholih, drskih Engleza. Ne snalazi se u Pamučnoj dolini. Samo... — nagne se ona naprijed i značajno klimne — trebat će mi tvoja pomoć, Grante. Morat ćeš mi pomoći da postavim zamku.

— A što ja imam od toga? — upita Rixon.

— Pamučnu dolinu — odvratila ona. — Slomljeni kotač! Ranč će biti naš, Grante. A onaj glupavi Englez, on će spavati na groblju.

VII

Lulu Sharrock je ostala na Rixonovu ranču još jedan sat, objašnjava-

vajući svoj plan za uništenje vlasnika Slomljenog kotača. Rixonovi su najprije bili sumnjičavi, ali su se ubrzo priklonili njezinu načinu razmišljanja. U svakom djeliću njene strategije djelovala je hladna logika i opaka lukavost. Grant Rixon se, iako to nije htio priznati, morao složiti s tim da bi njezina prepredenost mogla uspjeti tamo gdje je razbojnička taktika propala.

— Učinit ćemo kako ti kažeš, Lulu — izjavi on kad su se pozdravljali. — Možda imaš pravo što se tiče engleskog balavca. Očarala si mnoge muškarce, možda ćeš i njega. Ja ću u međuvremenu činiti svoje. Držat ćemo dolinu na oku i čekati priliku. Onda...

— Onda će — zacereka se crvenokosa — njegova visost postati heroj. Samo pazi, Grante, tvoji momci moraju nastupiti tako da to bude uvjerljivo. Shvaćaš?

— Postavit ćemo pravu mađu zamku — odvratila Breck Rixon. — Ništa ne brini, Lulu. Upast će i nju.

Kad je tako pridobila Rixonove za svoj plan, vlasnica »Sretnog dobitka« vrati se u Lobo Gulch da isplanira svoj sljedeći potez.

Prošla su tri dana. Šest novih kauboja na Slomljenom kotaču naučilo je za to vrijeme kako treba čuvati stoku u dolini. Teksašani su još bili uvjereni da će Slomljeni kotač ponovo biti napadnut i stoga su nastojali čuvati svaki djelić ranča. Osobito su pazili na dio brda iz kojega su počeli prethodni napadi: sedlo između dva stjenovita vrha. Također su upoznali sve prilaze dolini i smještaj Rixonova ranča. Nakon četiri dana nije im bio stran nijedan puteljak. Poznavali su ih sve, rijetko upotrebljavane sporedne staze i prečice, kao i dobro označene putove.

Četiri dana nakon posjeta Lulu Sharrock Rixonovu ranču novi vlasnik Slomljenog kotača izjaha sam samcat, što je Lulu željno očekivala. McAdams je tek sat vremena nakon njegova odlaska saznao da ga nema. Barrows ga obavijesti da je došlo vrijeme za jutarnji čaj Sir Fredericka, ali je ovaj nestao. McAdams, ozbiljna lica, pun brige, pregleda konje u velikom koralu i opazi da jedan nedostaje: šareni ždrijebac, vitezov najmiliji konj. Larry i Stretch se uto nadoše pri ruci i smjesta izraziše namjeru da krenu u potragu.

S osmatračnog mjesta u Loboškim brdima Breck Rixon uperi dvo-gled prema osamljenom jahaču, ustanovi da je to vitez i zapovijedi četvorici svojih ljudi:

– Stavite maske, i na konje. To je onaj Englez i sam je.

– Odlično – naceri se jedan od revolveraša. – Sad nam je jedino potrebna ona žena.

Rixon pogleda na sat.

– U ovo doba jutra – izjavi on – ona se krije negdje na južnom kraju doline. Možda ga je i ona vidjela, ali najbolje će biti da joj dademo znak ako joj je promakao.

Znak je bila zapaljena vatra, čiji je dim lako mogla opaziti Lulu, koja je već vrebala priliku. Kad je ugledala dim, brzo uzjaše konja i podbode ga u trk. Bila je odjevena za akciju i to savršeno. Stetson ravna oboda pokrivač je njezine kestenjaste uvojke, snježnobijela košulja prijanjala joj je uz lijepo tijelo, a umjesto haljine za jahanje nosila je usko pripijene crne hlače što su ulazile u u sedefom ukrašene čizme.

Sir Frederick je nije opazio sve dok nije stigla do podnožja brda. Za njom je upravo jurilo pet maski-

ranih jahača, koji su iznikli iz grmlja. Začuo je pucnjeve iz njihovih revolvera i njezin izbezumljeni vrisak, ispustio kroz zube suzdržanu englesku psovku i potjerao konja u trk. Prvi jahač sustigne crvenokosu ljepoticu, zgrabi njezine uzde i zaustavi konja. Lulu ponovo vrisne, zamahne prema maskiranoj glavi bičem i promaši, a onda padne iz sedla, pazeći da se dočeka na noge.

Vitez brzo dojuri, upućujući prijetee povike napadačima i mašući pištoljem. Breck Rixon okrene konja i progunda:

– To je sve, momci. Sad prestajemo i odlazimo.

Opali nasumce prema jahaču što se približavao, podbode konja i pojuri prema brdima. Ostala četvorica su ga slijedila, pucajući preko ramena na viteza, ali su nišani u zrak. No nakon pištolja Sira Fredericka začuše prijeteeu grmljavinu revolvera iz daljine. Pojaviše se dva visoka jahača, pogrbljena u sedlima, i ustremiše se prema vitez. Pucnjava Sira Fredericka nije uzbudila napadače, ali sad se približavala opasnost. Ruka Larryja Valentinea bila je isuviše precizna da bi mogli biti spokojni, iako je bio u punom trku. On okrzne rame jednom jahaču i prosvira nogu drugome. Stretch pogodi desnicu petom maskiranom jahaču. Psujući, maskirani se povukoše u brda.

– Ne mogu dočekati da se obračunam s onim skitnicama – reče Breck Rixon. – Ali to nije u planu. Moramo prestati i ostalo prepustiti Lulu.

– Prokleti plan – stenjao je razbojnik kojemu je Stretch pogodio ruku – ako ne uspije! Nismo na ovo računali.

– Prestani naricati – zareži Rixon – i kreni prema potoku.

Kad su stigli do potoka, revolveraši ponove isti manevar kojim su već dvaput bili nadmudrili potjeru šerifa Waggonera. Rixon povede dvojicu ljudi i krene s njima prema jugu, a ostali pođu na sjever.

– Prekasno je da ih slijedimo – tvrdio je Sir Frederick kad su ga Teksašani sustigli. – Osim toga mnogo sam više zabrinut za stanje ove nesretne dame nego da uhvatimo one razbojničke kukavice. Zar ni od čega ne prezaju? Njih petorica da napadnu bespomoćnu ženu!...

– Kržljavko – progunda Stretch – ti ostani s Fredom, a ja ću malo razgledati brda.

– Aha – složi se Larry klimnuvši glavom. – Hajde, momčino, ali budi oprezan.

Stretch okrene konja prema brdima. Larry prebaci nogu preko sedla i zagleda se za njim. Kad se Stretch izgubio iz vida, on zapali cigaretu i okrene se prema vitez. Sir Frederick je u međuvremenu bio sišao s konja i sagnuo se uz ženu što je ležala na zemlji. Lulu je pazila na svaki detalj i namjestila se u najljepkiji mogući položaj. Ležala je raširenih ruku, jedna joj je noga bila skvrčena, usta napola otvorena, a očni kapci ustreptali.

– Živa je! – usklikne uzbuđeno vitez.

– Dobar posao, Frede – izjavi Larry. – Možda bi je maskirani jahači i ubili da se ti nisi pojavio.

– Nesumnjivo – potvrdi Sir Frederick. – Vidiš ti, staro momče, oni su pucali na nju! – Zatim klekne, uhvati Lulu za njezinu njegovanu ruku i pažljivo joj se zagleda u lice. – Larry! – kaže – pa ona je prava dama!

– Tako je građena – odvrati Larry – da nipošto ne bih pomislio da je muškarac.

– Nisam mislio na njezin spol – obrecne se vitez. – Htio sam istaknuti očitu činjenicu da je ona profinjena žena dobra ukusa istančana, znaš. Ukratko, dama.

– Neka ti bude – slegne ramenima Larry.

– Dolazi k sebi! – ushićeno izjavi Sir Frederick.

Lulu otvori svoje lijepe oči. Teško je disala, osvrćući se na sve strane.

– Tko...? – zausti.

– Polako, polako, gospodo – tješio ju je vitez. – Nemate se čega bojati dok ste s nama.

– Oni su me napali!... Pucali na mene! Oh, bilo je strašno...

– Sramota – potvrdi Sir Frederick. – Vrlo neugodno.

Lulu se nasloni na laktove i pažljivo se zagleda u njega.

– Vi ste Britanac! – prošapta.

– Oh, divno!

– Molim vas, nemojte se uzbuđivati – molio ju je Sir Frederick. – Morate se smiriti, znate.

– Vi ste...vi ste novi vlasnik Slomljenog kotača!

– Sir Frederick Horsleigh-Fancourt, draga gospodo. Ovo je... – pokaže prema Teksašaninu – moj dobar prijatelj, gospodin Valentine.

– Sir Frederick... – promatrala ga je sjajnim očima, a u njemu se uzburkala krv – to je...za mene takva čast. Uvijek sam sanjala...

– Oh, ne, nemojte – bunio se on. – Meni je čast, uvjeravam vas.

– Vi ste me spasili, lijepi engleski viteže, kao u knjigama, kao u snovima.

– Gospodo – Larry upadne u razgovor – znate li možda zbog čega su vas oni momci napali?

Ona se okrene, pogleda Teksašina iskosa i poče se dizati. Sir Frederick joj je nježno pomagao.

— Nosili su maske... — poče ona.

— Opazili smo to — klimne Larry.

— Nemam pojma zašto su me napali. — Raširi ruke izražavajući bespomoćnost, a zatim se okrene vitez. — Nemam ni novca ni dragulja. Što bi oni željeli od mene?

Sir Frederick, svjestan njezina graciozna tijela, pocrveni do ušiju. Larry slegne ramenima i promrmlja:

— Valjda bi se nečega dosjetili.

Ona uzdahne i okrene se prema svojem konju. Vitez je negodovao kroz zube. Larry prvi put opazi da je Sir Frederick zbunjen i nervozan.

— Ne možete ovako otići kući, gospodo — saopći joj brižno. — Pretrpjeli ste težak šok.

— Već ću se nekako snaći — odvraći Lulu odvažno se nasmiješivši. — Ovo je zemlja divljine, Sir Frederick. Opasna i puna iskušenja za ženu. Moramo biti samostalne, znate.

— Ali...ali...

— Zapamtit ću vašu ljubaznost — uvjeravala ga je Lulu — nježnost, galantnost...

— Bio bih počašćen, draga gospodo — prozbori Sir Frederick — kad biste sa mnom pošli mojoj kući. Morate se odmoriti prije nego što krenete dalje. Molim vas, dopustite mi da vas otpratim na Slomljeni kotač. Kad se odmorite, bit će mi zadovoljstvo da vas otpratim kući.

Ona ispusti još jedan uzdah, okrene oči u stranu i promrmlja:

— Suviše ste ljubazni, Sir Frederick. Vi, vi me i ne poznajete. Za

mene nema dobrodošlice na Slomljenom kotaču.

— Nema dobrodošlice na Slomljenom kotaču — za vas? Nemoгуće! Bit ću polaskan ako budete moj gost.

— Ne tihvaćate — prošapta ona.

— Ja sam Lulu Sharrock. Vlasnica sam saluna »Sretni dobitak« i koc karnice u Lobo Gulchu. Osim toga vaš pokojni ujak nije me baš volio.

Vitez je za trenutak oklijevao, a zatim izjavi:

— Gospodice Sharrock. Slomljeni kotač ima novog vlasnika. Osim toga ja neću slijediti ukus ujaka Jonathana. Rekao sam vam da ste dobrodošli u mojoj kući i...

— Zbilja tako mislite?

— Iz dubine srca — odvraći vitez.

— Tako ste ljubazni — promrmlja Lulu. — Ne mogu odbiti vašu ponudu.

Dobaci mu blistav osmijeh i gurne čizmu u stremen. Sir Frederick hitro pride da joj pomogne. Dugo je držala ruku na njegovu ramenu, gledajući ga u oči. Zatim se brzo i elegantno zabaci u sedlo. Vitez zadovoljno pogleda Teksaščinu, požuri do svoga konja i skoči u sedlo. Uto začuše topot kopita i iz brda se pojavi Stretch. Projaši kroz grmlje i pridruži im se dok su okretali konje prema istoku.

— Ako taj potok nikad ne poplavi — izjavi Stretch — oni maskirani kojoti uvijek mogu pobjeći. Prokleti potok vijuga kilometrima.

— Jesi li pronašao bilo kakav trag? — uputa Larry.

— Svakako — sve do plicaka — i to je sve. Opazio sam nekoliko krvavih mrlja na njihovim trgovima. Čini se da smo dvojicu pogodili, križljavko.

– Bilo bi dobro da smo jednoga skinuli iz sedla – progunda Larry.
– Volio bih da mogu malo dulje porazgovarati s jednim od onih lupeža. – Zatim mahne prstom prema dami. – Pozdravi gospođicu Lulu Sharrock.

Stretch se nehajno nakloni i pozdravi: – Dobar dan, gospođice Lulu.

– Vi jeste gospođica, zar ne? – upita Sir Frederick zabrinuto.

– Jesam – odgovori Lulu klimnuvši glavom i nasmiješivši se. – Osim toga, Sir Frederick, laska mi što se zanimate za to jesam li udana.

Vitez napregne mozak, ali nije znao kako da na to odgovori.

– Larry... Stretch – vikne – povest ćemo gošću na ranč.

– Svakako – potvrdi Larry.

Teksašani su jahali zajedno, petnaestak koraka ispred Sir Fredericka i crvenokose ljepotice. Larry baci pogled preko ramena i tiho izjavi:

– Nikad ne možeš prosuditi ženu po tome kako izgleda ili kako govori.

– Možda je tako – odvrati Stretch – ali čini mi se da je ova Lulu vrlo društvena, vrlo prijateljski raspoložena.

– Vrlo prijateljski raspoložena – složi se Larry.

Sir Fredericku se već pričinjalo da mu konj skakuće tri metra iznad tla. Kao da je bio u snu. Nije uspijevao sakriti ushićenje ni živo zanimanje za tu lijepu neznanku, tu tajanstvenu ženu. Da, razmišljao je, u njoj se krije nekakva tajna.

Dok su jahali prema ranču, Lulu je bila vrlo pažljiva, utirući put za ono što slijedi: zaprepaštenje i neskrivenu zabrinutost Velike Rosie, koja je bila toliko privržena Jonat-

hanu Courtu, i hladno nezadovoljstvo Hanka McAdamsa. Oni će učiniti sve da njezinu žrtvu upozore na opasnost u kojoj se nalazi. Ona je to znala i zato je pažljivo pripremala obranu.

– Ovo je za mene poseban trenutak – povjerljivo će ona vitez – ali i vrlo tužan. Tužan i pun straha.

– Ama nikako – odvrati Englez. – Moja draga gospodo, želim da se kod mene osjećate kao kod svoje kuće. Želio bih da se osjećate slobodna da me pozovete u svakom trenutku.

– Već sam bila na ranču – reče ona. – Kao gost vašeg pokojnog ujaka. Ja želim da vam to bude jasno, sir Frederick.

– Ali čemu? Zacijelo u tome ne može biti ništa loše...

– Loše? – odvrati ona potišteno. – Sluge vašeg ujaka baš će tako misliti. Dobri stari gospodin McAdams... i mila stara Meksikanka...

– Što oni imaju s tim? – upita vitez.

– Teško mi je o tome govoriti, Sir Frederick. Oni su dvoje odanih, dobrih ljudi. Kako da ih kritiziram?

– Gospodo – Sir Frederick zbunjeno odmahne glavom – govorite zagonetke. Preklinjem vas – budite iskreni sa mnom.

– Svađali smo se – vaš ujak i ja – mnogo puta. Rosita to zna. Kao i gospodin McAdams. Obožavala sam Jonathana, Sir Frederick. Osjećala sam vrlo iskrenu naklonost prema njemu i... pa... znate kako je to. Kad ženu privuče... stariji čovjek, ona postane pomalo i sebična. To je uobičajena mana mogega spola, zar ne mislite tako? – Možda.

– Bila je to moja velika pogreška. Čim bih postala sebična, Jonathan bi se okrenuo protiv mene čak bi me i vrijeđao. Rosita i gospodin McAdams su, prirodno, postali sumnjičavi prema meni. Još su takvi i danas, bojim se.

– Shvaćam – odvrati vitez.

– Shvaćate? Zbilja?

– Svakako. Potpuno ste mi to razjasnili, gđice Sharrock i ja...

– Molim vas, Sir Frederick, moramo li neprestano biti ovako formalistični? Dugujem vam svoj život. Uvijek ću biti vaš dužnik. – Ona se okrene u sedlu i sjetno se nasmiješi. – Je li to previše smiono od mene ako vas zamolim da me zovete imenom? Zapravo se ne zovem Lulu, znate. Činilo se da to ime odgovara mom zanimanju i zato sam se uvijek njime služila u Lobo Gulchu. Zapravo se zovem Louise.

– Louise – ponovi Sir Frederick tiho. – Divno ime za vrlo lijepu damu.

Neko su vrijeme šutje jahali. Teksašani su ispred njih pažljivo pretraživali područje prema zapadu: dugu, isprekidanu liniju brdskog horizonta. Sada se činilo da je Pamučna dolina bezbrižna i mirna.

– Gotovo mi je drago što se ovako sve odigralo – reče Sir Frederick.

– Mislite...?

– Da... da su vas pokušali napasti. Ne zvuči lijepo, znam, ali ima to i svoju dobru stranu, moja draga Louise. Tako smo se upoznali.

Žena šutke klimne i pomisli:

•Imate potpuno pravo, sir Frederick. •

Poslije, kad su silazili s konja pred kućom, Velika Rosie izgega se iz kuće i s nevjericom se zagleda u gošću svoga gospodara.

Odmah iza Meksikanke pojavi se Barrows, a iz kaubojske spavaonice izađe Hank McAdams. Sir Frederick spazi izraz na njihovom licima i hitro progovori:

– Gđica Sharrock je imala nezgodu. Pretrpjela je ozbiljan šok i pozvao sam je da ostane kod nas na ručku. Barrowse, pripremi još jedno mjesto za stolom. Rosita, vi povedite gđicu Sharrock u sobu za goste. To je sve – izusti pogledavši izazovno nadzornika.

McAdams shvati što je vitez želio reći, okrene se na petama i pođe natrag prema kaubojskoj baraci. Larry i Stretch sjahaše i povedoše svoje konje prema koralu. McAdams se ponovo pojavi i pozove ih. Oni mu se pridružiše.

– Kako, do vraga...? – počeo on.

– Napali su je iz zasjede – odvrati Larry. – Petorica maskiranih jahača. Ja i Stretch smo išli za Freedom. Taman smo stigli da mu pomognemo da ih otjera natrag u brda. Crvenokosa je pala s konja, a onda održala Fredu cijeli govor o tome kako joj je spasio život.

– I navela ga da je pozove ovamo! – prasne McAdams, pušeći se od bijesa.

Larry i Stretch su ga začudeno promatrali. Stretch zatim mirno upita:

– Što hoćeš time reći, stari prijatelju?

– Ona je opaka! – odvrati McAdams. – To je još blago rečeno. Uvalit će u nevolju svaku budalu koja se zagrije za nju. Stari Johnny ju je poznavao i shvatio je što kani. Otjerao ju je sa Slomljenog kotača i ona se zaklela da će mu se osvetiti. Vidi je sad. Vratila se!

– Kao Fredov gost – odvrati Larry. – Ne zaboravi to.

– Što se dogodilo s tim prokletim Englezom? – upita McAdams.

– Zar je lud ili tako nešto?

– Možda i jest – reče Larry. – Čim ju je ugledao, bio je gotov, zaljubljen do ušiju.

– Ali on ne zna ništa o njoj?

– On misli da zna dovoljno, čini se.

– Do vraga, moram ga upozoriti!

– Ne bih to činio, Hank.

McAdams je već bio pošao prema kući, a onda osjeti Larryjevu čvrstu ruku na ramenu i reče:

– Moram pokušati. Ne mogu samo stajati...

– Pokušaj – slegne ramenima Larry – ali mislim da griješiš. Sam ćeš uvidjeti.

McAdams je oklijevao za trenutak, a onda se okrene i požuri prema kući. Teksašani se značajno pogledaše i krenuše do kaubojske barake, svijajući cigarete. Nisu ih popušili ni dopola kad se McAdams ponovo pojavio, uzdrhtao, crven u licu. Buljio je u njih, a oni mu uzvратиše pogled. McAdams čučne do njih, a Larry mu dobaci duhan i papir za cigarete i tiho upita:

– Jesam li imao pravo?

– Potpuno! – odgovori McAdams. – Proklet bio, pomahnitao je. Rekao je da mu je Velika Rosie već dosadila takvim pričama i da više neće slušati te gluposti. Sharrockova je bila gore, ali sam siguran da je slušala razgovor. Ona ništa ne propušta!

– Dobro – reče Larry. – Ti si učinio svoje i nisi uspio. Razmotrimo sada situaciju. Tko je ona i što želi po tvom mišljenju? Je li toliko opasna?

– Opasna? – obrecne se Hank.

– Slušajte! Kao da leži na duplju punom zvečarki!

– Zar je tako loše, ha?

– Još gore! Lukava je, lukavija od bilo koje žene koju sam ikad poznavao. Slatkim riječima očara čovjeka da ne može jasno misliti. Ona je obrazovana, znate. Igra se sjajnim riječima kao i sam Fred Court. Možda ga je zato i privukla. Možda misli da mu je ona par.

– Čuo sam kako mu je rekla da je vlasnica saluna u Lobo Gulchu – reče Larry.

– Jest – potvrdi McAdams. – Otmjena kuća u kojoj piješ razvodnjen viski, a sve su kockarske igre namještene. Neki misle da je stari Johnny dao svoje pare za taj posao. Možda imaju pravo. Stari je Johnny bio budala, a onda se opametio. Vidiš kakva je, čak ga je pokušala obraditi da se oženi njome!

– E pa, to joj sad nikako neće uspjeti – odvrati Larry. – Starac je mrtav. – Gladio je rukama svoje suncem opaljeno lice, dok mu se dim izvijao kroz nosnice, a zatim zamišljeno dodao: – Ali njegova je visost živa, i te kako.

– Ona ga k tome pokušava zauzdati – bjesnio je McAdams. – Posve sigurno!

– Osim toga – nastavi Larry – mogla bi u tome i uspjeti.

– Ne smijem to dopustiti – izjavi odrješito McAdams.

– Teško ćeš to spriječiti – reče Larry. – Nitko ga ne može upozoriti, jer on ne želi nikoga slušati.

– Što onda...?

– Smislit ću nešto – obeća Larry.

– Ostavi ti to Larryju – reče Stretch nadzorniku. – On zna misliti. Uvijek je to znao. Ima najbolji mozak od svih ljudi što ih znam.

– Rixonovi sa svojom silom – promrmlja Larry – ili gospodica

Lulu sa svojom slatkorječivošću. Ne mogu promašiti. Moram nešto smisliti.

VIII

Već se bližila večer kad je Lulu Sharrock pobjednički krenula sa Slomljenog kotača. Zaljubljeni Sir Frederick osobno ju je pratio do grada i dok su se s ranča vozili prema Lobo Gulchu, u tančine je govorio o svojim planovima za budućnost – o žarkoj želji da ranč održi u dobru stanju i o čvrstoj namjeri da izbjegne sukobe s ljudima iz ravnice.

– Mudri ste, Frederick – izjavi ona dok su se približavali rubu grada. – Najmudriji čovjek što ga poznajem u ovom kraju. Isuviše mudar da biste se osvrтали na ogovaranja. Nikako se nemojte sukobljavati s Grantom Rixonom i njegovom braćom. Poznajem ih, Frederick, isto kao što poznajem i sve ostale stanovnike Lobo Gulcha.

– Poznajete Rixonove?

– Vrlo dobro. Oni su dobri ljudi, Frederic. Neuglašeni, pomalo nagli, ali dobri ljudi. Oni žele izbjeći sukob jednako kao i vi.

– Moram reći da me to iznenađuje – izjavi vitez. – Oni su nas posjetili, znate. Iskreno govoreći, njihov stav ni izdaleka nije bio... hm... diplomatski.

– Mogu zamisliti – uzdahne ona. – Oni su grubi, oholi, skloni nasilnosti. Svi ih samo tako vide i misle da su kavgadžije. Ja to znam, Frederick, zato što se i ja suočavam s istim problemom. Prisiljena sam, doslovce prisiljena, voditi taj salun. Stoga me smatraju ženom slaba morala.

– Louise! – osupne se Sir Frederick. – Moja draga, draga Louise! Kakva užasna situacija.

Bili su nadomak sjevernog kraja glavne ulice. Ona povuče uzde, nagne se u stranu kako bi mogla staviti ruku na njegovu i reče:

– Jeste li sigurni da me želite otpratiti do saluna? Upozoravam vas, Frederick, ljudi će se okretati za nama. Jezici će naklapati. Vaš će ugled biti ugrožen ako vas vide sa mnom.

– Glupost! – odvrati Sir Frederick. – Možda nemam pojma o tome kako se vode poslovi na ranču, ali mogu procijeniti karakter svojih prijatelja. Neka ti primitivci misle što hoće. Ja znam kakvi ste vi zapravo, draga moja. Dama, uglašena, kulturna. Bit će mi čast da vas dopratim. Hajdemo!

Podbodoše konje. Za nekoliko trenutaka bili su u središtu pažnje mještana: Britanac, uspravna držanja i ozbiljna lica, i njegova privlačna suputnica. Sidoše s konja i povedoše ih prema dijelu ulice u kojoj je bio salun. Kad su stigli do njega, cijeli je grad već bio na nogama. Vodeće ličnosti grada, kao što su gradonačelnik Skuthorpe i Doc Brasch, te obični konjušari i salunski štakori zijevali su otvorenih usta u crvenokosu ljepoticu i njezina uglednog pratioca, stvarajući svoje zaključke.

Serif Waggoner prijeđe ulicu na vitezov poziv i sasluša njegov izvještaj o napadu na Lulu. Ostarjeli predstavnik zakona slušao je s poštovanjem, a zatim obeća da će odmah sakupiti potjeru i krenuti u brda u potragu za napadačima. Zatim udoše u salun.

„Sretni dobitak“ nije bio ni bolji ni gori od bilo koje druge kockarnice na Zapadu. Dva barmena, širo-

kih prsa i slomljenih nosova, odmjeriše došljaka ispod oka dok ga je njihova gospodarica uvodila. Mršavi pijanist zalizane kose nije ni podigao oči s klavijature dok je prebirao pjesmu »Puran u slami«. Kartaši u crnim kaputima gledali su u svoje karte i samo su smjerno klimnuli prema Lulu, ne obazirući se na njezina pratioca. Barske su djevojke razgovarale s mještanima pred šankom, a nekoliko je ljudi igralo damu.

– Mogu zamisliti kako gledate na sve ovo – reče Lulu Englezu dok ga je vodila prema stepenicama. – Mora da vam to izgleda vrlo bijedno.

On ne odgovori ništa dok su se uspinjali stepeništem i ulazili u njezine odaje.

– Ovo je već bolje – reče. Ovo više priliči vama, draga moja. – Razgledao je sobe i klimao s odobravanjem. Tepih je bio raskošan i skup, zastori u skladu s njim, a namještaj je bio pomno izglaćan i raskošno tapeciran. Slike na zidovima bile su s ukusom odabrane.

– Dražesna soba – nastavi on. – U njoj se ogleda dobar ukus stana.

– Drago mi je što vam se sviđa. – promrmlja ona.

Ostao je u »Sretnom dobitku« do večeri, naslađujući se toplinom njezine gostoljubivosti, željno slušajući njezine riječi o boljoj budućnosti, razmjenjujući s njom intimnosti i polako ali sigurno odbacujući svoju prirodenu suzdržljivost. Na rastanku mu se činilo da su stari prijatelji već mnogo godina. Poznao je, govorio je sam sebi, dok se vraćao u dolinu. On poznaje pravu Louise Sharrock. Ali da bi je mogao znati, mora je obožavati, mora je željeti.

Ona je u njemu zapalila žudnju koja se u sljedećih nekoliko dana razgorila u vreli plamen. Sada su se često vidali i posjećivali jedno drugo, na veliko nezadovoljstvo Hanka McAdamsa i Rosite Alvarez. Što se tiče povučenog Herberta Barrowsa, ako su se u njemu i javljala strahovanja u vezi sa sudbinom njegova gospodara, on to nije pokazivao.

Prošlo je tjedan dana, a maskirani se jahači nisu pojavili. Kad nisu bili na dužnosti u dolini, Teksašani bi razgledali okolna područja, provjeravajući sve putove što su vodili prema ranču. Također su pomno istražili Loboška brda. Larry Valentine je svojom uobičajenom upornošću nastojao skovati plan za obranu ili, još bolje, za protunapad.

– Nikad nećemo uspjeti uhvatiti one ubojice u brdima – reče on Stretchu. – Tamo ima previše skrovišta za njih. I onaj prokleti potok velika je prepreka.

– Već smo četiri puta obišli ta brda – doda Stretch – a nismo im ušli u trag. Oni se ne skrivaju u njima. Kržljavko, već samo prolaze kroz njih.

– Svakako – složi se Larry. – Brda su samo dio njihova puta. Ali... – zastane on, zaustavi konja, prebaci nogu preko sedla i osvrne se unatrag – mogli bismo ih lako zaskočiti. Mogli bismo krenuti prečicom, koje se stari Waggoner i njegova potjera nikad ne bi dosjetili, ili bi se toga isuviše bojali.

– Na što misliš? – upita Stretch.

– Mislim na to da pretpostavimo kako nas zapravo napada Rixonova banda – odgovori Larry.

– Aha – progunda Stretch – prilično sigurna pretpostavka.

– Oni bi morali krenuti iz ravnice možda dan prije napada – naglas je razmišljao Larry. – Možda samo nekoliko sati prije napada. Bitno je da moraju krenuti sa svoga ranča prema brdima. Je li tako?

– Tako je. A što onda?

– Što je između Rixonova ranča i Loboških brda?

– Otvorena ravnica.

– Točno. Otvorena ravnica i visoki lanac stijena. Zovu ga Svinjskim hrptom.

– Sad mi postaje jasno – nasmiješi se Stretch. – Sigurno neće jahati preko Svinjskog hrpta. Vjerojatnije je da će krenuti kroz prolaz u njemu. Kako se ono zove?

– Jastrebov prolaz – progunda Larry. Zatim pogleda prema jugu.

– Bili smo tamo, znaš.

– Aha. Odlično mjesto za zasjedu. – Stretch znalački klimne glavom. – Misliš li da bi se moglo tako dogoditi, kržljavko? Misliš da bi mogao doći dan kad bi Slomljeni kotač uspio stići do prolaza, korak prije Rixonova ranča?

– O tome vrijedi razmisliti – odgovori Larry.

* * *

U toku trećeg tjedna svoje veze s crvenokosom vitez je krenuo u jedan od svojih redovitih posjeta u grad. Pratio ga je Barrows, ukočeno sjedeći na kolima i upravljajući gospodarevim vrancima s uobičajenim dostojanstvom, brižljivo prikrivajući svoja potajna strahovanja. Sir Frederick je bio vrlo raspoložen, svježe obrijan i ulic kan, odjeven u fino crno sukno. Gladio je kuglu na vrhu svoga štapa. Bio je pomalo zamišljen. Došlo je vrijeme, odluči on, da se povjeri svome vjernom slugi.

– Brak, Barrowse, staro momče – izjavi on dok su još bili izvan grada – ima svoje nedostatke, znaš.

– Nesumnjivo, Sir Frederick – složi se Barrows.

– Ali i prednosti, Barrowse! O, da! Mnoge, mnoge prednosti.

– Svakako, sir.

– Ugode momačkog doba očajnički se preuveličavaju, uistinu očajnički. Brak je ono pravo, domaća atmosfera i da ne nabrajam. Privrženost dobre supruge, znaš. Duge zimske noći uz vatru, lula i papuče... i nasljednik koji će nastaviti obiteljsku lozu. Potomstvo, Barrowse.

– Aha!

– Čovjek mora imati potomstvo. Ne mogu dopustiti da se stari obiteljski posjed raspadne, zar ne? Budućnost, Barrowse, čovjek mora gledati u budućnost.

– Dakako, Sir Frederick. – Barrows nervozno obliže usne. – Smijem li biti tako slobodan i upitati imate li koga... hm... u izgledu, sir.

– U izgledu! No, hm! – Vitez srdačno potapša starca po leđima i samouvjereno se nasmiješi. – Izgledi nikad nisu bili bolji, staro momče. Nikad bolji. Uvažena gospodica Sharrock prijazno se smješka na mogućnost da joj ponudim ruku. Neprestano me ohrabruje, Barrowse. – Zatim dodaje tiše: – Jasno ti je, dakako, da ti ovo govorim u strogoj povjerljivosti. Uvijek sam se mogao osloniti na tvoju diskretnost i...

– Možete se i dalje oslanjati na mene, Sir Frederick – uvjeravao ga je Barrows.

– Pravi momak! A sad naprijed, Barrowse! Krenimo budućoj gospodi Louisi Horsleigh-Fancourt!

Kao i obično, sluga ostavi kola u Pattersonovoj konjušnici. Sasanci njegova gospodara s vlasnicom »Sretnog dobitka« postajali su sve češći i sve dulji. U međuvremenu je Barrows obilazio grad.

Kad se bolnih nogu vraćao u pola dvanaest pred salun da dočeka gospodara kad se pojavi, prošao je kroz ulicu iza dvokatnice u kojoj je bio salun i nehotice pogledao prema jednom jedinom osvjetljenom prozoru, prozoru sobe u kojoj su se, u ovo doba noći, njegov dragi gospodar i crvenkosa ljepotica obično počinjali nježno pozdravljati. Dugo je i tužno promatrao udaljeni četvrokut svjetlosti. Zatim, kad se upravo spremao krenuti dalje, ponovo zastane i bilo mu jače zakuca.

Ponizni mali sluga, koliko god da je bio prostodušan, imao je nešto čulo. Rijetko se njime služio, ali sad se svakako probudilo. Nešto nije u redu, reče sam sebi. Nešto se vrlo čudno događalo u toj tmurnoj zabačenoj ulici. S drugog kraja ulice začuje rzanje zavezanog konja. U tami je jedva nazirao njegove obrise. Tada opazi još nešto: čovjeka koji se krišom uspinjao uskim stepenicama što su vodile prema malom balkonu pod onim osvjetljenim prozorom.

Za sljedeći korak Barrowsu je trebalo hrabrosti, ali on svejedno krene tiho niz ulicu, primičući se sve bliže drvenim stepenicama kako bi bolje promotrio uljeza. Ovaj se već bio uspeo na balkon i virio je kroz prozor. Svjetlost što je prodirala kroz prozor obasjavala je njegovo lice, tako da ga je Barrows uspio dobro promotriti i prepoznati.

Polagano, tiho, vrati se na početak ulice. Tada se, zaklanjajući se

sjenom, okrene i još jednom pogleda prema balkonu. Uljez je još bio tamo, sada se još više zgurio, ali više nije gledao u sobu. Samo se skutrio i čekao. Stoga je i Barrows čekao, dugih dvadeset minuta, a onda se prozor otvori iznutra i na njemu se pokaže poznata glava i gornji dio tijela lijepe Lulu.

— Ako krikne — pomisli Barrows — morat ću zvati na uzbunu, trčati na pomoć. Ali nekako ne vjerujem da će dama kriknuti.

Imao je pravo. Lulu nije kriknula. Njezin tajni posjetilac ustane i na njezin prigušeni poziv uvuče se kroz prozor u njezinu sobu. Barrows, sav uspaničen, pohrli prema drugoj strani na kojoj je bio glavni ulaz. Gotovo je dotaknuo vrata kad se ona otvoriše i na njima se pojavi njegov gospodar, blistajući od sreće, vrteći svoj štap.

— Barrowse, staro momče! Sta? — vjerni moj stražaru uvijek na svome mjestu!

Barrows se jedva uspio sabrati dok je napeto promatrao vitezovu trijumfalnu pojavu. Nikad nije vidio takvo ushićenje, takvu radost i zadovoljstvo na licu svoga gospodara. Sir Frederick je bio utjelovljena sreća: zadovoljni zaljubljenik na sagu od oblaka. Kako bi mu on, ponizni sluga, mogao reći ono što je vidio? Odgovor je bio jasan. Nije mu to mogao reći dok se ne ukaže povoljnija prilika.

— Kući, Barrowse! — izjavi vitez. — Pripremi se za veliku novost. Ti moj vjerni sluga i pravi prijatelj bit ćeš prvi i jedini od mojih ljudi kojemu ću se povjeriti.

Putovanje natrag u Pamučnu dolinu bilo je za nesretnog Barrowsa prava mora. Nikako nije bilo moguće da upozori viteza i

kaže mu što je vidio iz saluna. Ovako ushićen, on i nije htio ništa čuti.

Za to je vrijeme u raskošnoj sobi u kojoj je vitez ponudio svoju ruku, što je njegova odabranica prihvatila, Lulu Sharrock sjedila na divanu. Mahnula je svom noćnom gostu da sjedne, što Grant Rixon i učini. Posluži se pićem s obližnjeg stola i prijede na posao.

— Čekao sam vani prilično dugo — reče. — Čini mi se da je sve u redu, koliko sam uspio vidjeti.

— Sve je u najboljem redu — zacereka se ona.

— Je li zagrizao udicu?

— Još kako. Znojio se. Bio je sav obliven znojem kad me zamolio da se udam za nj. Gotovo sam mu se nasmijala u lice.

— Dobro je što nisi — progunda Rixon. — Previše je toga na kocki.

— Sve će to biti naše — uvjerala ga je — za nekoliko dana.

— Progutao je mamac?

— Dakako. Kad sam predložila da pobjegnemo, činilo se da će pasti u nesvijest. No kad sam ga obrađila slatkim riječima, pristao je. Sad je u oblacima i misli da je to mudra zamisao!

— Odlično. A... hm... kako stoji ono drugo?

— I na to je pristao. Sutra će pozvati Gusa Thurgooda. Do zalaska sunca sastavit će oporuku i imenovati me svojom nasljednicom.

— To su prave riječi!

— Rekla sam da ćemo uspjeti, zar ne? — reče ona nehajno slegnuvši ramenima. — Ne možemo promašiti, Grante. Slomljeni kotač u našim je rukama.

— Pričaj dalje! Kamo misliš otići s njim?

— U Orlovu Glavu. Ići ćemo njegovim kolima. Moramo povesti i

onog njegova slugu, ali to nisam mogla izbjeći. Njegova visost doći će po mene sutra navečer, pol sata poslije ponoći. Dogovorili smo se da ga čekam na križanju putova, kilometar izvan grada prema sjeveru. Samo s jednim kovčegom. Romantično, ha, Grante?

— Nastavi!

— Morat ćemo putovati cijelu noć da bismo stigli do Orlove Glave u podne. Tamo ćemo ispreparirati svećenika ili suca, vjenčati se i krenuti na jug prema Jagovim slapovima na medeni mjesec. Tada ti nastupaš, jasno?

— Imam dovoljno vremena da sve pripremim — uvjeravao ju je Rixon. — Između Orlove Glave i Jagovih slapova je Kanjon vješala — pravo mjesto za zasjedu.

— Tamo ćeš napasti? Odluči se, Grante, jer moram to znati kako bih se mogla izvući kad počne pucnjava.

— U Kanjonu vješala sigurno.

— Ti, osobno?

— Nipošto — odvrati Rixon. — Zar misliš da sam se jučer rodio? Na nas, Rixonove, najprije bi posumnjali. Waggoner bi pozvao federalnog šerifa. Nikako, Lulu, mudroću to izvesti. Ja, Breck i Toby bit ćemo toga poslijepodneva ovdje, u Lobo Gulchu, gdje nas svi mogu vidjeti. Imat ćemo alibi. Glupog Engleza i njegova slugu napast će iz zasjede dva lutajuća razbojnika. Shvaćaš?

— Dobro. To pametno zvuči. Kao što si rekao, Grante, imaš dovoljno vremena da sve pripremiš.

— Dovoljno vremena da potražim Joea Brazosa i njegova partnera — reče Rixon. — Za 200 dolara svaki ubili bi i deset Freda Courta.

– Čekat će u zasjedi u Kanjonu vješala? Dobro. Ali ne zaboravi da im kažeš za mene. Moram imati dovoljno vremena da iskočim s kola, shvaćaš?

– Svakako, svakako! Sve ćemo srediti. A zatim?

– Zatim ću se kolima vratiti u Lobo Gulch, ja, ožalošćena udovica, i dovesti kući mladoženjino tijelo.

– Tada Gus Thurgood stupa na scenu – naceri se Rixon – i maše novom oporukom pred tvojim uplakanim očima, a u njoj piše da si ti nova vlasnica Slomljenog kotača. – Polagano klimne glavom. – Moram ti priznati, Lulu, da si to dobro smislila.

– Ni McAdams nam neće smetati – reče Lulu – ni bilo koji od ljudi sa Slomljenog kotača. Sve će se odigirati u potpunoj tajnosti. Sluga njegove visosti ubacit će njegove kovčeg u kola i dovesti ga na mjesto sastanka. Onda ćemo svi zajedno krenuti u Orlovu Glavu. Upravo tako, Grante. Jedino će još sluga znati o tome, a on je povjerljiv i držat će jezik za zubima.

– Jesi li sigurna u to?

– Potpuno sigurna. – Usta joj se podrugljivo nacere. – Nitko nije toliko diskretan kao sluga časna čovjeka kad mu dade riječ da će šutjeti. Znam to.

* * *

Tajna je mučila plašljivog Barrowsa, zbog nje je razbijao glavu i nije mogao usnuti. Ležao je budan u svojoj sobi u kući na Slomljenom kotaču još dugo pošto se njegov gospodar povukao i upinjao se da pronade spasonosno rješenje. Kako da Siru Fredericku kaže istinu i što je zapravo istina? Što se skrivalo iza tajnog posjeta

Granta Rixona zaručnici njegova gospodara? Zar on nije zakleti neprijatelj njegova gospodara? Razbijao je glavu time dva duga i besana sata, potpuno svjestan da nikad neće moći svoje sumnje povjeriti vitez. To je, zaključio je Barrows, bilo nemoguće. Kako da on, smjerni sluga, govori o tajnom posjetu odabranici svoga gospodara? Ne, nikad to neće učiniti.

Usta su mu bila zapečaćena, no je li imao pravo šutjeti?

– Moram nekom reći – odluči i skoči iz kreveta – nekome u koga se mogu pouzdati. Možda misteru Larryju. Da. Pomalo je grub, ali pouzdan i pošten. I mudar.

Teksašani su i dulje od svoje smjene ostajali na straži, čuvajući stado. Noćas su napokon otišli spavati. Glasno su hrkali na visećim krevetima u kaubojskoj baraci. Larry se po običaju smjesta budio na najmanji šum i sjedio je s izvučenim pištoljem u ruci kad je zatrnuti Barrows otvorio vrata i tiho ga pozvao.

– Moram s vama razgovarati, gospodine Larry – prošapta. – Hitno je.

– Ne možemo ovdje – progunda Larry. – Probudit ćemo ostale. Čekaj dok se obučem.

Nekoliko minuta nakon toga smrknuti je Teksašanin čučao u sjeni konjušnice, dok se Barrows skutrio uz njega i grozničavo mu pričao što je vidio. Kad je završio svoju priču, Larry ga naširoko počeo ispitivati.

– Kako to da se neće vjenčati odmah ovdje, u gradu?

– Gospođa je izrazila želju da pobjegne, gospodine Larry. Također je Sir Fredericku rekla da je mjesni pastor, gospodin čudna imena, Paklena Vatra Dunkley, baš previše ne voli.

– Kreću u Orlovu Glavu sutra, odmah poslije ponoći... – ponavljao je zamišljeno Larry. – Rixon je špijunirao Freda i Sharrockovu, a onda ga je ona pozvala k sebi, kad je Fred otišao. Znači da su kovali zavjeru. Upravo tako. Fred i Lulu se vjenčaju u Orlovoj Glavi, a zatim bježe na jug prema Jagovim slapovima. A sutra Fred namjerava sastaviti oporuku... A... ali ne znam što da učinim, gospodine Larry, mislim na to da će moj gospodar postati muž takve žene?

– Misliš li da bih ja dopustio da se to dogodi? – nasmiješi se Larry. – Nikako. Ja i Stretch ćemo noćas odjahati i bit ćemo u Orlovoj Glavi prije nego što se oni pojave.

– Što ćete onda...?

– Smislit ću nešto – obeća Larry. – U jedno možeš biti siguran, Herbe. Fred i Lulu će misliti da su se vjenčali, ali će se previriti. Upravo tako.

– Mislite...?

– Nije važno što mislim. Ti samo izvršavaj Fredove zapovijedi. Ako slučajno opaziš mene i Stretcha, pravi se da nas ne vidiš. Jasno?

– O, da! Potpuno jasno, gospodine Larry.

– Dobro, a sad krenimo i skini taj žalosni izraz s lica.

Barrows zatim ode, a Larry se vrati u kaubojsku baraku, potihopride krevetu svoga prijatelja i strese ga. Stretch se probudi, naglo se uspravi i pritisne jedan od svojih revolvera Larryju na grudi.

– Povučesh li obarač – promrmlja Larry – otrgnut ću ga i natjerati te da ga pojedeš.

– Dobro jutro, kržljavko – naceri se Stretch, spuštajući revolver.

– O čemu je riječ?

– O svačemu – prošapta Larry.
– Obuci se! Krećemo!

IX

Do zore su odmakli desetak kilometara istočno od Lobo Gulcha. Jahali su poštanskim putem. Stretch je sad već dobro znao zašto su krišom otišli s ranča. Larry mu je ispričao sve što je čuo od Barrowsa i dodao svoje pretpostavke o tome što se sprema zaljubljenom Sir Fredericku. Također je ostavio papirić na jastuku Hanka McAdamsa, na kojemu je napisao da su iznenada morali otići zbog hitnoga posla i da će se vratiti do kraja tjedna. Bilo bi dobro da Sir Frederick ne sazna ništa o njihovu odlasku.

– Dakle – govorio je Larry polako – prvo što moramo učiniti kad stignemo u Orlovu Glavu jest da saznamo koliko u njoj ima pastora i sudaca, odnosno bilo koga tko može vjenčati zaljubljenike.

– Tako je. Što zatim?

– Ako ih nema mnogo, pokušat ćemo ih se riješiti, poslati ih iz grada.

– Kako?

– Smislit ću nešto.

– U to sam siguran.

Uskoro stigoše u Orlovu Glavu, grad pospana izgleda. Sunce je zapadalo. Bili su prljavi od puta, prašnjavi, žedni, ali i spremni za akciju. Konje su ostavili u konjušnici nekog Jonasa Quinceyja, trbušastog starca sjajne ćelave glave.

Quincey je bio jedan od osnivača Orlove Glave i ponosio se time što je osobno poznavao sve četiri stotine mještana. Vjenčanje? Svakako. Quincey je bio prijatelj svih ljudi u Orlovoj Glavi koji su mogli obaviti tu ceremoniju.

– Ima ih ukupno četiri – reče on Larryju.

– Četiri – zamišljeno će Stretch. – Nije tako loše.

– Sudac Hardesty, pastor Greenbow, pastor Janis i Dobie Freeborn.

– Tko je Dobie Freeborn? – upita Larry.

– Mirovni sudac – odgovori Quincey. – Sudac Hardesty ne bi trenutno mogao nikoga vjenčati, a ni pastor Janis.

– Kako to? – upita Larry. – Hardesty je otputovao – objasni Quincey. – Otišao je na sjever, u Fielderville, da mu izvade zub. U Orlovoj Glavi nemamo zubara.

– A velečasni Jannis? Kako da on ne može nikoga vjenčati?

– On? Umro je prije dva tjedna od upale pluća.

– Stoga – nastavi strpljivo Larry – u Orlovoj su Glavi trenutno samo dvije osobe koje mogu obaviti vjenčanje. Je li tako, prijatelju?

– Tako je. Opat Greenbow...

– I Dobie Freeborn.

– Da. Mirovni sudac. Njegova je kuća u Gornjoj ulici.

Treća kuća od ugla. – Quincey je znatiželjno promatrao neznance.

– Kako da se vi za to raspitujete? Zar se vi, momci, namjeravate vjenčati?

– Ama nikako – odvrati Larry i mahne rukom prema Stretchu. – Ne bih se vjenčao s njim za svu stoku Teksasa.

Pozdraviše se s vlasnikom konjušnice, i krenuše u potragu za pastorom i mirovnim sucem.

– Čini se da mirovni sudac nije opasan – razmišljao je Larry. – Ti se pozabavi njim, a ja ću srediti Greenbowa.

Svakako – odvrati Stretch. U takvim se situacijama uvijek pre-

puštao odlukama svog mudrog partnera.

– Ponovo ćemo se naći ovdje kad obavimo posao. Može?

– Može – složi se Stretch. – Do videnja, kržljavko.

Crkva je bila na južnom rubu grada. Larry se pozdravi sa pastorom i napomene kako dolazi izdaleka.

– Otkuda? – upita Greenbow.

– Iz Doline posljednje nade, 350 kilometara jugoistočno odavde.

– Zbilja si došao izdaleka da tražiš duhovnu utjehu – odvrati pastor.

– Ne za sebe – progunda Larry – ja sam se već prosvijetlio. Za tamošnje rudare, dvije stotine njih. Potrebno im je duhovno vodstvo. Već i revolvere potežu.

– Grozno – uzdahne pastor i u njemu se probudi propovjednička strast. – Moram odmah krenuti tamo. Koliko ću morati putovati?

– Meni je trebalo tjedan dana, ali ako imate brza konja, stići ćete za tri-četiri dana. Mogu vam... hm... nacrtati kako da dodete do tamo.

– Zar nećete i vi sa mnom natrag? – upita Greenbow.

– Ne vraćam se odmah – reče Larry. – Konj mi se mora odmoriti, a moram posjetiti i ženu i šestoro djece u blizini Fieldervillea. Hoćete li krenuti? Ja bih, da sam na vašem mjestu. Rudari svakoga dana postaju sve gori.

– Smjesta krećem! – odluči Greenbow ustajući. – Odlazim iz ovih stopa...

•Iz ovih stopa• trajalo je pola sata. Larry je pastoru dugo crtao kartu prema kojoj će se kretati i koja će ga nakon duga putovanja u krug naposljetku dovesti natrag u Orlovu Glavu. Također je pomogao Greenbowu da se spakuje i

osedla konja. Pastor nakon toga odjaše u noć. Larry se vrati u mjesni salun.

* * *

Gotovo u istom trenutku kad se Larry pojavio u crkvi neki niski, skromno odjeveni čovjek uđe u salun i sjedne za šank, nekoliko metara dalje od Stretcha Emersona. Stretch je razgovarao s jednim od poslužitelja u salunu, nekim Onslowom Pinnochom. Pinnoch je visokom Teksašaninu zapeo za oko zbog napadna ponašanja, pomalo elegantna izgleda i ugladena govora. Dok je tako štajao iza šanka Onslow nimalo nije spadao u tu okolinu. U Stretchu se probudi znatiželja.

Došljak prekine njihov razgovor, udarajući po šanku kako bi privukao Pinnochovu pažnju.

– Viski bez sode! – promuca. – Moram doći k sebi, Onslowe! Imaš li imalo samilosti u sebi, daj mi ga brzo!

– Odmah stižem, gospodine Freeborn – nasmiješi se lijepi Pinnoch.

Zatim natoči malom gostu dobru čašu viskija, a ovaj je iskapu u dva gutljaja, lupi praznom čašom o šank, podrigne se i zatraži još. Pinnoch ga posluša, a onda se vrati Stretchu, koji ga tiho upita:

– Freeborn? Jeste li ga tako nazivali?

– Jesam. To je Dobie Freeborn, naš jedini mirovni sudac.

Stretch ga je potajno promatrao. Opazi da brzo postaje sve veseliji, da je sav uzdrhtao i da pogledava u svoju sliku u zrcalu iza šanka.

– Opet! – začuje Stretch kako mrmlja. – Opet je to učinila! Pobjegla od mene. Zar tako? Pokazat ću ja njoj!

Pinnoch namigne Stretchu, pri-makne se i promrmlja neko objašnjenje.

– Tako, dakle! – Stretch mudro kimne glavom. – Problemi sa suprugom, ha?

– I te kakvi – naceri se Pinnoch. – Amy je pobjegla od njega već treći put ovoga mjeseca.

– Zar se to stalno događa?

– Neprestano – potvrdi barmen. – Nema je dan-dva, a onda se vrati kući. Obično ode svojoj majci u Fielderville ili udanoj sestri u Kemp City. Dobieja to teško pogada pa popije nekoliko čašica, a onda sjedne onamo u kut i plače. Čovjek bi se sažalio kad to ne bi bilo smiješno.

– Zar se nikad ne uvali u nevolju? – upita Stretch.

– Nikad – uvjeravao ga je Pinnoch. – Kad se napije, stari naš Freeborn je posve bezazlen.

– Ipak mu se jednom može dogoditi – ustvrdi Stretch.

– Još jednu! – drekne Freeborn.

– Dolazim – nasmiješi se Pinnoch.

Zatim mu natoči, a Freeborn plati piće, čvrsto uhvati čašu i pažljivo se odgega prema stolu u kutu. Stretch ga je promatrao, a zatim nastavi razgovor s barmenom.

– Pričao si, prijatelju, kako si dolutao u ovaj grad.

– Dolutao – bez prebijene pare – slegne ramenima Pinnoch. – Događa se to. Ja sam, naime, glumac. Naša se mala trupa raspala ovdje, u dobroj staroj Orlovoj Glavi, prije dva mjeseca. Bio sam nesmotren i svoju sam uštedevinu spiskao preko u kockarnici, igrajući rulet.

Prevario te kotač – nagadao je Stretch.

— Okrutno — veselo odgovori Pinnoch. — Ostalo je lako pogoditi. Ostao sam gol kao miš. — Pokaže na sebe, slegne ramenima i objesno namigne Teksašaninu. — Ali stanje se popravlja, prijatelju. Nešto sam već uštedio. Do kraja tjedna uštedjet ću još pedeset dolara, što znači da ću moći kupiti kartu za sljedeću kočiju koja kreće na istok.

Stretch zamišljeno klimne, nasmiješi se i tiho reče:

— Mogao bi zaraditi tih pedeset dolara i mnogo brže. Možda sutra.

Pinnochov se smiješak protegne od uha do uha.

— Za cijelo ovo vrijeme dok sam posluživao za šankom — odvрати on Teksašaninu — to je najljepše što mi je itko dosad rekao. — Primakne se još bliže, tako da su mu usta gotovo dodirivala Stretchovo uho i reče: — Je li to zakonito?

— Nije — spremno odgovori Stretch — ali mislim da zbog toga nećeš imati neprilika. — Hitro se ogleda oko sebe i zatim tiho objasni: — Neki naš prijatelj dolazi ovamo i namjerava se oženiti, ali ne bi trebalo da to učini.

— Molim?

— Jednostavno rečeno, prijatelju, dama mu ne odgovara.

— Oh! Tako je to, znači?

— Upravo tako. Dakle, ja i moj partner smatramo da naš prijatelj mora nešto shvatiti, je li ti jasno?

Ne baš sasvim, ali pokušavam se snaći.

— Kad bismo mogli urediti neko lažno vjenčanje, a da ona misli da su ozbiljno vjenčani, onda bi okrenula list. Naš bi se prijatelj opametio. Je li ti sada jasno kakva je to ženska? Tad bi se mogao izvući iz svega toga. Jedino... ne možeš imati lažno vjenčanje bez laznog pastora ili suca...

— Tako, dakle! — Pinnoch baci pogled prema kutu u kojemu je sjedio Freeborn i klimne da pristaje.

— Ti bi to mogao obaviti — uvjeravao ga je Stretch.

— Jednostavna je to uloga — reče Pinnoch zasjavši od sreće — za okretna glumca kakav sam ja. — Ali smiješak mu se smjesta sledi kad se još jednom osvrnuo prema čovječuljku u kutu. — No kako ćemo...?

— Morao bih ga nekamo skloniti na nekoliko dana — odvрати Stretch. — To ne bi smio biti problem, jer kažeš da se napije od tri čaše?

— Tri dvostruka viskija — uzdahne Pinnoch — i pijan je kao smuk.

— Daj mi bocu! Napit ću ga i više od toga.

Stretch se s bocom viskija odgega do stola u kutu i sjedne do pijanog suca. Freeborn žmirne prema njemu poput sove i promrmlja:

— Ne može ona tako! Ne može ona tako sa mnom! Što sam ja? Prašina pod njezinim cipelama?

— Nikad nisi imao toliko pravo kao sad — uzdahne Stretch. — Ja... ja znam kako se osjećaš jer i ja imam isti takav problem.

— Zar i ti? — zatrepće očima Freeborn. — Do vraga! Što li one misle, što su one? Proklete bile te žene, čuješ li ti mene?

Freeborn, osokoljen simpatijama nepoznatog slušača, poče nadugačko i naširoko opisivati nerazumno ponašanje svoje žene, njezinu okrutnost i prevrtljivu ćud. Stretch je slušao i punio mu čašu. Freeborn je jadikovao i postajao sve pijaniji. Nakon četvrt sata alkohol mu je potpuno udario u glavu, postao je agresivan i spreman da

svoj jal iskali na cijelom ženskom stanovništvu Arizone.

Ubrzo izadoše iz bara. Freeborn se spoticao, a Stretch ga je podupirao. Načas se osyrnuo da se snade na ulici, a onda krenuše prema sjeveru, k uredu gradskog šerifa. Lako se domogao ključa Freebornovih ulaznih vrata. Čovječuljak je bio previše pijan da bi to opazio. Da je želio, Stretch mu je mogao izvrnuti sve džepove i skinuti mu hlače i to uopće ne bi opazio.

Zatim se nadoše pred šerifovim uredom. Stretch se oprezno ogleda oko sebe kako bi utvrdio da ih netko ne promatra, a onda se sagne i dohvati poprilično velik kamen.

– Nemoj to činiti, Dobie – upozori ga, pogledavši prema uredskom prozoru.

– Ne činiti... hik... što? – promrmlja Freeborn.

– Nemoj razbiti šerifov prozor – molio ga je Stretch. – Mislim da mu se to ne bi svidalo. Nipošto mu se to ne bi svidalo.

– Do vraga i gospoda šerifovica! – soptao je Freeborn. – Do vraga sve žene! Sve su one... hik... otrov!

Stretch se još jednom osvrne, brzo odmjeri cilj i baci kamen. Uredski prozor prsne u komadiće. Iznutra se začuje bijesan urlik, dovoljno glasan da se mogao čuti tri ulice dalje. Vrata se naglo otvore i van nahrupi šerif Orlove Glave, vitlajući puškom. Stretch čvršće uhvati Freeborna za ruku, mahne prstom pred njegovim pocrvenjelim nosom i tobože strogo reče:

– Nisi to smio učiniti, Dobie. Sram te bilo! Što ti je šerif učinio? Zar on tebi razbija prozore?

– Ni makac s mjesta! – prodere se šerif.

– Čuo si šerifa – reče Stretch Freebornu. – Ne pokušavaj pobjeći. – Zatim hitro mahne prema šerifu. – U redu je, šerife. Imam ga.

– Drži ga! – poviče šerif i potrči prema njima.

– Držim ga!

– Tko je to? – zapita šerif, pride im i zagleda se u čovječuljka. – Ama, vidi ti njega, pa to je Dobie Freeborn!

– Žena ga je opet napustila – uzdahne Stretch. – Valjda znate što to znači, šerife. Bio sam malo prespor da ga zaustavim – ispričavao se. – Dohvatio je i zavitlao kamen prije nego...

– Do vraga! – brektao je šerif. – Pijan ili trijezan, bio on sudac ili ne bio, neće se lako izvući. Bacit ću ga u zatvor!

– Možda je tako najbolje – složi se Stretch. – Tko zna što bi sad mogao učiniti.

Šerif, krupan čovjek, oslobodi Teksašanina njegova tereta, povuče Freeborna, koji je i dalje nešto mrmljao, i prebaci ga preko ramena. Zatim se okrene i pođe prema svom uredu. Stretch pođe za njima, zaustavi se pred vratima i ostane tako osluškujući, dok nije čuo kako se zatvaraju vrata ćelije i zveckaju ključevi.

Zatim se polagano vrati u salun. Kad je ušao, odmah spazi Larryja, koji je bio za šankom i polako pijuckao viski. Tiho je razgovarao s lijepim Onslowom Pinnochom, koji mu se činio pomalo zbunjenim. Stretch im se pridruži i prijazno klimne barmenu.

– Riješio sam se pastora – nastavi Larry. – Kako je bilo sa sucem?

– Pobrinuo sam se za njega – odgovori Stretch. Zatim slegne

ramenima, nasmiješi se Pinnochu i nastavi: – Sve je sređeno čini se.

X

Kasno poslije podne sljedećeg dana kola Sir Fredericka pojaviše se u glavnoj ulici Orlove Glave. Ukočeni Herbert Barrows čvrsto je držao četiri dorata na uzdi, a kraj njega su sjedili budući mladenci. Lulu je nosila skupu putničku haljinu od bogate zelene svile. Vitez je obukao novo crno odijelo. Promatrao je prašnjavu ulicu i kroz monokl mjerkao prolaznike.

– Nikad mi nije bilo jasno zašto Fred stavlja ono na oko – reče Stretch. – Kao da ima samo jedno oko.

– Vidi kako se napirlitao – reče Larry. – Nikad nisam vidio čovjeka koji bi se tako žarko želio oženiti. Čak mi je drago što ga nećemo razočarati.

– I meni – progunda Stretch.

Kola krenuše prema crkvi, a Teksašani polako pođu za njima. Kad je Barrows zaustavio kola, pred njima se stvori glumac i požuri preko ulice. Odmah ih je prepoznao jer su mu ih Teksašani bili potanko opisali.

– Došli ste na vjenčanje, pretpostavljam? – zapita, nasmiješivši se i mahnuvši šeširom prema Lulu.

– Dobar dan – pozdravi ga vitez. – Da, imate pravo. Je li to vaša crkva?

– Pastor Greenboy je morao otići iz grada – odgovori Pinnoch. Je li očekivao?

– O, ne... nije... – Sir Frederick smeteno pročisti grlo. – Slučajno smo došli ovamo...

– Došli ste u Orlovu Glavu da se vjenčate? – nasmiješi se Pinnoch.

– Vidi, vidi! Kakva sreća što sam se ovdje našao!

– Ako vi niste pastor... poče Lulu.

– Zovem se Freeborn – obrati joj se Pinnoch i učtivo se nakloni.

– Ja sam sudac.

– Zar nema drugog pastora? – namršti se sir Frederick.

– Velečasni Jannis je umro prije nekoliko tjedana – odgovori Pinnoch. Mogao bi vas vjenčati i sudac Hardesty, ali ni on nije u gradu. No meni će biti čast da to obavim. Moja vam je kuća na raspolaganju.

Sir Frederick i crvenokosa ljepotica se zamisliše, ali ne dugo. Sad kad je došla tako blizu svog cilja, Lulu nije htjela ništa odgađati.

– I sudac će odgovarati – reče ona svom pratiocu. – Slažeš li se, Frederick?

– Svakako – nasmiješi se vitez. – Samo naprijed, gospodine Freeborn.

Zatim krenuše kroz glavnu ulicu, dok su dvije skrivene prilike požurile okolnim putem da prije njih stignu do kuće suca. Kad je Pinnoch otključao vrata i pozvao posjetioce unutra, Teksašani su već čekali, načulivši uši iza kuhinjskih vrata. Stretch prošapta:

– Sve ide po planu!

– Znam – promrmlja Larry. – Ne moraš zato vikati.

Pinnoch u predvorju pronade otrcanu Bibliju. Barrows, na čijem se licu uočavao bolni očaj, zauze položaj s jedne strane svoga gospodara. Lulu stade s druge strane, uhvati ga pod ruku, nasmiješi se nježno Pinnochu i reče:

– Prilično nam se žuri.

– Svakako – odvrati Pinnoch.

– E pa, dakle... – On otvori Bibliju i nakašlje se. – Okupili smo

se danas ovdje, dragi prijatelji, da...

– Samo tren – upadne Sir Frederick.

– Molim? – zatrepta Pinnoch.

– Trebaju nam dva svjedoka – podsjeti ga sir Frederick. – Ovdje je, dakako, moj sluga Barrows, ali ako ne griješim, treba nam još netko.

– Vidi, vidi – nasmiješi se Pinnoch – kako sam ja to zaboravio!

– Nakloni se prema Lulu. – Vi ste krivi, gospodo. Toliko me očarala vaša ljepota da sam zaboravio važne pojedinosti.

Lulu prihvati taj kompliment s dražesnim osmijehom. Pinnoch zatim zamoli da ga ispričaju za tren dok nađe još jednoga svjedoka i izjuri u kuhinju.

– Još jedan svjedok! – prošapta Teksašanima. – To smo zaboravili, prokletstvo. Kako se vaš mudri Englez samo dosjetio!

– Do vraga! – promrmlja Larry.

– Nađite nekoga – reče Pinnoch. – Bilo koga – ali brzo.

– Idi k njima i zadrži ih – zapovjedi mu Larry. – Naći ćemo nekoga. Hajdemo, Stretch!

Teksašani se išuljaše van. Pinnoch se vrati gostima i uvjeri sretni par da je poslao po drugog svjedoka, koji će ubrzo stići. Za pet minuta Teksašani se vratiše s nekim krezubim i neobrijanim sedamdesetogodišnjakom. Zvao se Abner Biddle. Larry i Stretch su se gotovo spotakli o njega dok su jurili ulicom.

Kad je ugegao u sobu, Englezima se poviše obrve od čuđenja, Lulu se namršti, a Onslow Pinnoch i ne zatrepta.

– Hoćete li stati kraj drugog svjedoka, gospodine...?

– Biddle – odgovori ovaj. – Abner L. Biddle. »L« znači Lucije. Drago mi je što sam vam na usluzi, gospodo. U vjenčanju uživam više od svega.

– Zahvaljujemo na pomoći – izjavi Sir Frederick. Zatim nestrpljivo mahne prema Pinnochu. – Možemo li nastaviti?

– Svakako – odgovori Pinnoch i ponovo otvori Bibliju. – Dakle, gdje smo ono stali? Ah, da. Okupili smo se danas ovdje, dragi prijatelji, da združimo ovog čovjeka i ovu ženu... Sira Fredericka Horsleigh-Fancourta i Louise Amandu Sharrock – recitirao je Pinnoch – koji su prihvatili jedno drugo da se ujedine u zajednicu...

– Ono vjenčanje šezdeset treće – upadne Abner – to je bila gužva. Mladoženja se tako natio da smo ga nas četvorica morali držati.

– Mister Biddle – prijekorno mu reče Pinnoch – molim vas da se suzdržite od...

– Triput je izbijala tučnjava – nastavi Abner. – Ali...

– Frederick Horsleigh-Fancourte – presiječe ga Pinnoch – uzimate li ovu ženu za svoju zakonitu suprugu?

– Ovo mi se najviše sviđa – nije se dao smesti Abner. – Vrlo lijepo. Čovjeka nešto stegne u griu...

– A da li vi, Louise Amanda Sharrock, uzimate Fredericka za svoga zakonitog supruga?

– Jednom sam se i ja umalo oženio – naglas je rezmišljao Abner. – To je još bilo davno kad...

– Da! – odlučno odgovori Lulu.

– Molim prstenje – nasmiješi se Pinnoch.

Barrows izvadi zlatni prsten, doda ga Pinnoch, koji ga preda vitezu.

– Ponavljajte za mnom – zapovjedi Pinnoch. – S ovim prstenom te sada...

Vitez ponovi važne riječi i natakne prsten na podatnu ruku svoje družice.

– A sada – sjao je Pinnoch od sreće – na temelju ovlaštenja vlade Arizone, sa zadovoljstvom vas proglašavam mužem i ženom. Želio bih prvi poljubiti mladu!

Zatim obuhvati Lulu rukama i osobitom je gorljivošću poljubi. Barrows problijedi i promrmlja:

– Ama kako? ...

Abner Biddle obriše krezuba usta svojom prljavom rukom i primakne se nasmiješenoj mladenki ali mu se vitez nađe na putu.

– To je dovoljno! – odbrusi. – Evo, dobri čovječe, kupi si bocu za ovo i popij je u naše zdravlje.

Gurne novčanicu u starčev ljavu dlan. Abner se zagleda u nju, veselo se nasmije i promrmlja:

– Svakako, sinko.

– Koliko sam vama dužan...? – upita Sir Frederick Pinnocha.

– Deset dolara bit će dovoljno. Želim vam oboma...

– Zaboravili ste na vjenčani list – reče Lulu.

– Aha, da! – nasmije se Pinnoch. – Vjenčani list! Kako sam to mogao zaboraviti...

Ubrzo je i ta formalnost bila obavljena. Pinnoch uzme svojih deset dolara i preda im bezvrijedan vjenčani list pred svjedocima Barrowsom i brbljavim Abnerom Biddleom. Sir Frederick i njegova nevjesta izadoše. Barrows im pomogne da se smjeste u kola i zatim krenuše prema Jagovim slapovima.

Uskoro je Barrows okrenuo kola prema Kanjonu vješala, slušajući upute Lulu. Jagovi su slapovi samo dva sata vožnje od kanjona, tvrdila je ona. Kad su došli u sredinu kanjona, ona zamoli Barrowsa da stanu.

– Ne moraš ići sa mnom – reče ona dižući se sa sjedala. – Odmah se vraćam. – Samo da nabarem malo onog lijepog cvijeća...

– Daj da ti ga ja nabarem – odvrati vitez i napola se podiže.

– Ne. Sama želim ubrati cvijeća za tvoj svadbeni buket – reče i side s kola. – To sam oduvijek željela.

– Pa... ako baš želiš – odgovori Sir Frederick.

– Ništa se ne brini – zacereka se ona. – Sve će biti gotovo – za nekoliko minuta.

– Kako? – Sir Frederick se osupne. – Ne razumijem...

Lulu ga nije slušala, nego se dobrano udalji od kola i poče se osvrutati oko sebe.

Barrows osjeti kako mu jeza prolazi kroz utrobu. Njegov je gospodar bio zbunjen, ali ne i obeshraćen, barem dok se nisu pojavila dva neznanca. Izadoše iza goleme stijene tridesetak metara ispred njih, podbodoše konje i zagledaše se u Engleza. Jedan od njih, crnomanjasti čovjek u prljavim plavim hlačama, držao je skraćenu pušku pod rukom, a za pojasom mu se njiehao kolt. Drugi je neznanc imao crvenu kosu i lice puno ožiljaka, a nosio je pohabano bijelo sukneno odijelo. Desna mu je ruka počivala na dršci revolvera.

Lulu na zaprepaštenje Sir Fredericka klimne neznancima i srdačno ih pozdravi.

– Jesi li ti Joe Brazos?

Crnomanjasti joj potvrdi, ali ne odvoji oči od putnika na kolima.

– Tako je – progunda – a ovo je Matt Kipp. Ti si Lulu Sharrock?

– Više nisam – nasmiješi se ona. – Od jutros se zovem Horsleigh-Fancourt.

– Louise! – uzvikne sir Frederick. – Što...?

– Kladila sam se sama sa sobom, Frederick, ljubavi – naceri se ona – o tome kako ćeš reagirati i imala sam pravo. Nisi baš originalan, zar ne?

– Prokletstvo! – promuca vitez. – Tko su ovi ljudi i što sve ovo znači...

– Nisam ti namjeravala reći – reče ona – ali sad...

– Gospodo – progunda Joe Brazos – samo recite i...

– Mislila sam da ću te samo gledati kako umireš s tim glupavim izrazom na svom lijepom licu – objasni mu Lulu mirno – ali sam se predomislila. Reći ću ti o čemu je riječ da ustanovim mogu li se u vama Englezima probuditi prave emocije. Nije te bilo teško previriti, Frederick. Sam si nam pao u šake, moje i Grantove.

– Tako dakle! – dahtao je vitez. – Misliš, Rixonove?

– Dakako – odgovori Lulu. – Što misliš, zašto sam te nagovorila da napišeš oporuku? – Ona podigne svoju njegovanu ruku i namjesti nekoliko pramenova kose. – Uvijek sam željela biti udovica, Frederick, nova i bogata udovica. Je li ti sad jasno? Još prije zore vratit ću se u Lobo Gulch i zdvajati ću od žalosti kad dovezem tijelo svoga muža na pogreb.

– Prokletstvo! – urlikne Sir Frederick. – Prijevara! Izdaja!

– Gospodo – oglasi se drugi ubojica – Gubimo vrijeme. Jeste li rekli svoje? Ja i Joe imamo posla.

Lulu prekriži ruke na grudima, nasmiješi se okrutno vitez i reče:

– Nisu naoružani, momci. Barrows je suviše plašljiv za oružje, a moj muž je ostavio svoju malu zgodnu pucaljku kod kuće. Samo naprijed, svršite s tim!

Matt Kipp polagano posegne za svojim revolverom, a Brazos Joe počne dizati pušku. No Englezi iznenađeno nestadoše poput munje. Larry je čučao iza sjedala i povukao Sira Fredericka za ovratnik tako da se ovaj prevalio preko naslona. Stretch je to isto učinio s Barrowsom. Sada na sjedalu više nije bilo nikoga. Samo su se vidjele glave i ramena Teksašana, a kroz naslon su se nazirale cijevi njihovih revolvera.

Lulu procijedi psovku koja nimalo nije pristajala jednoj dami. Uto Stretch dvaput brzo opali prema crnomanjastom revolverašu. Kipp opsuje i zapuca prema Larryju, ali promaši. Larry ga izbacila iz sedla dobro odmjerenim hicem, koji ga okrznu po ramenu. Razbojnik poljubi licem prašinu, a revolver mu se otkotrlja izvan dohvata ruke. Zatim i Joe Brazos ispusti pušku i svali se s konja. Međi iz Stretchova revolvera zaustaviše se u njegovim grudima i Arizona ostade bez jednog plaćenog ubojice.

– Zgrabi Lulu, momče – povika Larry dok je iskakao iz kola.

Potrči prema Mattu Kippu, koji se previjao na tlu, a Stretch pojuri za crvenokosom, koja je, podigavši skute svoje haljine, trčala prema južnom kraju kanjona. Visoki Teksašanin uhvati je nakon nekoliko koraka, podigne je jednom rukom, prebaci preko ramena i promrmlja:

– Oprostite, gospodo!

Kipp samo što se nije dovukao do svoga oružja, no Larry udarcem čizme odbaci revolver daleko od

njega i čvrsto uhvati razbojnika za košulju.

— Zar taj nije gotov? — upita Stretch.

Zatim pođe prema kolima i nehaljno klimne Englezima. Sir Frederick i njegov sluga u međuvremenu su ustali i zbunjeno promatrali ispruženo tijelo Josea Brazosa.

— Nije, ali će uskoro biti! — odgovori Larry na Stretchovo pitanje i gurne cijev svog revolvera Kippu pod rebra.

— Larry! — zadrhta Sir Frederick — ne možeš!...

— Pusti me — mucao je Kipp — rame me peče kao žeravica.

— Vidi kako ti skupi ubojice nariču kad im sreća okrene leđa — procijedi Larry.

Lulu je vrištala, bacakajući se bespomoćno u Stretchovu stisku. On je podigne i baci na sjedalo u kola, a zatim zapovijedi vitez:

— Čvrsto je drži, Frede.

— I ne pokušavaj nas smekšati — progunda Larry. — Ne zaboravi da je ona naručila zasjedu. — On dovuče Kippa do kola, i zagleda se u problijedjelo lice Lulu. — Tko je to smislio, ti, crvena ili Rixon?

— Slušaj! — stenjao je Kipp — hajde da se nagodimo...

— Samo brzo — odvrati Larry.

— Jedino želim čuti tko te unajmio.

— Rixon — promuca Kipp. — Da... svakako... Rixon.

Larry popusti stisak i Kipp se sruši u kola. Stretch se popne u kola i izvadi kolut konopca. Larry ga pretežno utroši na ranjenog razbojnika, a ostatkom sveže crvenokosoj ruke iza leđa.

— Je li... hm... zbilja potrebno, staro momče? — promrmlja Sir Frederick. — Shvaćam da je ona...

— Ona je htjela tvoju smrt — podsjeti ga Larry — a sad je tvoja zarobljenica.

Za nekoliko kratkih, ali burnih minuta Sir Frederick se iz nasmijanog, zadovoljnog mladoženje pretvorio u blijedog i obeshrabrenog jadnika. Barrows ga je htio utješiti, ali nije smogao riječi.

— Da moja žena — jadikovao je vitez dok su kretali na dugi put prema Lobu Gulchu — da moja ljubljena žena kuje zavjeru's onim lopovom Rixonom da mene smaknu...

— Ako će ti od toga biti lakše, Frede — tješio ga je Larry, koji je uzeo uzde u svoje ruke — ona ti uopće nije žena.

Sir Frederick zine od čuđenja. Sami su sjedili na prednjem sjedalu. Mrtvog su revolveraša zamotali u pokrivač i privezali ga za njegova konja. Stretch je jahao na Kippovu konju, a raščupana Lulu i Barrows su sjedili u stražnjem dijelu kola. Barrows se odmakao što je mogao dalje od nje i stiskao u rukama jedan od Stretchovih revolvera, usrdno se nadajući da zarobljenik neće učiniti nikavu naglu kretnju.

— Ni... nije mi žena? — zatrepta Sir Frederick.

— Nikako — nasmiješi se Larry.

— Namjestili smo vam ono vjenčanje jer nam je nevjesta bila vrlo sumnjiva.

— Ali... ne shvaćam...

— Mnogo ti toga ne shvaćaš, stari moj — reče mu Larry. — Ti si bio samo živa meta. Tvoj se sluga opametio kad je vidio kako Rixon potajno dolazi k Lulu one noći kad te ona navela da je zaprosiš. Nije znao kako da ti to saopći jer si bio toliko izgubio glavu za njom da nisi htio čuti ni riječ protiv nje. Zato je rekao meni. Prisilio si ga da ti obeća da će šutjeti, ali...

– Sretan sam što ti je rekao – promrmlja vitez. – Imaš pravo, dakako. Nikad ga ne bih poslušao. Bio sam zaslijepljen, Larry. Slijep, pun povjerenja, nevjerojatno glup...

– Samo se izjadaj – reče Larry – bit će ti lakše.

U suton su se približili istočnoj granici loboškog okruga. Kad su se ulogorili, Englezi odmah utonuše u san od iscrpljenosti, a Teksašani su čuvali stražu. Sahranili su mrtvog razbojnika, a onda su naizmjenično spavali i stražarili. Larry stavi svježi zavoj na Kippovu ranu, koji je bio veoma slab jer je izgubio mnogo krvi, tako da nije mogao pružiti nikakav otpor. Međutim, na podmuklost Lulu Sharrock još je trebalo računati. Kad se Larry umorio slušajući njezine psovke, privezao joj je krpu na usta.

Krenuli su prije zore. Kad su zbunjeni, sanjivi Englezi upitali Larryja zašto to čine, ovaj odgovori:

– Moramo stići u Lobo Gulch dok je još mrak.

Sir Frederick se morao zadovoljiti tim oskudnim objašnjenjem. Kad su stigli do ureda šerifa Waggonera, i zbunjeni se starac morao zadovoljiti podjednako oskudnim objašnjenjima. Teksašani nisu bili raspoloženi za duge rasprave. Šerifov je ured srećom bio odmah uz njegov stan pa ga nisu morali daleko tražiti. Stajali su i pazili dok je zaključavao Kippa i Lulu u ćelije, koje su bile jedna do druge. Cijelo je vrijeme gundao:

– Nikad još nisam imao zatvorenicu. Ne znam kako da postupim u ovakvoj situaciji.

– Jednostavno – odgovori mu Larry. – Ostavit ćemo vam Herba da vam sve ispričari. Onda se

raspitajte gdje je okružni sudac i pošaljite mu brzojav da odmah krene u Lobo Gulch. Ako se bilo koji momak s Rixonova ranča nađe na putu meni i Stretchu, najbolje da se pobrinete za nove zamjenike.

Waggoner se uzaludno počeo buniti:

– Ne mogu vas samo tako pustiti da odete na Rixonov ranč i...

– Nemate izbora – odbrusi mu Larry. – Vi i vaš trbušasti pomoćnik to ne možete srediti.

– Larry – namršti se Sir Frederick – ne možeš me isključiti iz svega toga. To je moj problem, bogamu!

– Ne uzbuđuj se – progunda Larry. – Uvalit ćeš se ti u kaš do svojih engleskih ušiju. Ti se vraćaš u Pamučnu dolinu da sve ispričaš McAdamsu.

– Što da ispričam?

– Treba mi pomoć sa Slomljenog kotača.

Larry mu ukratko ispriča što treba da kaže McAdamsu. Kad se vrati na ranč, mora upozoriti sve kauboeje da što brže pohitaju u Jastrebov prolaz i preteknu Rixonove razbojnike. Teksašani će za to vrijeme namamiti Rixonove da ponovno napadnu Slomljeni kotač, a tada će svakako morati proći kroz prolaz.

Dok su Teksašani jahali iz grada, Stretch nehajno reče:

– Uvijek se ovako završava, zar ne, kržljavko? Svaki put kad se spetljamo s neakvim žutokljuncem...

– Kad se ova buka stiša – odvрати Larry – Fred više neće biti žutokljunac.

Kad je stiglo ljeto, Larry i Stretch više nisu imali nikakva posla na Slomljenom kotaču. Ostali su dok je trajalo suđenje. Rixonova su braća obješena zbog navođenja plaćenika na ubojstvo Tuba Braceyja i Sama Waltersa, a Lulu Sharrock je osuđena na dugogodišnji zatvor zbog sudjelovanja u zavjeri. Kad je mir ponovno zavladao u lo-boškom Teksasu se počele spremati za put.

— Nema više tuče ni pucnjave u ovom kraju, prijatelju — Stretch mirno saopći vitez — i nema više potrebe da se Larry i ja ovdje zadržavamo.

— Nedostajat ćete mi, gospodine Stretch i gospodine Larry — promuća Barrows.

— I meni — prihvati Sir Frederick. — Kad bih vas samo mogao nagovoriti da ostanete...

— Ne pokušavajte, gospodine Court — obrati mu se Hank McAdams dok je promatrao dvojicu lutalica kako uzjahuju. —

Postoje ljudi koji traže posebno mjesto, a kad ga nađu, smire se tamo i puste korijenje. Postoji, međutim, još jedna vrsta ljudi. Oni ostaju na jednome mjestu samo dok se puca. Uglavnom i sami sudjeluju u pucnjavi. Onda nastavljaju lutati jer su nemirne prirode i žude za novim krajevima — i novom kavgom. Takva vam je to vrsta.

KRAJ

U PRIPREMI:

John McLaglen
VUČJI ČOPOR

Revija jugoslavenkog stripa



na svim kioscima!